

BIBLIOTECA

Buletin trimestrial de biblioteconomie

• 4 • 1976

01. SEP. 2023

SUPLIMENT AL REVISTEI

„INDRUMĂTORUL CULTURAL“

Sumar

O cerință a dezvoltării serviciului de bibliotecă-conlucrarea dinamică a tuturor factorilor educativi • Mircea Leon 2-3

ACTUALITATEA ÎN BIBLIOTECI.3-14

PROPAGANDA CĂRȚII

Sensuri contemporane în propaganda cărții • Gheorghe Dragomirescu 15-16
Fișler 16-17

STATISTICĂ DE BIBLIOTECĂ

Împrumutul între cifre și realitate • George Vlădescu 18-19

INFORMAREA ÎN BIBLIOTECA PUBLICĂ

Biblioteca județeană „Astra” Sibiu:
În centrul activității — cercetarea și informarea bibliografică • Mircea Avram 20-21

CATALOGARE

Organizarea catalogelor pentru publicații periodice (seriale) • Florica Câmpeanu 22-25

ISTORIA CĂRȚII ȘI A BIBLIOTECILOR

În patrimoniul Bibliotecii Centrale de Stat: Mărturiile ale unității culturale românești • Livia Bacăru 26-27

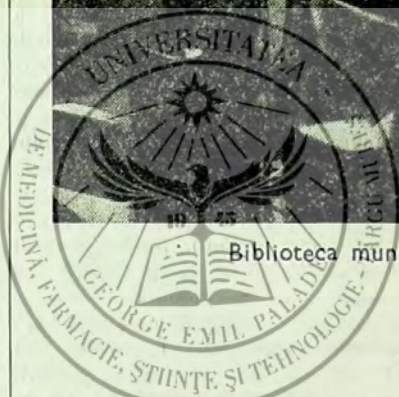
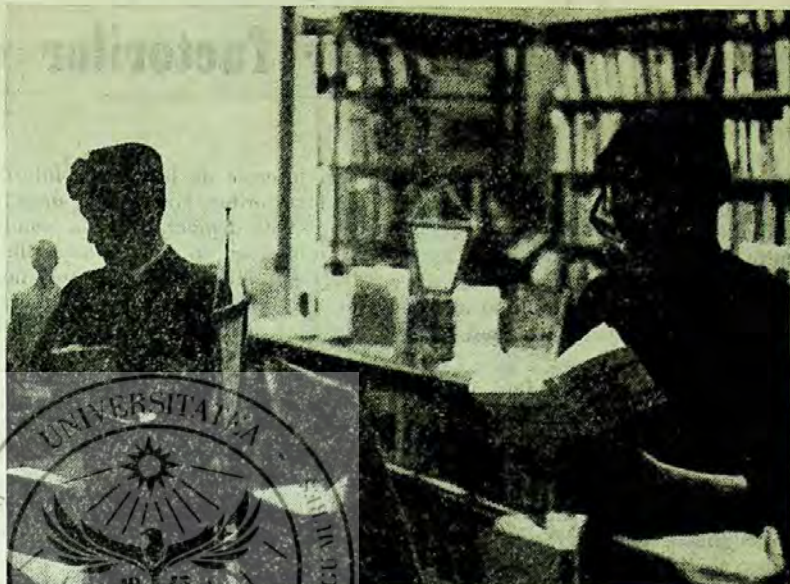
MERIDIAN BIBLIOLOGIC

Preliminarii la perfecționarea sistemului național de informare • George Sebastian 27-28

Preocupări de modernizare în bibliotecile moscovite • Ion Stoica 28-29

LUCRĂRI DE SPECIALITATE 29-31

Colectivul redacțional:
Anne-Marie MIHIȚ
Ioana TĂUTU
George VLĂDESCU

Biblioteca municipală „M. Sadoveanu” din București.

Tîrgu-Mureș: Biblioteca Teleky-Bolyai.

* 550016248 *

Biblioteca LIMEST

O cerință a dezvoltării serviciului de bibliotecă — conlucrarea dinamică a tuturor factorilor educativi

Numărul mereu sporit al cadrelor didactice, inginerilor, economiștilor, medicilor, al celorlalți specialiști încadrați în activitatea de zi cu zi ce se desfășoară pe raza orașului Reghin este un fapt determinat de înseși necesitățile edificării noii orânduiri sociale.

În etapa actuală, un fapt care se impune cu și mai multă pregnanță este participarea activă, susținută, responsabilă a acestei categorii de oameni ai muncii la toate problemele obștei, la realizarea multiplelor sarcini definite în programul și hotărârile partidului. Între acestea, la loc de frunte se înscrie și educarea multilaterală a maselor, la a cărei realizare difuzarea cărții și a informațiilor prin biblioteca publică contribuie în mare măsură.

În procesul de perfecționare continuă a ei, activitatea Bibliotecii orașenești din Reghin a constituit obiectul unui interes constant al intelectualilor orașului în ce privește sprijinirea efectivă a acțiunii instituției, a dezvoltării serviciilor pe care aceasta le oferă. Încă de la înființarea ei, acum 26 de ani, biblioteca s-a bucurat de ajutorul unui larg colectiv obștesc, cei ce-l alcătuiau, în special cadre didactice, fiind primii tovarăși ai Bibliotecii; ei i-au îndrumat atît pe elevi, cit și pe alți locuitori către bibliotecă, purtând cu ei discuții, făcînd propagandă de bună calitate colecțiilor destinate lor.

Oamenii dornici să desfășoare o activitate culturală sistematică au trebuit descoperiți și stimulați, urmărindu-se atragerea lor în sprijinirea bibliotecii nu atît ca ajutor imediat, fragmentat și ocazional, cit mai ales ca participare la proiectarea unor servicii care să satisfacă cele mai

largi interese de lectură și informare ale locuitorilor. Expresie a unor preocupări de democratizare a conducerii bibliotecii, o bună parte din cadrele specializate din orașul nostru au devenit treptat colaboratori apropiați ai bibliotecii, consultanți ai colectivului de bibliotecari, ca și animatori culturali, propagandiști ai bibliotecii și ai cărților ei, ajutînd la pătrunderea cit mai adîncă a cărților în rîndul maselor, la dezvoltarea interesului pentru lectură, pentru informare. Astfel, biblioteca dispune astăzi de un larg colectiv obștesc, format în mare parte din cadre didactice de toate specialitățile, precum și din ingineri, medici, oameni cu dragoste de carte. În activul nostru obștesc avem colaboratori față de care publicul manifestă un respect și o încredere deosebită. De multe ori, publicul nu întrebă de se prezintă la o anumită manifestare de propagandă a cărții, ci cine prezintă.

O direcție a ajutorului pe care colectivul obștesc ni-l acordă o formează planificarea muncii, a acțiunilor bibliotecii, ca și participarea efectivă la îndeplinirea programelor propuse. Unul din aceste programe, cu caracter permanent, este completarea colecțiilor. După realizarea unei analize amănunțite a fondului de publicații existent, completarea corespunzătoare a acestuia, cu principala grijă pentru reechilibrarea tematică a lui, beneficiază de consultarea constantă a colectivului obștesc la selecția pe care o facem, la stabilirea comenzilor, din producția editorială curentă. Cu precădere, părerile competente ale colaboratorilor noștri se referă la lucrări legate de specificul economic al orașului și al principalelor unități de producție, la lucrări fundamentale din dome-

niile social-politic, științific și tehnic, cit și la diferite materiale de referință.

Biblioteca noastră s-a constituit de-a lungul timpului ca centru de informare asupra realităților locale, cu ajutorul activului obștesc și al altor intelectuali din oraș întocmindu-se un fișier de semnalări de articole privitoare la viața și munca oamenilor din Reghin. De asemenea, au fost strinse numeroase informații bibliografice asupra unor personalități reghinene (valorificate în bibliografia locală „Reghin între anii 1945 — 1973“), alte materiale cu privire la istoria locală, un număr de 42 de albume cu reproduceri privind istoria veche și contemporană a Reghinului și peste 20 de materiale și studii legate de viața social-economică a orașului.

Înființarea, cu ani în urmă, a unui cenaclu literar pe lângă biblioteca orașenească se datorează în mare parte inițiativei și entuziasmului unor membri ai colectivului nostru obștesc. Din activitatea de pînă acum poate fi amintită elaborarea unui număr însemnat de lucrări, între care o culegere de folclor din zona județului Mureș, o culegere de versuri închinată republicii și 2 plachete de poezii ale membrilor cenaclului. Din creațiile cenacliștilor au apărut poezii în revistele **Cadran**, **Tribuna**, **Familia** și **Orizont**, cit și în presa locală.

Asupra contribuției permanente și deosebit de utile a celor ce formează colectivul nostru obștesc la proiectarea, organizarea și desfășurarea variatelor manifestări de propagandă a cărții se poate afirma că aceasta a intrat de mult în obișnuit. Ceea ce s-ar cere însă relevat sînt eforturile și căutările continue de perfecționare

calitativă a acțiunilor, de scoatere a lor din formalism și ineficiență. Și în această privință, strădaniile celor cu care colaborăm se înscriu primele la dreptul de laudă, la aprecierile din ce în ce mai bune din partea publicului larg, ca și a organelor de conducere locale.

Democratizarea continuă a procesului cultural, viziunea dinamică asupra acțiunii educative, punând în centru omul cu experiența, opiniile și dezideratele sale, aduc pe zi ce trece noi sarcini în activitatea culturală de masă. Instituțiile de cultură au datoria să-și perfecționeze stilul de muncă, orientându-se în primul rînd înspre exercitarea actului de cultură cu deplină inițiativă și efectivă participare de către oamenii muncii. Din experiența noastră este de mare valoare conlucrarea cu diferite asociații ale specialiștilor, ale cadrelor didactice și oamenilor de știință, factori capabili să insuflă acțiunii de cultură o mare bogăție de idei și de forme, să atragă o masă cît mai largă la viața culturală.

Cifra orașenească din Reghin caută să se integreze în viața colectivității și să-și desfășoare activitatea în strînsă colaborare cu organizațiile obștești, cu școala, cu sindicatele, cu U.T.C., sub conducerea organizației de partid. Tocmai din această dorință considerăm că, în ciuda rezultatelor bune de pînă acum, la reușitele activității culturale de masă, la lărgirea ei în funcție de pretențiile și necesitățile spirituale ce le reclamă etapa actuală, la înfăptuirea continuă a educației socialiste, participarea diverselor categorii de oameni ai muncii și, în special, a intelectualilor ar putea fi încă extinsă. Repartizarea judicioasă a răspunderilor intelectualilor constituie, pe lîngă o necesitate în sistematizarea activității, și o cerință morală, o premisă a acesteia. Iar pentru activitatea instituțiilor de cultură și educație, între care și biblioteca publică — o convergență necesară spre dezideratul democratizării conducerii, girant al unor valoroase și perene creșteri calitative ale activității.

Mircea LEON

bibliotecar responsabil,
Biblioteca orașenească-Reghin

ACTUALITATEA ÎN BIBLIOTECI

- *Biblioteci comunale*
- *Biblioteci județene, municipale și orașenești*
- *Secții pentru copii și tineret*
- *Biblioteci ale sindicatelor*
- *Biblioteci ale cooperației meșteșugărești*
- *Biblioteci din învățămînt*
- *Ecouri la Ancheta noastră*

Servicii moderne de lectură publică în satele județului Covasna

În decembrie 1973 demara în județul Covasna primul bibliobuz din țara noastră. Cu greutățile și uneori cu greșelile inerente începuturilor, mai ales în condițiile în care în țara noastră lipsea o experiență în această direcție, modelele trebuind căutate în practica altor țări, bibliobuzul nu a întârziat să-și demonstreze eficiența, ca purtător al cuvîntului tipărit în satele izolate ale județului Covasna, unde pînă atunci accesul publicului la carte era mult mai greu de realizat. Stimulați de acest prim succes, cu un an în urmă a intrat în funcțiune al doilea bibliobuz al județului, ambele fiind integrate serviciilor bibliotecii județene. Disponind de un fond total de peste 18 mii de volume, cele două bibliobuze deservesc 50 de sate. Numai în primul semestru al anului ele au înscris peste 1800 de cititori, din care mai mult de 42 la sută aparținînd categoriilor active ale populației, cu o frecvență de cca 4900 și aproape 13 400 de volume împrumutate.

Dincolo de problemele de ordin tehnic și organizatoric, bibliotecarul de pe bibliobuz este pus în situația de-a face față, în relațiile sale cu publicul, unor sarcini aparte, mult diferite de cele cu care se confruntă de regulă în biblioteca staționară. Despre specificitatea acestei munci vorbește materialul de față.

Prin locul său de muncă, prin mediul în care își desfășoară activitatea, ca și prin publicul eterogen cu care se confruntă, bibliotecarul de pe bibliobuz trăiește o experiență cu totul diferită de a bibliotecarilor care își desfășoară activitatea în diferitele secții ale bibliotecilor județene, municipale și orașenești.

Ca activist cultural, chemat să contribuie la înfăptuirea sarcinilor culturale-educative pe care Congresul educației politice și al culturii socialiste le-a reafirmat cu și mai multă pregnanță, bibliotecarul de pe bibliobuz i se impune, lui însuși, o înaltă pregătire politico-ideologică, un larg orizont cultural-științific. Cu atît mai importantă această cerință, cu cît bibliobuzele vin în contact direct cu acele mase de cititori ale satelor care, de cele mai multe ori, numai prin intermediul lor primesc în mînă cartea. Avînd în vedere faptul că nivelul de conștiință al cititorilor cu care vine în contact este foarte diferit, tot astfel orizontul lor de cunoaștere, bibliotecarului i se cere o muncă diferențiată în ceea ce privește propaganda cărții, apropierea față de cititori, atragerea lor spre cele mai valoroase și mai actuale lucrări din diferite domenii ale vieții și ale cunoașterii. Dacă bibliotecarul reușește să construiască o legătură strînsă, viabilă cu cititorii săi, să le cîștige încrederea și recunoștința pentru accesul la carte pe care li-l înlesnește, munca lui va avea, în plan social, o eficiență aparte.

Pentru a putea realiza o asemenea muncă diferențiată, bibliotecarii de pe bibliobuz trebuie să cunoască în general profilul social-economic al localităților pe care le deservesc, structura profesională și nivelul cultural al locuitorilor, ținîndu-se seama și de componența națională a acestor așezări. Astfel, bibliobuzele din Covasna

deservesc localități unde majoritatea susținătorilor de familie sînt mineri (Căpeni, Doboșeni, Herculan, Bodeș, Tălișoara), în altele, forestieri (Oituz, Păpăuți) sau altele unde cei mai mulți sînt navetiști (Hătuica, Mărtineni, Imeni, Calnic, Dalnic etc.), în acest caz majoritatea cititorilor provenind din rîndurile elevilor, pensionarilor și femeilor. În fiecare din aceste situații noi am căutat modalitățile cele mai potrivite de atragere la lectură, adaptîndu-ne demersul la cerințele specifice. În satul Oituz, de exemplu, am mai intercalat o stație de deservire chiar în fața fabricii de cherestea, obținînd rezultate pe care le găsim considerabile, fapt care ne determină să folosim această metodă și pe mai departe. În satele unde sînt foarte mulți navetiști, se recomandă staționarea chiar și peste programul dinainte anunțat, așteptînd mai multe curse, pînă cînd oamenii se obișnuiesc cu existența bibliobuzului. Foarte importantă s-a dovedit în aceste cazuri legătura cu copiii navetiștilor, prin care pot fi atrași la lectură și ceilalți membri ai familiei, prietenii sau vecinii. Nu am exclus dintre metode nici trimiteră de cărți pentru părinți sau frați prin copii care frecventează bibliobuzul, în prealabil interesîndu-ne însă de ocupația și de pregătirea școlară a persoanelor respective.

Probleme aparte ridică pentru bibliotecarul de pe bibliobuz faptul că în județul nostru exista unele sate necooperativizate, unde și concepția oamenilor în ceea ce privește simțul colectivității este rămasă mai în urmă. În asemenea localități, bibliotecarul îi se cere, mai mult ca oriunde, să fie în primul rînd un propagator al politicii partidului, să găsească calea de a difuza acele opere care să ajute la formarea și dezvoltarea unei noi conștiințe. Tot asemenea sarcini îi revin și în cadrul satelor unde o parte a locuitorilor, fie ea minoră, este influențată de sectele religioase.

Vorbînd despre specificul muncii bibliotecarului de pe bibliobuz nu trebuie neglijate nici condițiile grele în care acesta își desfășoară activitatea: lunar, el străbate peste 1 000 de km, din care 400 de km pe drumuri neîntreținute, în mașini neîncălzite, cu un program mai ales de după-amiază,

pînă seara tîrziu. Lui i se cere un înalt spirit de sacrificiu, o pasiune, un simț deosebit de dăruire față de această cauză nobilă de a duce cartea, de fapt o știință de lumină, în cel mai îndepărtat sat. În afara muncii de pe teren (înstituirea legăturii cu forurile locale, acțiunile de popularizare a bibliobuzului, prezentările de cărți și împrumutul ca atare), bibliotecarul efectuează și foarte multe activități la sediu — preluarea cărților noi, întocmirea programului de deplasări pe două luni, defalcat săptămînal; anunțarea rutei în ziarele locale și telefonic în fiecare localitate; formalitățile de recuperare; reimprospătarea fondului de cărți înainte de fiecare drum potrivit cerințelor; intercalarea cărților; evidența zilnică; aranjarea fișelor și a cărților; procurarea cărților cerute de cititori și care nu intră în dotarea bibliobuzului.

Practica ne-a demonstrat că succesul în activitatea de difuzare a cărții desfășurată prin bibliobuz depinde în măsură hotărîtoare de felul cum această muncă este dinainte concepută, de modalitățile și de mijloacele de propagandă folosite, de permanența acestora și de adecvarea conținutului lor la cerințele proprii fiecărei localități deservite. Aceasta presupune existența unor factori de legătură locali, cu caracter permanent, conștienți de sarcinile lor, iubitori ai cărții, propagatori ai ideilor progresiste și în buni ai satelor respective. Acolo unde am experimentat un asemenea mod de lucru am obținut rezultate dintre cele mai bune, trebuînd ca în viitor să extindem această practică. Această sarcină ar trebui să revină, în mod firesc, bibliotecarului de la sat, care, în afara propagandei necesare și afișarea programului bibliobuzului, să acorde un real sprijin și în timpul deservirii publicului cititor din satul respectiv, uneori în localitățile mai izolate, preluînd mici stocuri de cărți spre difuzare între două venituri ale bibliotecii mobile.

De la înființarea bibliobuzelor am căutat, în limita posibilităților, să folosim o largă gamă de modalități de propagandă, ca instrument esențial de menținere a serviciilor noastre în atenția publicului. Astfel, s-au tipărit afișe, care au fost lăsate în fiecare localitate în cele mai multe cazuri la școală, pentru a fi expuse cu una sau două

zile înainte de sosirea bibliobuzului, și s-au difuzat pliante pe care este menționată și data viitoarei sosiri, saci speciali de hîrtie pentru cărți, fluturași și semne de carte. Cum aceste modalități s-au dovedit insuficiente (de multe ori, pe plan local afișele nu au fost expuse), am recurs și la publicarea programului bibliobuzelor în ziarele locale, în cazul modificărilor din program impuse de anumite defecțiuni tehnice ale mașinilor folosind anunțurile telefonice. Mai eficientă decît toate acestea s-a dovedit însă propaganda sonoră, ambele bibliobuze fiind înzestrate din această vară cu radioamplificatoare. De asemenea am considerat necesară organizarea în bibliobuze a expozițiilor de cărți noi, însoțite în fiecare sat de scurte prezentări ale cărților expuse. Lărgind gama acțiunilor de propagandă, periodic invităm actorii ai Teatrului din Sfîntu Gheorghe pentru prezentarea unor fragmente din aparițiile recente, poezie, proză sau cărți pentru copii. În organizarea acțiunilor pentru copii am avut un succes mai mare cînd acestea au fost imbinat cu proiectări de filme de desen animat. De asemenea, în practica bibliobuzelor au fost introduse și forme mai complexe de propagandă. Astfel, au fost organizate mese rotunde pe teme politice, etice, agrare, legate întotdeauna de o carte recent apărută, cu scopul de a crea o receptivitate sporită față de lucrările care reflectă problemele cele mai actuale ale vieții social-politice, științifice și economice. În unele cazuri am profitat de brigăzile complexe la care ne-am alăturat și noi cu prezentări de cărți (în satele Doboșeni, Belani, Sîntionlunca, Imeni, Poian, Zoltan, Fotoș etc).

Perseverînd în direcțiile amintite, îmbogățînd și diversificînd în permanență activitatea bibliobuzelor, cu atenție sporită pentru conținutul și calitatea cărților propagate, integrîndu-ne organic demersul în viața spirituală a comunităților deservite, nu ne îndoim că investiția nu numai materială, dar și de muncă și dăruire pe care bibliobuzele o presupun, va dobîndi randamentul social scontat, pe linia complexului proces de lărgire continuă a bazei democratice a culturii.

Colocviu despre bibliobuz

Recent, Sfintu-Gheorghe a fost gazda unei fructuoase reuniuni de lucru interbibliotecare. Tema: **Rolul bibliobuzului în educația socialistă a maselor**. Scopul: găsirea unor forme și metode concrete de aplicare în practica biblioteconomică din țara noastră a acestui sistem de difuzare a cărții în mase. Participanți: bibliotecari din 11 județe, unele pioniere în amenajarea și itinerarea acestor biblioteci mobile (Covasna, Harghita, municipiul București, Dimbovița și Galați), altele aflate doar în faza de prospectare (Brașov, Gorj, Dolj, Bihor, Sibiu, Cluj), dornice să-și clarifice anumite probleme prin confruntarea directă cu practica celor dintii. Au participat, de asemenea, cu aport efectiv (materiale de sinteză) reprezentanți ai serviciului metodic din Biblioteca Centrală de Stat și ai direcției de specialitate din Consiliul Culturii și Educației Socialiste.

Referatele au adus în discuție, lucid și realist, rațiunile ce au condus la ideea organizării unor bibliobuze, rezolvările practice-tehnice și organizatorice, specificitatea relațiilor cu publicul, eficiența ca și dificultățile și limitele acestui serviciu de lectură publică, unele de natură obiectivă. A rezultat mai presus de toate nevoia acută de elaborare a unor norme biblioteconomice privind serviciile de bibliobuz, precum și asigurarea unor reglementări legale. Sinteza privind comparativ activitatea bibliobuzelor din țară, realizată de colectivul metodic al B.C.S., constituie un prim pas în această direcție, pe care îl sperăm urmat cât de curând de cel al finalizării normelor așteptate, ca o condiție pentru depășirea fazei empirice a acestei practici bibliotecare. Este cu atât mai necesar, cu cât — rezultat al căutărilor și inițiativelor pe linia îmbunătățirii serviciilor de lectură publică, a facilitării accesului la carte a unor cercuri tot mai largi ale populației, sub imperativul transpunerii în practică a principiului democratizării culturii, subliniat în Programul partidului și reafirmat la Congresul educației politice și al culturii socialiste — nu-

mărul de bibliobuze este în continuă creștere. Obiectivele urmărite de acestea sînt:

— asigurarea accesului la colecțiile bibliotecilor a unor categorii ale populației pentru care serviciile de lectură publică sînt încă insuficiente sau deficitare, anume populația satelor aparținătoare comunelor sau cea a cartierelor nou construite în orașe;

— apropierea cărții de cititori, în special de locurile de muncă — întreprinderi, șantiere, școli, ferme etc. — prin extinderea serviciilor dincolo de zidurile sediilor lor;

— valorificarea mai intensă a colecțiilor publice, a inestimabilelor resurse educative și cultural-informative de care dispun bibliotecile județene.

În perspectiva perfecționării a ceea ce s-a realizat pînă acum și a extinderii sistemului de difuzare a cărții prin bibliobuze, pe marginea referatelor prezentate, a discuțiilor angajate, ca și a observațiilor directe prilejuite de prezența la locul desfășurării colocviului a citorva bibliobuze — cele două din Covasna, cel din Harghita și cel din Galați (cele din București și Tirgoviște au fost vizualizate prin intermediul unor diapozitive și a unui film de scurt metraj, realizate cu forțe proprii), s-au formulat cîteva concluzii, pe care le notăm aici, în rezumat:

— În constituirea și completarea colecțiilor destinate bibliobuzelor se impune aplicarea cu consecvență a principiilor proprii politicii noastre generale de achiziții, bibliobuzele trebuind să dispună de carte bună, actuală, de literatură social-politică necesară învățămîntului de partid și U.T.C., de lucrări de popularizare a științei și tehnicii, de literatură agro-zootehnică pentru sate. La cererea expresă a unor cititori, bibliobuzului trebuie să i se asigure cu prioritate lucrări din colecțiile secțiilor de imprimat la domiciliu ale bibliotecilor județene;

— În itinerarea bibliobuzelor, la definitivarea traseelor, a timpului de staționare, în special din mediul rural, în funcție de căile de acces trebuie alese acele localități unde se

simte cel mai acut nevoia serviciilor de bibliotecă. Nu trebuie ocolite, ci dimpotrivă, unitățile economice și de producție, șantierele, fermele agricole. Traseele, periodicitatea vizitelor, orarul trebuie avizate de C.J.C.E.S. Respectarea programelor se înscrie ca o condiție pentru formarea opiniei cititorilor asupra seriozității demersului bibliotecar, ca și pentru crearea deprinderilor de frecventare. Or, una dintre carențele cel mai des semnalate este tocmai nerespectarea orarului stabilit;

— În privința atragerii cititorilor, rezultatele slabe obținute în rindul populației adulte constituie principala carență din activitatea de pînă acum a bibliobuzelor. Accastă situație deficitară trebuie corelată cu calitatea colecțiilor vehiculate, încă deficitare sub raport tematic, cu anumite neajunsuri în itinerarea bibliobuzelor, cu lipsa de legătură cu factorii locali, cu insuficienta propagandă a serviciilor prestate și, mai ales, cu slaba orientare și instruire a bibliotecarilor de pe bibliobuze ori cu minima lor rezistență în fața unor greutăți și eforturi inerente;

— În strînsă legătură cu cele de mai sus, în etapa următoare se impune instituirea și consolidarea legăturilor cu factorii educaționali locali, cu administrația locală, cu organizațiile de masă și obștești. Cointeresind factorii locali, animatorii culturali și activiștii sociali și chiar unii cititori pasionați, bibliotecarii de pe bibliobuze își pot face din aceștia cele mai prețioase ajutoare, oameni de legătură și de mobilizare, putînd chiar lăsa în custodia lor miei stocuri de cărți, în cazul unor sate izolate sau al unor șantiere mai îndepărtate, ceea ce ar conduce la o creștere sensibilă a circulației colecțiilor și a numărului de cititori;

— Intensificarea propagandei și activității de informare prin presă și mai ales prin stațiile de radioficare, prin școli și organizațiile de tineret, prin organizațiile obștești și chiar și prin cele de partid, ca și pe calea afișajului, este una din concluziile principale ale colocviului. Nu trebuie neglijată nici cooperarea cu

alte forme și mijloace ale acțiunii politice și cultural-educative. A acțiunea simultan cu caravana cinematografică sau brigada științifică, a aduce un conferențiar sau un grup de actori sint forme concrete de cooperare, prin care se materializează teza atât de actuală a asigurării caracterului unitar al acțiunii politico-educative și culturale;

— O ultimă problemă ce trebuie să stea în atenție este **eficiența demersului**. Aspectele financiare ale problemei nu trebuie nici ele neglijate, preocuparea pentru scăderea costurilor, calcularea cheltuielilor pentru o carte difuzată și pentru un cititor servit trebuind să stea mereu în atenție. De altfel, eficiența în plan cultural și cea din planul economico-financiar nu sint divergente. Preocuparea trebuie să fie în primul rînd pentru creșterea randamentului cultural, a numărului de cititori serviți și de volume difuzate și, în acest scop, pentru înlăturarea cauzelor subiective care rețin zile și săptămîni bibliobuzele în garaje, ducînd la nerespectarea orarelor și a itinerariilor. Starea tehnică a mașinilor fiind greu de optimizat, este recomandat ca pe viitor să se evite amenajarea ca bibliobuze a unor mașini cu grad mare de uzură.

★

Dacă, în cuvîntul său de deschidere, președinta Comitetului județean de cultură și educație socialistă Covasna, Iolanda Oprea, își exprima dorința ca această reuniune, găzduită în județul unde a fost organizat primul bibliobuz din țara noastră, să fie o dezbaterie vie, aplicată, asupra problemelor experimentării acestui mijloc de expansiune a lecturii, la capătul lucrărilor putem afirma că acest deziderat a fost pe deplin atins. De altfel, dincolo de interesul în sine al problematicii abordate, colocviul de la Sfîntu — Gheorghe constituie un model de organizare prin precizia temei, buna dimensionare a programului, judicioasa imbinare a abordărilor teoretice cu ilustrațiile practice, valoarea aplicativă a concluziilor.

Iolana TĂUTU

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ TIMIȘ:
CONTRIBUȚIE DEOSEBITĂ LA „DECADA CĂRȚII ROMĂNEȘTI”. Participarea activă a bibliotecilor publice, cu acțiuni bine organizate, apreciate de public, la sărbătoarea-bilanț a producției noastre editoriale pe care o reprezintă, an de an, „Decada cărții românești” este de-acum un fapt de largă notorietate. Recunoscută și apreciată unanim, această prezentă, traducînd solidaritatea nobilă a celor ce răspîndesc cartea cu cei care o produc, a intrat într-un obîsnuit aproape nesensibil, expresie a fîrștii contopiri a demersurilor diferiților factori în fața unei acțiuni cu adevărat unitare. Și totuși, există unele biblioteci pentru care „Decada” depășește semnificația unui sir de acțiuni la care trebuie participat, devenind un punct de maximă în calendarul anual al muncii de propagandă a cărții. O astfel de bibliotecă este — așa cum ne sugerează și programul din acest an al Comitetului județean de cultură și educație socialistă Timiș pentru „Decada cărții românești” — Biblioteca județeană din Timișoara.

Participînd ca organizator al unui număr de 7 dintre manifestările programate în cele zece zile, Biblioteca județeană Timiș a reușit să impună principala sa formă de propagandă a cărții — Salonul literar-științific — ca permanentă a „Decadelor” din acest an. Bucurîndu-se de colaborarea aceia a Asociației scriitorilor din Timișoara sau a Inspectoratului școlar județean, „Salonul” Bibliotecii județene a fost prezent pe așful acțiunilor din perioada 1—10 octombrie cu o gamă largă de manifestări consacrate cărții românești din diverse domenii, adresîndu-se astfel unui public variat, ca vîrstă, preocupări și interese. Iată, spre exemplificare, cîteva dintre acestea: o sezațiune literară — „Creația noastră în slujba viitorului luminos al patriei socialiste” — cu participarea a șase scriitori din Timișoara; dezbateră „Teorie și critică literară în volumele Poeticii românești, de Olimpia Bercă, și Premise literare, de Nicolae Tîrșoi”, avîndu-l ca invitat pe conf. dr. Ioan Neață; expunerea-dezbateră „Literatură de informare și tineretului”, cu participarea redactorului Gheorghe Folescu de la Editura „Albatros”; masa rotundă pe tema „Rolul factorilor educativi în cultivarea patriotismului socialist la copiii de vîrstă școlară mică”, desfășurată cu concursul lector. univ. L. Țugulan, al prof. M. Ocolșan, al educatoarei Ana Papuc și al bibliotecarei A. Iliescu; simpozionul „Impactul artelor plastice cu științele”, susținut de conf. dr. Toro Tiberiu, redactorul Viorei Harosa (Editura „Meridiane”), criticul de artă Babeți Coriolan și artistul plastic Ciprian Radovan; un recital de versuri patriotice, cu concursul membrilor Cerculul de creație „M. Eminescu” de pe lîngă Secția pentru copii a Bibliotecii județene și al Societății culturale a elevilor din Timișoara. ■ G.V.

Integrarea cărții în universul preșcolarului.

Relația bibliotecă publică-grădiniță

În gîndirea pedagogică contemporană, educația preșcolară declanșează o confruntare permanentă între concepții și experiențe care încearcă să contureze tendințe și orientări generale, capabile să realizeze o activitate instructiv-educativă de un nivel superior în rîndul celor mici.

Funcția formativă a învățămîntului preșcolar capătă noi posibilități de realizare prin relația grădiniță — bibliotecă, în care aceasta din urmă, prin profilul ei, poate asigura intrarea cărții în viața copilului, nu ca obiect de joacă, ci ca sursă de informare asupra realității inconjurătoare, ca mijloc de transmitere a experienței, înaintea manualului și a școlii.

În condițiile de astăzi ale organizării bibliotecii publice, aceasta poate oferi:

a. un climat special de prelectură, în care copiii au posibilitatea, într-un cadru cu totul nou, să gîndească, să acționeze; cu ajutorul cărților și al prezenței copiilor mai mari, se realizează elemente de propedeutică școlară și de lectură;

b. posibilitatea perfecționării pregătirii profesionale a cadrelor didactice din grădinițe prin fondul de carte și materialele de informare pe care biblioteca le pune la dispoziție;

c. un cîmp mai larg de activitate cu posibilități noi, moderne de realizare în practică a sistemului de educație corelat;

d. declanșarea relației bibliotecă — familie, altfel spus, bibliotecar — copil — părinte, în care copilul manifestă pentru prima dată adeziune la mediul populat de cărți.

Din experiența secției pentru copii a Bibliotecii „M. Sadoveanu”, cîteva modalități practice de integrare a cărții în universul preșcolarului ar putea constitui, credem, o sursă de inspirație pentru colegii din bibliotecile publice.

Mai întîi, unele elemente esențiale de care am ținut seamă de la începutul activității noastre în rîndul preșcolarilor: dacă preșcolarul domiciliază în zona bibliotecii; dacă este cuprins într-un sistem de educație organizat (grădinițe — generale sau departamentale —, cămine etc.); mediul social din care provine.

Pentru o bună cunoaștere a copilului, a influenței pe care mediul familial o exercită asupra formării perso-

nalității acestuia, pe baza unei înțelegeri între noi și conducerile grădinițelor din rețeaua Ministerului Educației și Învățământului sau departamentele amplasate în raza bibliotecii, am alcătuit o fișă sumară pentru fiecare copil, cuprinzând următoarele elemente: numele și prenumele; data nașterii (cunoscînd-o, felicităm copiii de ziua lor sau chiar îi sărbătorim în bibliotecă); adresa; ocupația părinților.

Activitatea desfășurată de bibliotecă în rîndul preșcolarilor se realizează fie în colectiv, la bibliotecă și la grădiniță, fie individual.

Colectivul este reprezentat de „grupă” de preșcolari, formată din 25-30 de copii. Primul moment în activitatea cu grupul este vizitarea bibliotecii. Primirea preșcolarului în bibliotecă îmbracă un caracter festiv la care își aduc contribuția nu numai bibliotecarii, ci și copiii mai mari, cititorii ai secției. Contactul cu noul, cu atmosfera bibliotecii, îi face să fie emoționați. După câteva întrebări scurte, menite să înlăture emoțiile, copiii sînt conduși în sala ce le e destinată, unde le sînt arătate cărțile și, de bună seamă, nelipsitele jucării. O declanșare spontană a curiozității copiilor face ca bibliotecarul să fie asaltat de întrebări și, simțindu-se în elementul lor, micuții încep să scoată cărțile din rafturi, se uită la coperti, le răsfoiesc, încearcă să le bage la loc, se mișcă de la un raft la altul, recunosc cărțile pe care le au și ei acasă spunînd chiar ocazia cu care le-au procurat. Incet, incet, un dialog firesc se naște între copil și carte, între copil și bibliotecar. După acest popas de joacă, tot în joacă li se prezintă întreaga bibliotecă, li se explică pe înțelesul lor destinația fiecărei săli cu specificul ei, precizîndu-li-se că și ei pot deveni cititorii bibliotecii. Prima vizită se încheie cu audierea unui disc cu povești, cu vizionarea unui spectacol dat de teatrul de păpuși al bibliotecii și, bineînțeles, cu scurtele întrebări puse de bibliotecar pentru a cunoaște părerea copiilor. Entuziasmul e general, toți doresc să devină prietenii bibliotecii, întrebă deosebite cînd mai vin și promit solemn că aduc toată familia la bibliotecă. Vizita este premisa stabilirii colaborării bibliotecă — grădiniță și totodată familie — bibliotecă, înscrierea făcîndu-se numai prin părinți.

În relația bibliotecă — grădiniță, aportul celei dintîi constă în aceea că prin intermediul ei cărțile și nonpublicațiile completează procesul formativ-educativ. Iată, spre exemplificare, câteva teme la reușita cărora bibliotecă și-a adus o contribuție vizibilă: cunoașterea mediului înconjurător; dragostea față de muncă; ce e bine și ce e rău; cunoaș-

terea diferitelor plante și animale. De un real folos în acest sens este catalogul tematic, care oferă alt bibliotecarului cit și educatorului posibilitatea de a depista, într-un timp scurt, publicațiile ce-i stau la dispoziție pe o anumită temă. „Albine”, „Prietenie”, „Costume”, „Peșteri”, „Pești”, „Vapor”, „Flori” — sînt numai cîteva exemple — voit diverse — de subiecte la care sînt grupate fișe de semnalară a unor ghicitori, poezii, povești sau povestiri, existente în bibliotecă.

Pentru grupurile de copii secția noastră organizează o seamă de activități: lectura expresivă, audițiile pe discuri, prezentările de cărți. Pentru verificarea gradului de atenție și de înțelegere, după lectură sau audiție se organizează un mic concurs. Copiii care au dat cele mai bune răspunsuri primesc recompensă un orar, un semn de carte sau o felicitare, materiale confecționate în „atelierul” nostru sau din cele de popularizare obținute de la reviste, edituri etc. Coloratul cărților, desenul sau decupajul sînt de asemenea activități ce se desfășoară în bibliotecă, dată fiind valoarea lor formativă, capacitatea lor de a le dezvolta copiilor aptitudinile creatoare. În timpul lucrului, copiii ascultă pe discuri cîtece destinate lor, familiarizîndu-se indirect cu textul și melodia (între acestea sînt și cele din programa școlară). Pe tablă din sală, în fiecare zi există un alt desen. Este curios faptul că exersîndu-se în desen, de fiecare dată cînd vin copiii doresc să realizeze altceva: „Am învățat să fac o pisicuță (sau o zîă, o rachetă) și dacă vrei te desenez și pe tine”. Apelul pentru nou deosebit interes pedagogic. Vizionarea la teatrul de păpuși al bibliotecii a spectacolelor realizate cu copiii mai mari are ca scop popularizarea diferitelor cărți, dramatizarea cu aceeași finalitate a unor texte, îndemnul la lectură.

În zilele în care grupul nu se poate deplasa, bibliotecă își desfășoară activitatea la sediul grădiniței respective. Tot astfel, în cazul oror de limbi străine, la a căror reușită se contribuie cu ajutorul discurilor și al manualelor. În aceste situații, activitatea nu este esențial deosebită de cea de la sediu, fiind doar adaptată condițiilor concrete ale grădiniței.

În cazul grădinițelor generale, activitatea de grup este continuată prin activitatea de semigrup sau individuală, datorită faptului că, în acest caz, copilul devine cititor obișnuit al bibliotecii. De două ori pe săptămîină, copiii din grădinițele generale sînt aduși de educatoare, părinții luîndu-i în aceste zile direct de la bibliotecă. Pentru a ajunge la această practică am organizat mai întîi la bibliotecă o acțiune la care am invitat și părinții. Aceștia, încințați de inițiativa noastră,

au început să-și aducă sistematic copii la secția ce le e destinată. Astfel, bibliotecă noastră a reușit să realizeze: o mai bună cunoaștere a copilului, pe baza observării lui în grup sau individual; întărirea relației familie — bibliotecă; integrarea bibliotecii în rîndul obiectivelor pe care copilul le vizitează în mod regulat.

Aceeași posibilitate de a sta în bibliotecă după programul instructiv-educativ o au și copiii proveniți din grădinițele departamentale din raza bibliotecii. Aceștia sînt aduși de părinți și lăsați pentru cîteva ore în seama bibliotecarelor, timp în care și pot rezolva diferite probleme familiale, cumpărături etc. În tot acest timp, copiii participă la activitățile de grup sau individuale, începînd cu jocul și continuînd cu răsfoitul cărților, coloratul acestora, pînă la ascultarea unei povești sau vizionarea unui spectacol la teatrul de păpuși.

De fapt, o dată sosit în bibliotecă, copilul devine obiect de cercetare, activitatea cu acesta efectuîndu-se în funcție de particularitățile sale psihice, încercînd, pe cît posibil, să adaptăm diferitele metode ale pedagogiei preșcolare folosite în relația educator — preșcolar. O importanță deosebită se acordă familiarizării copilului cu bibliotecă. Luat individual, copilului îi sînt create anumite deprinderi, începînd chiar cu spălatul pe mîini, aranjarea jucăriilor, a scăunelelor, respectarea ordinii etc. În continuare, el este antrenat să spună o poezie, o poveste și chiar să participe la diferite discuții. Copilul este încurajat să folosească jucăriile sau, ajutat, să-și aleagă desenul de colorat. O atenție deosebită e acordată cărților cu ilustrații, încercîndu-se realizarea unor scurte povestiri după imagini.

O contribuție deosebită își aduce bibliotecă prin ajutorul concret dat educatorilor prin materialele pe care li le pune la dispoziție. Instituția noastră a devenit astfel necesară în activitatea lor, fiind solicitată alt pentru propria pregătire profesională, cit și pentru realizarea unor activități cu copii.

Prin direcțiile de acțiune pe care le-am amintit, prin modul în care ne concepem activitatea, bibliotecă noastră a reușit să se facă tot mai simțită în viața educatorilor și a familiilor, iar copiii învață să iubească, să îndrăgească cartea.

prof. Febronia COSTACHE

Biblioteca municipală „M. Sadoveanu”, secția pentru copii

Program sistematic al acțiunilor de masă

Experiența acumulată în permanențizarea manifestărilor cultural-educative a pus în evidență cu pregnanță faptul că un astfel de obiectiv presupune, în primul rând, lărgirea colaborării cu alte instituții culturale și unități economice și școlare din județ, precum și, în prelungirea unei asemenea condiții, deplasarea centrului de greutate al activității în afara sediului Bibliotecii.

Rezultatele obținute în prima jumătate a acestui an confirmă nu numai această orientare pozitivă în activitate, dar și un sensibil pas înainte înregistrat de instituția craioveană în direcția integrării sale în climatul spiritual al Craiovei contemporane și al județului Dolj. În cele ce urmează, vom puncta câteva dintre acțiunile mai de amploare organizate de Biblioteca județeană Dolj, acțiuni cu un deosebit ecou, conferind instituției noastre calitatea de centru de atracție pentru publicul dornic de cunoaștere și iubitor de frumos.

● Debutul noului cincinal, al revoluției științifico-tehnice, a fost marcat de organizarea unei bogate expoziții de carte tehnico-științifică (peste 150 de lucrări) deschisă la sediu, în spațiul special amenajat.

● Momentul inaugural al manifestărilor grupate sub genericul „100 de ani de la nașterea titanului din Hobița” a coincis și cu debutul instituției noastre în cadrul programului inițiat de către Comitetul județean de cultură și educație socialistă Dolj intitulat „Omagii doljene”. În cadrul manifestărilor consacrate centenarului nașterii lui Brâncuși amintim: expoziția de cărți, documente, facsimile, iconografie deschisă în sala de expoziții a instituției; un medalion organizat în colaborare cu Casa de cultură a tineretului; un alt medalion organizat la Clubul Întreprinderii de mașini agricole Craiova, precum și la Întreprinderea de confecții.

● Nu au fost neglijate manifestările legate de momente aniversare, din rindul cărora amintim expozițiile dedicate Elenei Theodorini (cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la moartea artistei), lui George Topirceanu, Spiru Haret, Victor Ion Popa, Nicolae Tonitza și Ștefan Luchian.

● Un ciclu de manifestări au fost organizate, în colaborare cu Muzeul de artă din Craiova, sub genericul: „Femeia în literatură și artă”, la Casa de cultură a municipiului și la Între-

prinderea de confecții din Craiova. De asemenea, pentru bibliotecile comunale din județ, instituția noastră a alcătuit montajul „Florile recunoștinței”. Tot în cadrul acestui program, la Biblioteca județeană s-a organizat o expoziție reprezentativă cu tema: „Personajul feminin în literatura română”.

● În cadrul „Săptămânii cărții social-politice”, o acțiune care a stîrnit un interes deosebit, polarizînd atenția unui număr mare de vizitatori, a fost expoziția intitulată „Opera tovarășului Nicolae Ceaușescu în lume”, organizată sub egida Comitetului județean de cultură și educație socialistă Dolj și cu concursul Bibliotecii Centrale de Stat. Expoziția a cuprins un număr foarte mare de volume apărute peste hotare din opera secretarului general al partidului nostru, precum și numeroase referințe din presa mondială, fotografii Agerpres etc.

● În colaborare cu Biblioteca Universității din Craiova au fost organizate două simpozioane pe teme: „Unitățile de documentare în sprijinul producției” și „Cartea social-politică — factor important al educației socialiste a oamenilor muncii”, la care au fost invitați să participe bibliotecarii din bibliotecile sindicatelor, școlare, precum și cadre tehnice și ingineresti din importante unități economice ale municipiului.

● O acțiune care s-a bucurat de un deosebit succes a fost Festivalul și concursul de creație literară „Traian Demetrescu”, aflat la a doua ediție și organizat în colaborare cu Casa de cultură a municipiului Craiova. Acțiunea a cuprins mai multe manifestări, printre care: simpozioanele consacrate creației poetului militant craiovean, dezbateri pe teme de literatură actuală, cu ilustrări din apariții editoriale recente, precum și un concurs de creație la care au participat peste 50 de tineri condeieri din județele Olteniei.

● O bogată expoziție a fost organizată pe tema: „Producția editorială locală 1971—1976”, iar cea intitulată „Editura Scrisul românesc se prezintă”, aflată la a doua ediție, a cuprins peste 120 de lucrări apărute în editura craioveană. La acestea se adaugă și expoziția deschisă în luna iulie, în spațiul expozițional al instituției noastre, avînd ca obiectiv popularizarea cărții din domeniul științei medicale.

Biblioteca județeană Sălaj: Expoziție de carte „Opera tovarășului Nicolae Ceaușescu pe meridianele globului”

Amenajată într-una din cele mai frumoase săli ale bibliotecii, expoziția, deschisă în perioada 15 august — 1 septembrie a.c., a reprezentat un eveniment deosebit în viața culturală a orașului Zalău și a județului Sălaj, dînd posibilitate unui larg public să vadă și să cunoască mai bine bogata și valoroasa operă a secretarului general al P.C.R., președintelui Republicii, tovarășului Nicolae Ceaușescu. Organizată cu sprijinul Bibliotecii Centrale de Stat, această expoziție a cuprins opera tovarășului Nicolae Ceaușescu editată în țara noastră: lucrarea de bază „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, în limba română și maghiară, seria „Documente de partid”, volume consacrate vizitelor întreprinse în diferite țări ale lumii, în țară și în județul Sălaj, precum și un însemnat număr de fotocopii, citate, pliante, fotografii, panouri și alte materiale adecvate temei. O parte importantă a expoziției a cuprins un însemnat număr de lucrări despre viața și activitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu, apărute pe meridianele globului.

Cuvîntul de deschidere a expoziției, rostit de Ioan Porumb, directorul Bibliotecii județene, în prezența unui numeros public, a reliefat valoarea și dimensiunile operei președintelui României Socialiste, operă care se înscrie în patrimoniul marilor noastre valori spirituale. De asemenea, a fost subliniată activitatea neobosită a tovarășului Nicolae Ceaușescu, personalitate proeminentă a vieții politice contemporane.

În cadrul expoziției, în colaborare cu alți factori educaționali, au fost organizate și alte acțiuni, printre care prezentarea cărților „Conceptia președintelui Nicolae Ceaușescu despre noua ordine economică internațională”, „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. XII, precum și prezentarea unor filme documentare legate de vizitele întreprinse de tovarășul Nicolae Ceaușescu în țară și peste hotare.

Mariana VLAICU

bibliotecară, Biblioteca județeană Sălaj

Tudor NEDELCEA

Biblioteca județeană „Astra” — Sibiu: Reamenajarea secției pentru copii și tineret

Modernizarea și optimizarea serviciilor bibliotecii noastre adresate copiilor și tineretului au fost din ce în ce mai acut reclamate de sporirea, an de an, a fondului de publicații al secției specializate, de creșterea continuă a numărului celor ce apelează la colecțiile ei și a volumului publicațiilor pe care aceștia le împrumută. Ca principală cale ce s-a impus în realizarea în practică a acestui proces, perfecționarea organizării interne a secției a fost posibilă începând din 1974, cind în incinta aceleiași sediu, al Bibliotecii „Asociațiunii”, servirii micilor cititori i-a fost afectat un spațiu mai mare.

Cele trei încăperi largi, comunicînd între ele, în care se află în prezent secția pentru copii și tineret a permis, în primul rînd, reorganizarea accesului liber la raft pe baza unei noi scheme de așezare a publicațiilor (întocmită de noi pe baza documentației din revista de specialitate). Asigurarea expunerii integrale a fondului la acces liber — practic întreg spațiul este destinat acesteia — nu ne-a împiedicat să amenajăm tot aici și locuri pentru celelalte activități specifice — de sală de lectură, de consultare și răsfoire a publicațiilor, în sfîrșit, pentru jocuri instructive, pentru colorat, desenat și decupat, pentru manifestări de propagandă a cărții. Dimpotrivă, aplicînd-o, ne-am convins în practică de viabilitatea concepției moderne a bibliotecii deschise, de sporul de eficiență pe care aceasta îl aduce, barierele tradiționale între împrumut și sală de lectură dove-

dindu-se inutile, mai ales în cazul bibliotecii publice pentru copii și tineret.

Alături de reorganizarea accesului liber la raft și de reamenajarea spațiului, s-a impus și o altă acțiune de raționalizare. Este vorba de introducerea, în evidența împrumuturilor, a fișei cărții în locul fișei cititorului, vizînd, așa cum se cunoaște, scurtarea timpului acordat unei operații mai mult administrative în favoarea creșterii celui necesar în îndrumarea cititorilor, în desfășurarea unor activități cu caracter educativ. Demn de menționat aici sprijinul substanțial al unor colective de elevi de la cîteva școli din municipiu, care au lucrat efectiv alături de noi, pregătînd, într-un timp foarte scurt — din aprilie pînă în iulie — renunțarea la fișa cititorului și trecerea la evidența, mai simplă și mai rapidă, pe fișa cărții. Cu multă dragoste și trager de inimă, cu atenție și conștiinciozitate, elevii care ne-au ajutat au lipit pliculețele pe verso coperților și au marcat prin semne distinctivă fiecare volum în funcție de grupa de vîrstă căreia i se adresează o anumită lucrare. (Au fost aplicate pătrățele colorate: galbene — pentru cărțile destinate preșcolarilor și școlarilor de vîrstă mică; verzi — pentru elevii de vîrstă mijlocie; roșii — pentru cei din clasele a VI-a — a VIII-a.)

Impusă ca o necesitate, remarcată de micii cititori și sprijinită de mulți dintre ei, reamenajarea secției pentru copii și tineret a Bibliotecii „Astra” nu va întîrzia să-și arate roadele. Le vom comunica, cu speranța unor rezultate bune, după încheierea acestui an.

Ioana RUSU

Biblioteca „Astra” — Sibiu

În casă nouă, bibliotecă nouă, dar cu vicii vechi

În frumoasa și funcțională Casă de cultură a sindicatelor din Slatina, a cărei inaugurare, în acest an, a adus un nou impuls vieții cultural-artistice din localitate, biblioteca, instituție cu multiple valențe formative și informative, și-a găsit de bună seamă locul meritat. Și cînd spunem aceasta, avem în vedere sensul propriu al cuvîntului. Într-adevăr, biblioteca, intrată în funcțiune la 9 iulie, dispune de un local spațios, luminos, mobilat elegant și cu gust și, într-un fel, rațional împărțit. O ambianță plăcută îmbiind la lectură. Orar convenabil: 8—12, 17—21. Biblioteca dispune deocamdată doar de un fond de cca 2 mii de volume (491 social-politice, 108 științifice, 198 tehnice, 2 agricole, 1 011 beletristice, 226 alte materii), dar generoasa alocație bugetară (cca 20 de mii de lei anual, alți 20 de mii fiind asigurați pentru dotarea inițială) va permite o dezvoltare rapidă a colecțiilor. Capacitatea totală a bibliotecii — depozite plus zonă de acces — este de cca 30 de mii de volume. Din păcate, doar 10 la sută din acestea vor putea fi expuse la raft liber! Pentru lectura pe loc a cărților exceptate împrumutului sau pentru consultarea periodicelor (17 abonamente, în genere la publicații social-politice, literare și de informare generală) cititorilor li se oferă 12 locuri la mesele de lectură, precum și 16 fotolii confortabile, pentru răsfoire. O foarte bună prelucrare biblioteconomică a fondului a permis punerea lui în valoare atît în cadrul accesului liber riguros organizat, cit și prin cele două cataloage — alfabetic și sistematic. Competență și îndatoritoare, bibliotecara Zoe Șerban, angajată direct în relațiile cu publicul, contribuie la a face plăcută frecventarea bibliotecii. La rîndul său, responsabilul bibliotecii, Enache Giur-

Schimb de experiență

gea, preocupat în primul rând de organizarea manifestărilor de masă, de popularizare a colecțiilor și a instituției, se străduiește să formeze un public cititor constant, interesat. Dintre temele abordate în primele luni: **Romanitatea poporului român**, lansarea cărții cu același titlu, în prezența autorului Adolf Ambruster; **100 de ani de la nașterea lui George Coșbuc**; **Panait Istrati — scriitor european ș.a.**

Toate bune și frumoase pînă aici, chiar dacă numărul cititorilor și cel al volumelor difuzate, deocamdată, nu sînt prea mari (50 de cititori în iulie, cu 160 de volume împrumutate și o frecvență de 72; 22 de cititori în august, cu 99 de volume împrumutate și o frecvență de 37 — perioadă de concedii; 70 de cititori în luna septembrie, cu 295 de volume împrumutate și o frecvență de 152).

O întrebare se ridică însă firesc:

Oare de ce organizatorii bibliotecii nu au ținut cont de cerința generală, ce decurge din organizarea unitară a sistemului de biblioteci dintr-o localitate, de delimitare a profilului propriu și a sferei de acțiune? De ce încă o bibliotecă de cultură generală, cînd în oraș există, puternică, în afară de „concurrentă“, o bibliotecă județeană cu profil enciclopedic? Nu era mai firesc ca în Slatina, oraș ce cunoaște un proces impetuos de dezvoltare industrială, biblioteca Casei de cultură a sindicatelor să fie profilată pe carte științifico-tehnică și social-politică?

Aceeași întrebare revine și în legătură cu natura periodicelor la care e abonată biblioteca sau cu tematica propagandei cărții.

O asemenea concepție, ce a stat de altfel la baza organizării altor biblioteci similare din țară, ar fi însemnat nu numai utilizare mai rațională a resurselor materiale, dar și o mai judicioasă corelare a eforturilor de educație multilaterală a locuitorilor Slatinei.

Liliana OBROCEA

Sub egida serviciului de specialitate din UCECOM, la Biblioteca cooperației meșteșugărești din municipiul București s-a desfășurat un util schimb de experiență la care au participat responsabilii bibliotecilor similare din Brașov, Cluj-Napoca, Iași, Pitești și Timișoara. Acțiunea și-a propus ca scop cunoașterea și valorificarea experienței bune în propagarea cărții, în organizarea științifică a colecțiilor, în folosirea mijloacelor audio-vizuale în activitatea bibliotecară.

Participanții au avut posibilitatea să cunoască rezultatele meritorii obținute de biblioteca din București în organizarea fondului de carte și în activitatea bibliotecilor mobile-filiale, au apreciat varietatea manifestărilor de propagandă a cărții la locul de muncă (cooperațiile „Arta populară“ și „Munca“): prezentarea volumului Ceaușescu, Nicolae. *România pe drumul construirii societății socialiste multilaterale dezvoltate*. Vol. 12, medalișorul literar „Pablo Neruda“ prezentat la stația de radioamplificare, precum și seara de poezie patriotică și muzică folk la care și-au dat concursul membrii cenaclului literar „Enăchiță Văcărescu“ și poezii Lucian Dumitrescu și Virgil Carianopol. Deosebit de instructivă a fost vizitarea Bibliotecii Centrale de Stat.

Problematica abordată a scos în evidență preocuparea bibliotecilor noastre pentru organizarea științifică a fondului de publicații, pentru activizarea cenaclurilor și cercurilor de creație, pentru inițierea permanentă, la sediul acestora ca și la locul de muncă, a unor manifestări de propagandă a cărții menite să popularizeze publicațiile social-politice și ideologice, atest-științifice, tehnice și beletristice cu tematică contemporană, să cultive interesul pentru lectură și autoperfec-

ționare. Totodată dezbaterile au scos în evidență sprijinul pe care îl acordă bibliotecile cooperației meșteșugărești punctelor de documentare politico-ideologică, cercurilor tehnice, ca și punctelor de documentare tehnică existente în cooperative, cărora le pun la dispoziție publicații de specialitate, bibliografii tematice și alte materiale de referință.

Schimbul de experiență a subliniat necesitatea — și de aici obligația tuturor bibliotecilor — de a organiza servirea cititorilor pe baza accesului liber la raft, de a crea, acolo unde sînt condiții, săli pentru lectură, de a folosi mai intens bibliotecile mobile din secții și ateliere pentru propagarea largă la locul de muncă a fondului de publicații existent.

La fel, și necesitatea unei mai strînse colaborări cu bibliotecile județene, municipale și orașenești pentru realizarea permanentă a împrumutului interbibliotecar, a schimbului de materiale de propagandă a cărții, ca și pentru organizarea în comun a unor manifestări de acest fel.

Concluziile asupra participării bibliotecilor cooperației meșteșugărești în cadrul Festivalului național „Cîntarea României“ s-au conturat în jurul necesității de a dezvolta activitatea de creație în cenacluri și cercuri literare, de pregătire a unui număr sporit de recitatori care să prezinte recitaluri de poezie patriotică, montaje literar-muzicale cu un profund caracter patriotic, militant, revoluționar.

Inițierea în continuare a unor asemenea acțiuni reprezintă o premisă a optimizării activității bibliotecilor cooperației meșteșugărești, a sprijinirii mai ferme a conducătorilor de uniuni și cooperative, a comisiilor culturale ale acestora în formarea omului nou, cu o conștiință socialistă înaintată și un larg orizont de cunoaștere.

Rep.

Aspecte ale muncii de educație politico-ideologică la Biblioteca Liceului „Ioan Slavici” din Arad

Preocuparea pentru creșterea rolului bibliotecii în educația politică a elevilor și-a pus amprenta pe toate laturile muncii cu cartea, începând cu profilarea colecțiilor de publicații și continuând cu prelucrarea și comunicarea colecțiilor, cu extinderea și diversificarea formelor de propagandă și mai ales a instrumentelor de informare bibliografică puse la dispoziția cititorilor.

Politica de achiziții, orientată spre stabilirea unui echilibru între disciplinele de învățământ, spre asigurarea profilului enciclopedic al bibliotecii, pune accentul pe cartea social-politică și ideologică, ca instrument indispensabil în studiul individual de fiecare zi al cititorului, elev sau cadru didactic. Prin conținutul lor, prin înaltele idealuri umaniste pe care le propagă, aceste lucrări invită la activitate creatoare, pentru promovarea noului, cunoașterea legică a fenomenelor și acționarea în conformitate cu liniile de dezvoltare cele mai avansate. Prioritatea acordată în achiziții publicațiilor politico-ideologice este de natură să satisfacă și cerința permanentă de înprospătare a fondului bibliotecii filiale de la cabinetul de științe sociale din școală. În biblioteca liceului, fondul de carte social-politică este așezat în locul cel mai vizibil și cel mai ușor accesibil, un raft aparte evidențind lucrările tovarășului Nicolae Ceaușescu, documentele congreselor și conferințelor partidului.

Pornind de la aceeași necesitate a unei informări cit mai bogate și mai actuale, biblioteca dispune de o colecție de ziare și reviste în care ponderea cea mai mare o dețin publicațiile din domeniul științelor sociale.

Constituirea instrumentelor de dezvoltare a fondului de carte politico-ideologică se face în scopul de a grupa pe baza unor criterii bine chibzuite uriașul val de informații, scopul final al tuturor eforturilor depuse în perfecționarea sistemului de informare fiind de a le pune la dispoziția bene-

ficiarilor în momentul potrivit și în forma cea mai potrivită, și totodată pentru a le deschide cititorilor-elevi perspective nebănuite spre lumea atât de diversă a cărții, pregătindu-i totodată și pentru viitorul lor contact cu marile biblioteci. În afara cataloagelor de creștere a fondului de carte social-politică, alfabetic și sistematic, biblioteca este înzestrată cu o serie de cataloage tematice care răspund prin subdiviziunile lor numeroaselor consultații bibliografice solicitate de cititori. Catalogul tematic **Dialectica ideilor** cuprinde informații la zi grupate în jurul unor teme legate de făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, de lupta de idei contemporană etc. Amintim dintre cele 32 de subdiviziuni ale acestui catalog: **Activitatea politică și ideologică a P.C.R.; Contradicțiile în socialism; Democrația socialistă; Generalul și particularul în revoluție; Forța de muncă în socialism; Marxismul și lupta de idei contemporană; Politica externă a R.S.R.; Pentru om; Problema națională; Revoluția tehnico-științifică contemporană; Statul socialist și funcțiile sale; Știința conducerii societății.** Toate aceste subdiviziuni, precum și cele aparținând celorlalte cataloage tematice, grupează informațiile în ordine alfabetică a autorilor articolelor, capitolelor sau cărților care se referă la tema respectivă. În sprijinul cadrelor didactice există catalogul analitic **Bibliografie de orientare politico-ideologică pentru comisiile metodice**, cuprinzând articole din presă, capitole ale unor lucrări de sinteză grupate în jurul fiecărei discipline de învățământ, referitoare la aplicarea teoriei marxist-leniniste în domeniul respectiv. Catalogul de informare politico-ideologică **A fi comunist**, întocmit pentru punctul de informare U.T.C., ce funcționează la bibliotecă, concentrează informații care vin în sprijinul pregătirii politico-ideologice din cadrul învățământului politic U.T.C. Bogăția informațiilor acestui catalog îi conferă o funcționalitate mai largă: pregătirea de către elevi a orelor de dirigiență, a adunărilor U.T.C. Subdiviziunile acestui catalog se referă la: **Conducerea U.T.C. de către partid; Despre curaj; Educație ateist-științifică; Educație politică și ideologică;**

Educație în spirit colectivist; Educație prin muncă și pentru muncă; Educație patriotică; Figuri de eroi ai clasei muncitoare; Integrarea socială a tineretului; Pagini din istoria P.C.R.; Pagini din lupta revoluționară a tineretului; Despre pionieri; Principiile eticii și echității socialiste; Statutul U.T.C.; Tineretul pe meridianele lumii etc. Special pentru învățământul politico-ideologic U.T.C., biblioteca a organizat un catalog tematic cu bibliografia pentru toate lecțiile din cadrul fiecărei forme de învățământ organizate la anii I—IV și clasa a VIII-a. În strânsă legătură cu acest catalog ființează și „Sertarul utecistului”, care grupează în mape separate pentru fiecare an de învățământ materialul necesar dezbaterilor din luna respectivă. Acesta permite o servire promptă și rapidă a elevilor care în zilele programate pentru dezbateri caută febril la bibliotecă materialul bibliografic necesar. În plus, pentru fiecare dezbateri biblioteca asigură la sediu, în cabinetul de științe sociale și în sala profesorală, afișarea tematicii și bibliografiei corespunzătoare fiecărei forme de învățământ. La rindul lui, învățământul politico-ideologic al cadrelor didactice este sprijinit de către bibliotecă pe aceleași trei căi: afișarea tematicii și a bibliografiei, un catalog tematic al tuturor temelor și un „sertar” cu material bibliografic înprospătat lunar. Catalogul cu fișe analitice pentru lecțiile de **Educație cetățenească, Cunoștințe economice, Cunoștințe social-politice, Economie politică și Filozofie**, întocmit de biblioteca liceului pentru cabinetul de științe sociale, conține material bibliografic pentru fiecare lecție, conform programei de învățământ. Întrucât la întocmirea acestui catalog au lucrat sub îndrumarea bibliotecarului mai multe grupe de elevi, aceștia au deprins tehnica muncii bibliotecare, în continuarea ei lucrând independent la intercalarea noilor fișe pe baza unor informații semnalate de către profesorii de științe sociale sau de către bibliotecar.

Punând accentul pe satisfacerea cerințelor diferențiate ale tuturor categoriilor de cititori, biblioteca utilizează și formele clasice de propagandă adresate masei largi de cititori. Astfel, cu ajutorul vitrinei permanente

Documentele de partid și de stat — baza educării politico-ideologice a tineretului. Cititorii sînt ținuți la curent cu noutățile, iar prin intermediul microafisului din sala profesorală, improspătat lunar cu noutățile editoriale grupate pe specialități, cadrele didactice sînt informate periodic și despre noile apariții din domeniul politico-ideologic. Finalitatea firească a acțiunilor de masă pentru propaganda cărții politice este lărgirea sferei de interese de lectură ale cititorilor, introducerea în circuitul lecturii a unor lucrări noi, cu un bogat conținut politico-ideologic. În organizarea lor, biblioteca nu urmărește statistici spectaculoase privind numărul acțiunilor sau al participanților și nici nu caută să le imprime neapărat un caracter festiv. Ele sînt inițiate numai atunci cînd sînt motivate, fiind adresate grupelor de cititori cărora li se potrivesc prin aria tematică și nivel de tratare, formele și metodele fiind legate strîns de cerințele reale ale cititorilor. De pildă, suita de acțiuni intitulată **Un mare prieten al copiilor și tineretului — tovarășul Nicolae Ceaușescu** a fost organizată în scopul de a-i informa pe pionieri în legătură cu copilăria și adolescența secretarului general al partidului nostru. Cu prilejul acestor manifestări, deosebit de atrăgătoare, elevii făcînd cunoștință mai îndeaproape cu aspecte din copilăria zburciată a strălucitului militant al clasei noastre muncitoare, tovarășul Nicolae Ceaușescu, strîns împletite cu cele mai importante etape din trecutul glorios de luptă al clasei muncitoare și al Partidului Comunist Român.

Folosite de către elevi și cadre didactice ca instrumente de lucru de fiecare zi în pregătirea lecțiilor sau a dezbaterilor din cadrul învățămîntului politico-ideologic, documentele de partid și de stat sînt puse la îndemîna acestora și prin intermediul standului de cărți cu vînzare organizat în bibliotecă. Se realizează astfel dezbaterile bibliotecii de a îndruma formarea bibliotecilor personale ale cititorilor săi și de a veghea ca în rafturile acestor biblioteci să pătrundă tot mai mult cartea politică și ideologică.

Adăugînd an de an dimensiuni noi munci politico-ideologice, Biblioteca Liceului „Ioan Slavici” din Arad, alături de ceilalți factori educaționali, își aduce contribuția la formarea la elevi a unei personalități armonioase înarmate cu înalte trăsături morale, proprii constructorului socialismului și comunismului.

Lizica Ligia TIMBUS

Liceul „Ioan Slavici” — Arad

TROFEUL CITITORILOR. Poate mai mult decît sufragiile criticii, succesul în rîndul cititorilor înseamnă pentru un scriitor adevărata consacrare. Cu alt mai valoros un „trofeu al cititorilor”. Decernarea unor asemenea trofee a intrat de mai mulți ani în practica secției pentru copii a Bibliotecii „M. Sadoveanu” din București. În ideea de a da o și mai mare greutate distincțiilor conferite, anul acesta s-a efectuat un sondaj de o și mai mare amploare. Desfășurat în colaborare cu Consiliul Național al Pionierilor și cu concursul mai multor biblioteci județene din țară (între care Galați, Prahova, Maramureș, Mehedinți, Alba ș.a.), sondajul a cuprins în investigație 10 mil de copii.

Distincțiile, oferite într-un cadru festiv, la 27 septembrie a.c., în prezența a peste 300 de cititori-copii, au revenit următorilor autori și ilustratori de carte:

— Pentru literatură beletristică:

Trofeul cititorilor: Alexandru Mitru (Povești despre Tindală și Păcală, București în povești și legende; Întoarcerea lui Neghință);

Diploma de onoare: Constantin Chișină (Trilogia în alb și Tiberiu Țitan (Isprăvile lui Ciopirila)).

— Pentru literatură nebeletristică:

Trofeul cititorilor: Dumitru Almas (Ana Ipătescu și Erol au fost, erol sînt încă);

Diploma de onoare: Acad. Eugen Pora (Am cunoscut soarta în lume) și, post-mortem, Aurel Lecca (Uzina Terara).

— Pentru ilustrație de carte

Trofeul cititorilor: Adriana Mihăilescu (Hänsel și Grätel);

Diploma de onoare: Val Munteanu (Pinochio și Don Quijote) și Coca Crețoiu-Șeinescu (Lie-Clocirle și Stigletele, de M. Sadoveanu).

— Cărți pentru preșcolari și școlari mici

Trofeul cititorilor: Nicolae Săftoiu (Mic atlas zoologic);

Diploma de onoare: Gh. Zărafu și Nicolae Nobilescu (Miau — o pisică galbenă și mică) și Gabriela Buhoiu (Dulce Românie).

Trofeul cititorilor a mai fost acordat și Editurii „Ion Creangă” pentru colecțiile: Prima mea bibliotecă, Povești nemuritoare și ABC.

Un program artistic susținut de copii și de un grup de actori de la Teatrul „Ion Creangă”, cu fragmente din cărțile premiate și, de bună seamă, o expoziție a cărților distinse au întregit programul acestei emoționante manifestări.

PRIMUL GONG AL UNEI NOI STAGIUNI. Intrat în a treia sa stagiune, Teatrul de poezie al Bibliotecii municipale

„M. Sadoveanu” din București, ce își desfășoară activitatea sub egida Comitetului de cultură și educație socialistă al municipiului București și al filialei bucureștene a Uniunii Scriitorilor din R.S.R., a oferit recent iubitorilor de poezie din Capitală o nouă premieră. Este vorba de un spectacol de **Balade**, realizat cu concursul actorilor Irina Răchițeanu-Șirianu și Tudor Gheorghe. Debut în noua stagiune în care frumusețea versurilor și cîntecele incluse în program și calitatea interpretării au asigurat o largă audiență de public. Au contribuit la reușita spectacolului și condițiile deosebite oferite de Sala Teatrului „Ion Creangă”. În care Teatrul de poezie se va manifesta și în continuare. Noua stagiune este marcată și de un câștig în planul concepției: fiecare spectacol va fi dublat de o ieșire în fața muncitorilor, la locul lor de muncă. Pentru început, spectacolul **Balade** a fost prezentat în avanpremieră muncitorilor de la I.M.G.B.

VIZITĂ DE LUCRU. La sfîrșitul lunii septembrie, lucrătorii din bibliotecile urbane ale județului Botoșani au întreprins o vizită de lucru în județul Neamț. Gazde, Biblioteca municipală din Roman și Biblioteca județeană din Piatra Neamț. Scopul, un schimb de vederi privind organizarea bibliotecilor și munca de îndrumare a celor comunale. De fapt, bibliotecarii botoșaneni au înțors vizita colegilor din Neamț, care cu puțin înainte le fuseseră oaspeți la un schimb de experiență cu tema „Forme și mijloace folosite de bibliotecari pentru creșterea numărului de cititori și a eficienței muncii cu cartea”.

OMAGIU LUI BRÂNCUȘI. Educația multilaterală a copiilor se înscrie ca unul din principiile de bază ale activității secției pentru copii a Bibliotecii municipale din București. Între acțiunile menite să-i sensibilizeze față de artă, să-i învețe să prețuiască operele marilor exponenți ai spiritualității românești, se înscrie și montajul literar-muzical dedicat, în acest sfârșit de toamnă, lui Brâncuși. Autoare: Aurelia Caras, bibliotecară. Interpreți: copiii cititori ai secției. Cu același prilej, la bibliotecă a avut loc și vernisajul unei expoziții de filatelie, cu tematică istorică, organizată de micii filateliști din cercul ce ființează pe lângă secția pentru copii.

EROI AU FOST, EROI SÎNT ÎNCĂ.

Sub acest titlu se află în plină desfășurare în județul Dâmbovița un concurs „Cine știe câștigă”. Conceput și organizat de biblioteca județeană ca o largă acțiune de masă, cu bogate valențe educative, acest concurs, inaugurat după o etapă pregătitoare, la 15 septembrie în fază comunală, continuată în prezent printr-o fază pe centre de comune și, paralel, pe orașe și municipii, urmează, după ce va depăși și faza zonală, să se finalizeze în perioada 25—30 aprilie 1977, într-o confruntare județeană încheiată cu premii și distincții pentru cei mai bine pregătiți concurenți.

UN NOU BIBLIOBUZ URBAN LA GALAȚI. Răspunzând unor nevoi acute de lectură ale populației din noile cartiere ale Galațiului, evidențiate între altele și de ancheta sociologică efectuată cu câteva luni în urmă în cartierul „Dunărea” de Biblioteca „V.A. Urechia” (au fost investigați locatarii a 400 de apartamente), la începutul lunii octombrie a început să circule un nou bibliobuz. Conceput de Biblioteca județeană ca o prelungire a serviciului de împrumut pentru adulți de la sediul bibliobuzului vehiculează cca 4 000 de volume și discuri, pe care le oferă în acces liber publicului din 3 cartiere — „Dunărea”, „Țiglina III” și „Aeroport”, fiecare concentrând cca 70—80 de mii de locuitori. Cu opriri în 8 puncte și staționări de 3—4 ore, bibliobuzul are capacitatea să faciliteze accesul la lectură unor categorii diverse ale populației. O propagandă intensă și adecvată a precedat lansarea bibliobuzului, pregătind publicul pentru contactul cu această bibliotecă mai puțin obișnuită. O dată cu tradiționala urare de „drum bun”, să-i urăm bibliobuzului gălățean „spor la treabă”! ■ I.T.

BIBLIOTECĂ MODEL. În județul Olț, în comuna Scornicești, au fost puse bazele unei biblioteci — model. Instalată într-un local corespunzător, beneficiind de un mobilier modern și funcțional și de un fond de publicații judicios structural, pus în valoare, în cadrul accesului liber, printr-o riguroasă organizare, biblioteca oferă locuitorilor din comună condiții optime de lectură și de informare.

În organizarea acestei unități-model, Biblioteca județeană Olț s-a bucurat de sprijinul melodic efectiv al Bibliotecii Centrale de Stat. Este de-acum de așteptat ca bibliotecara comunei să asigure bibliotecii, model ca dotare și organizare, și o activitate model. Vom reveni, atunci când practica ne va permite să tragem concluzii în acest sens. ■ L.O.

BĂIATUL ȘI CEI 9 PITICI. Copiii din Capitală s-au obișnuit de mult să meargă la Secția ce le e destinată de Biblioteca „M. Sadoveanu” pentru a pătrunde în universul cărții prin multiplele porți ce le sînt deschise aici. Una dintre ele este teatrul de păpuși. Un teatru făcut de copii pentru copii, de bună seamă sub îndrumarea și în regia bibliotecarelor de aici.

Recent, ei au trăit, ca realizatori și ca spectatori, bucuria unei noi premiere: **Băiatul și cei 9 pitici** de Silvia Caralulă. Spectacolul nu le-a plăcut numai copiilor, ci și autoarei, prezentă printre ei în ziua premierei (27 octombrie a.c.).

Acces
liber la
raft
la
Biblioteca
județeană
Suceava.

Programul de măsuri pentru aplicarea hotărârilor Congresului al XI-lea al partidului și ale Congresului educației politice și al culturii socialiste în domeniul muncii ideologice, politice și cultural-educative ridică în fața bibliotecilor de învățământ superior câteva sarcini concrete de deosebită importanță pentru perfecționarea activității de difuzare a cărții social-politice, a celei de educație comunistă a studenților.

Avem în vedere în special capitolul referitor la „Organizarea învățământului politico-ideologic“ și cel privind „Pregătirea practică și educarea patriotică, revoluționară, socialistă a preșcolarilor, elevilor și studenților“, ca și prevederea de a se introduce în planul de învățământ al tuturor facultăților și specializărilor cursul de „Probleme fundamentale ale istoriei patriei și Partidului Comunist Român“.

În spiritul cerințelor ce decurg din program, Biblioteca Facultății de fizică a Universității din București a întocmit un plan de acțiune, la a cărui aplicare s-a trecut imediat. Pe baza consultării cadrelor didactice care predau acest curs s-au întocmit și afișat bibliografii tematice, ca mijloc operativ de informare a cititorilor și de introducere în circuitul lecturii a lucrărilor ce slujesc aprofundării cunoștințelor predate.

O asemenea conlucrare cu cadrele de specialitate a fost instituită și în ceea ce privește completarea colecțiilor cu lucrări care servesc obiectivelor instructiv-educative preconizate. Desigur că nu va fi neglijată nici aprovizionarea bibliotecii cu cele mai recente publicații de specialitate, dar în această etapă avem în vedere, ca primă urgență, sarcina restructurării fondurilor de carte social-politică, pentru a putea ține pasul cu cerințele cursului și cu evoluția lui.

În cadrul accesului liber la raft ne-am propus organizarea unui compartiment special afectat problemicii enunțate, cu atât mai necesar la facultățile cu profil tehnico-științific, unde noul curs trebuie să se integreze în mod organic în tematica generală a învățământului de specialitate și unde studenții, nefiind în contact direct și permanent cu problematica din învățământul de științe sociale, se orientează mai greu în selectarea celor mai noi și mai eficiente materiale de studiu. Avem în vedere ca fondul respectiv să fie permanent improspătat cu noutățile primite, ca și în funcție de evoluția și conținutul lecțiilor ce vor fi predate.

Doina MAKSUTOVICI
responsabila Bibliotecii Facultății de fizică — Universitatea București

Anul editorial 1976 și cerințele completării. Bibliotecile își spun cuvântul... Editurile, sperăm, vor da replica la obiect.

Solicitați să răspundă la semnele de întrebare ridicate de bibliotecari, directorii editurilor „Tehnică“ și „Ceres“ ne-au oferit următoarele clarificări:

EDITURA TEHNICĂ

● Editura tehnică publică lucrări adresate cadrelor de toate nivelurile din industrie, construcții și transporturi și celor care doresc să-și lărgescă și să aprofundeze cunoștințele pentru a lucra în aceste sectoare ale economiei naționale. Cadrul material în care își desfășoară activitatea editura nu permite, deocamdată, tipărirea unui număr mai mare de titluri. Acesta constituie unul din motivele care impun reportarea unor titluri în planul anului următor. Altele, de natură subiectivă, sînt legate de nerespectarea de către autori a termenelor de predare a manuscriselor.

● S-a căutat să fie satisfăcute cerințele unor categorii cititori mai largi de cititori de carte tehnică. O atenție deosebită se acordă literaturii tehnice care se adresează cadrelor cu pregătire medie și elementară. Planurile editoriale pentru primii trei ani ai cincinalului revoluției tehnico-științifice prevăd ca peste 60 la sută din lucrări să se adreseze muncitorilor și tehnicienilor.

● Ponderele diferitelor ramuri tehnice în cadrul planurilor editoriale (radiotehnică, chimie industrială, industrie ușoară etc.) a fost stabilită în funcție de prioritățile economiei naționale și de posibilitățile materiale ale editurii.

● Necesitatea de a acoperi nevoile stringente ale unor ramuri industriale de vîrf face ca unele domenii cu un număr de cititori mai redus să nu poată fi abordate imediat, urmînd să fie prevăzute în planurile pentru anii următori. Din aceleași motive nu pot fi acoperite într-un an, cu îndreptare și manuale profesionale, toate meseriile din economia națională, satisfacerea acestor necesități eșalonîndu-se pe o perioadă mai lungă de timp.

EDITURA „CERES“

● Editura „Ceres“, analizînd aparițiile din ultimii ani, a ajuns la concluzia că aceasta nu reflectă în mod fidel structura cititorilor pe grade de pregătire, fiind necesară o creștere a numărului de titluri de nivel mediu și elementar. Ca urmare, în anul editorial 1977 ponderea lucrărilor de nivel mediu și elementar se va ridica la peste 70 la sută din totalul titlurilor ce vor fi publicate.

● Îndrumările tehnice publicate prin intermediul revistelor de profil de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și care se difuzează gratuit reprezintă instrumentul teoretic de bază al cursurilor agrozotehnice de masă. Editura „Ceres“ completînd (prin lucrări de nivel mediu și elementar) în mod satisfăcător sursele de informare necesare. Pentru anul 1977 este prevăzută editarea unui număr sporit de titluri.

● Umplerea golului existent în sfera literaturii de profil pentru mica industrie în mediul rural va necesita o perioadă de cîțiva ani. Pînă acum, solicitările editurii nu au găsit ecou în rîndurile specialiștilor, iar lucrările oferite spre publicare au fost, în bună parte, de slab calitate. Deci au fost respinse.

● Editura consideră că multe lucrări de nivel mediu pot fi studiate de către cooperatori și lucrători din I.A.S. care au urmat cursuri de specializare, avînd deci pregătirea necesară pentru a le asimila. Aceștia pot aborda chiar și unele lucrări de nivel superior.

● Prezența manualelor în librării este legată de sporirea tirajelor care pînă acum au acoperit numai solicitările, prin comenzi ferme, venite din partea școlilor. În anul 1977 ele se vor găsi și în librării. Centrele de librării au fost solicitate, din vreme, să facă comenzi suplimentare.

Sensuri contemporane în propaganda cărții

În consens cu însăși dezvoltarea societății noastre, cu sarcinile noi aduse în fața activității bibliotecare de generalizarea învățămîntului, de instituirea educației permanente, de traducerea în fapt a programului partidului de modelare spirituală a omului nou, tot mai mult, în anii din urmă, se produc și în propaganda cărții mutații calitative. Acțiunea „în general“, vizînd mai ales popularizarea instituției încă insuficient cunoscute, atragerea la lectură a unui public nedepins să citească și să se informeze sistematic și difuzarea cărții ușor accesibile și de larg interes lasă locul unei acțiuni gîndite și orientate precis, în funcție de scopul urmărit. Precizia în adresă antrenează firese „restringerea“ publicului, omogenizarea lui, activizarea lui, deci, implicit, asigură eficiența demersului cultural al bibliotecii. Scopurile, pregnant formative, variază: este vorba de implicarea cărții fie în educația politico-ideologică, fie în cea tehnico-profesională, fie în cea materialist-științifică, fie în cea moral-cetățenească, fie în cea estetică. Modalitățile de propagandă, subordonate scopurilor și determinate de calitatea publicului vizat (vîrstă, pregătire, profesie, loc de muncă etc.) sînt practic nelimitate, deși ele gravitează în ultimă instanță în jurul citorva forme fundamentale, devenite „clasice“. În strînsă legătură cu aceasta, latura informativă, prezentă în orice acțiune de propagandă a cărții, trece în prim plan. Se urmărește aducerea în atenția cititorului potrivit a cărții (sau a cărților) potrivite.

Concepîndu-și astfel activitatea de propagandă a cărții, Biblioteca orașenească din Corabia și-a stabilit un plan de acțiune corespunzător.

Acordînd numai parțial accepția pe care sociologia o dă grupurilor mici (de altfel forțele noastre destul de modeste nici nu ne-ar fi permis o delimitare științifică a unor asemenea grupări în rîndurile publicului, cu atît mai puțin în studii atent al domeniilor lor de interes), putem spune că treptat am înlocuit acțiunile de masă, în sensul propriu al cuvîntului (menținute doar în scopuri festive, aniversare), cu acțiunile de microgrup. Acestea ni se par mai adecvate scopurilor etapei actuale, vizînd dezvoltarea armonioasă, multilaterală a personalității umane și folosirea judicioasă și eficientă a timpului liber.

S-a plecat de la cunoașterea atentă, minuțioasă a vieții politico-economice și sociale a orașului, a perspectivelor sale de dezvoltare. În anii de după eliberare, asemenea multor altor localități, orașul Corabia și-a schimbat configurația intrînd în rîndurile localităților cu caracter industrial-agrar. Pe lîngă o simțitoare dezvoltare — ca profil, număr de unități, forță de muncă — a Fabricii mixte de industrie locală, au fost create, în anii construcției socialiste, o fabrică de zahăr și o modernă tăbăcărie minerală. Mai pot fi amintite — pentru a da o imagine completă a potențialului economic al orașului, cu reflexul său în plan social-cultural — Exploatarea de gospodărie comunală (EGCL), cooperația meșteșugărească și de consum, unitatea teritorială de

vie și vinuri, precum și două C.A.P.-uri. Realizări notabile s-au înregistrat și în domeniul social și cultural: o bogată rețea de învățămînt (cu aproape 400 de slujitori), spitale și dispensare, casă de cultură, bibliotecă, muzeu și cinematograf.

Cunoașterea profilului social și cultural al orașului, a specificului fiecărei întreprinderi și instituții, cu problemele lor de ansamblu, actuale și de perspectivă, a diferitelor forme de învățămînt politic și profesional ne-a permis să delimităm cîteva din grupurile caracterizate prin comunitate de interese de lectură și de informare.

Acționăm în primul rînd în acel plan unde propagandă cărții se întîlnește cu activitatea de informare: **bibliografia de recomandare**. Cităm, spre exemplificare, teme ca „Ce să citească muncitorul din industria zahărului“, sau „Bazele fabricării pieilor“, aducînd în atenția muncitorilor și tehnicienilor din aceste ramuri de producție, ca și a bibliotecarilor din unitățile respective, lucrările ce pot fi consultate la biblioteca orașenească. Bibliografii de semnalare adresăm periodic și cadrelor de conducere, recomandîndu-le lucrări și articole din presă privind conducerea științifică a întreprinderilor și unităților economice.

În aceeași ordine se inserie și sprijinul informațional pe care îl acordăm învățămîntului de partid și U.T.C., universității cultural-științifice, diverselor forme de perfecționare profesională, școlii etc. Pe baza cunoașterii formelor de învățămînt, a ciclurilor de lecții și a tematicii lor, prin confruntarea permanentă a fondului nostru de carte cu achizițiile curente, furnizăm celor direct interesați informațiile bibliografice cuvenite, sistematizate în liste de recomandare.

De o eficiență aparte s-au dovedit a fi **formele dinamice**, antrenînd la o participare directă în dezbaterea problemelor de muncă și de viață ridicate de cărțile propagate pe cei care, prin specific de muncă și de preocupări, prezintă comunitate de interese. Asemenea microgrupuri (variînd între 7 și 12 persoane) au fost experimentate la Tăbăcăria minerală Corabia. De comun acord cu factorii de răspundere, ne-am orientat spre această întreprindere țînînd seama de ponderea e

importantă în economia orașului, ca și în circuitul economic național. Microgrupurile s-au constituit în apropierea secțiilor de producție mecanică umedă și finisaj. Pe baza unui plan de acțiune, conceput și realizat cu sprijin permanent al specialiștilor, am ales, ca modalitate de propagandă a cărții, lectura și punerea în discuție a unor lucrări (fragmente) de specialitate, pe temele: folosirea la întreaga capacitate a mașinilor, îngrijirea acestora, folosirea cu maximum de eficiență a timpului de lucru; planificarea producției în întreprinderile industriale, volumul producției și principalii ei îndatoritori; organizarea locului de muncă; elaborarea planurilor de producție ale secțiilor; ritmurile de dezvoltare prevăzute în actualul cincinal; respectarea disciplinei în muncă; planificarea dezvoltării și introducerii tehnicii noi.

Răspunzând problemelor și sarcinilor de producție, aceste manifestări nu au întârziat să-și arate eficiența după un anumit răstimp. S-a observat o abordare mai avizată a temelor aduse în discuție, o adăncire a acestora prin lecturi individuale, în ultimă instanță formarea unor deprinderi culturale. Am dori să specificăm că prin activitatea de microgrup nu înțelegem îngustarea orizontului de preocupări al beneficiarilor, restrângerea lecturilor lor la domeniul strict profesional, cum ar putea să rezulte din exemplele date, ci lărgirea sferei lor de cunoaștere, îmbogățirea bagajului lor cultural și științific.

Eficiența demersurilor noastre de până acum ne îndreptățește ca și în viitor, fără a neglija nici acțiunile de interes mai general, să acordăm un loc prioritar acțiunilor de microgrup, să ne extindem sfera de propagandă și în alte medii de muncă și de viață.

În perspectiva ce o dăm muncii noastre avem în vedere, de bună seamă, dezvoltarea economică și socială a orașului. În anii următori, se preconizează construirea unei fabrici de produse zaharoase, a unei fabrici de încălziminte și a unei de brinzeturi, precum și amenajarea unui șantier naval dunărean. O asemenea amploare industrială va antrena în mod firesc și noi construcții cu caracter social și cultural. Alături de ceilalți factori de cultură, biblioteca publică este chemată să contribuie la modelarea cunoștințelor, la îmbogățirea profilului spiritual al oamenilor din Corabia de azi și de mâine. Unor asemenea țeluri le subordonăm și activitatea de propagandă a cărții, ale cărei noi sensuri le-am înfățișat în rindurile de față.

Gheorghe DRAGOMIRESCU
Biblioteca orașenească Corabia

Drăgănescu, Mihai. SISTEM ȘI CIVILIZAȚIE. Buc., Editura politică, 1976. 480 p.

Reputatul om de știință prof. dr. docent Mihai Drăgănescu, membru corespondent al Academiei R.S. România, examinează în lucrare aspecte de sistem și de civilizație ale societății în lumina unor fenomene puse în evidență de revoluția științifică și tehnica contemporană. Confruntat cu problemele introducerii calculatoarelor electronice și informaticii în economia națională, venind în contact cu procesele cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și introducerii progresului tehnic, autorul desprinde din aprofundarea acestora și unele implicații sociale mai largi care au constituit obiectul unor comunicări, studii și eseuri publicate începând din 1970.

Toate aceste materiale sînt reunite în volumul de față în trei părți: știința și modul de inovare; societatea ca sistem și civilizație; informatica și societatea; la ele se mai adaugă partea a IV-a intitulată sensurile civilizației, citeva eseuri care se publică pentru prima dată. Reunirea lor într-un volum, încercînd să reconstituie o anumită linie de gândire, permite investigația unor aspecte ale societății umane, care, deși sînt permanente, abia acum apar scoase la lumină în adevărata lor amploare, de către implicaițiile și consecințele revoluției științifice și tehnice.

Gullan, C.I. MARXISM ȘI STRUCTURALISM. Buc., Editura politică, 1976. 260 p. (Idel contemporane).

Lévi-Strauss, M./Foucault, Louis/Althusser, Roland/Barthes, Jean/Piaget, Lucien/Goldmann, Francaise/Umberto Eco, J. P./Vernant — structuralism și structuralisme analizate de pe pozițiile — deschise, lipsite de prejudecăți — ale marxismului. Autorul s-a aplecat asupra acestor reprezentanți ai structuralismului din două motive: caracterul reprezentativ al conceptelor pentru orientarea și interpretarea structuralismului; posibilitatea de a fi abordată într-o lucrare destinată unui cerc larg de cititori.

Berar, Petre. RELIGIA ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ. Buc., Editura politică, 1976. 264 p.

Și de această dată, cartea se adresează cu precădere tinerilor (vezi: Berar, Petre. *Tineretul și religia.* Buc., Editura politică, 1975), pătura de oameni cea mai interesată în cunoașterea evoluției marilor probleme cu care se confruntă omenirea. Abordată de pe pozițiile deschise spre dialog ale marxismului, fenomenul religios este analizat în contextul problemelor sociale contemporane.

Confruntarea între religiozitate și indiferențismul față de religie, încercările de modernizare a dogmelor religioase, religia în raport cu arta, atitudinea religiei față de problemele sociale contemporane, spiritualitatea religioasă — elementul erotic — mișcarea hippy, religie-atelism — conștiință comunistă sînt dezbătute de autor de pe pozițiile încrederii depline în evoluția societății spre socialism și comunism.

PSIHOLOGIA RELIGIEI. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1976. 263 p.

Lucrarea de față prezintă în paginile ei cercetări ale fenomenului religios, dar, într-un unghi aparte, cel al psihologiei religiei.

O gamă extrem de variată de probleme, sînt abordate într-o structură nouă și complexă.

Autorii își propun elucidarea unor probleme de strictă actualitate a realității sociale, pornind în studiile lor de la filozofia marxistă, argumentînd științific concepte ca: psihologia religioasă, credința religioasă,

starea de spirit și trebuințele religioase. Lucrarea este împărțită în patru părți: „Probleme teoretice ale psihologiei religiei”, „Acțiunea psihologică a religiei asupra personalității”, „Cercetări concrete ale psihicului credincioșilor”, „Aspecte psihologice ale educației ateiste”.

Data fiind valoarea practică a acestui cărți, caracterul ei de instrument de informare a maselor largi cu problemele fundamentale-teoretice și practice — ea satisface un public larg și divers.

Ecobescu, Nicolae și Duculescu, Victor. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE FUNDAMENTALE ALE STATELOR. Buc., Editura politică, 1976. 148 p.

O imagine de ansamblu asupra coordonatelor esențiale ale legalității internaționale: drepturile și obligațiile fundamentale ale statelor aflate, permanent, într-un raport de inseparabilitate, interdependență și condiționare reciprocă. În această viziune și în concordanță cu sensul dezvoltării sociale contemporane, într-un capitol separat, este prezentată continuitatea și vigoarea cu care România promovează în politica sa externă conceptul de înaltă valoare politico-juridică al strictei respectări a drepturilor legitime ale tuturor statelor — mari și mici —, dimpreună cu îndeplinirea — de toți și față de toți — a îndatoririlor ce le revin în calitate de membri egali ai comunității mondiale.

Fugaru, Constantin. VECHIMEA ÎN MUNCĂ. Buc., Editura politică, 1976. 156 p.

Subliniind rolul social al muncii, necesitatea ei pentru existența și progresul societății, pentru formarea și dezvoltarea multilaterală a personalității umane, lucrarea scoate în evidență relațiile noi care se nasc între oamenii muncii și unitățile socialiste, în care raporturile de muncă depășesc cadrul limitat al unor raporturi pur contractuale, ele situîndu-se pe coordonate mult mai largi, corespunzătoare conceptelor etice și pozițiilor sociale a omului muncii în dubla sa calitate de proprietar și producător.

Pornind de la faptul că vechimea în muncă, ca expresie a contribuției aduse în timp de o persoană la crearea valorilor materiale și spirituale ale societății, constituie izvorul a numeroase și importante drepturi, autorul tratează principalele probleme teoretice și practice privitoare la vechimea în muncă, în diferite ipostaze în care se prezintă ea ca instituție juridică. Astfel, în cuprinsul lucrării o atenție însemnată se acordă celor patru feluri principale de vechime în muncă: vechimea în muncă (stagiul general în muncă), vechimea nelînteruptă în muncă, vechimea nelînteruptă în aceeași unitate, vechimea în anumite munci, înfățișînd, totodată, pentru fiecare în parte, reglementarea specifică privind modul de determinare.

Năstăsescu, Ștefan. SUVERANITATEA ȘI DINAMICA RELATIILOR INTERNAȚIONALE. Buc., Editura politică, 1976.

În cele șapte secțiuni ale lucrării, autorul sintetizează însușirile definitorii ale conceptului de suveranitate, punîndu-le cu claritate în lumina nouă pe care i-o conferă evoluția actuală a vieții internaționale.

Analizarea sensurilor de mare actualitate ale principiului suveranității și a implicațiilor lui în relațiile dintre state, prin prisma trăsăturilor istoriei contemporane a omenirii, conduce la concluzia potrivit căreia conceptului de suveranitate îi este propriu atributul de principiu progresist ce fundamentează relațiile de tip nou dintre statele lumii.

Se cuvine relevat și faptul că lucrarea reușește să sublinieze pregnant contribuția partidului și statului nostru la îmbogățirea aspectelor teoretice ale conceptului juridic de suveranitate, precum și la aplicarea acestuia în relațiile dintre state.

PROBLEME INTERNAȚIONALE.

Agendă. Buc., Editura politică, 1976. 512 p.

Lucrarea este alcătuită din trei părți distincte, și anume: o primă parte alcătuită din douăsprezece studii axate pe probleme de stringentă actualitate privind viața internațională cum ar fi, de pildă, coordonatele noului ordin internațional, raportul de forțe în lumea contemporană, dezarmarea, rolul activ al României socialiste în cadrul diviziunii internaționale a muncii; o a doua parte — intitulată „Documentar” — cuprinde date privind vizitele efectuate de tovarășii Nicolae Ceaușescu în țări din Europa, Africa, Asia și America Latină în perioada 1965—1975, ca și vizitele efectuate, la nivel înalt, în România în aceeași perioadă, precum și prezențele și inițiativele românești la Națiunile Unite; o a treia parte a lucrării, având ca titlu „Țările lumii”, cuprinde un bogat material informativ despre acestea. Volumul se încheie cu un cuprinsor material compus din grafice și scheme în care sînt redată sugestiv o serie largă de probleme privind viața internațională.

Trăistaru, Ion. MODERNIZAREA STRUCTURII ECONOMIEI NAȚIONALE A R.S. ROMÂNIA. Buc., Editura politică, 1976. 108 p.

Lucrarea abordează schimbările care au avut loc în conținutul forțelor și relațiilor de producție ale țării, schimbări care au condus la crearea condițiilor materiale necesare adaptării rapide a economiei la cerințele impuse de folosirea cuceririlor revoluției tehnico-stilistice, de ridicarea nivelului dezvoltării economico-sociale corespunzător cerințelor progresului social.

În acest sens, se evidențiază schimbările cantitative, dar mai ales calitative ce se petrec în toate domeniile și ramurile de activitate ale economiei naționale, creșterea ponderii și importanței anumitor domenii și ramuri economice, paralel cu reducerea ponderii și importanței altor ramuri și domenii, repartizarea rațională a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, orientarea întregii activități spre ramurile și domeniile de vîrf ale economiei care asigură un înalt dinamism dezvoltării economico-sociale. După ce se analizează conținutul procesului de modernizare a structurii economice naționale, autorul prezintă factorii și principalele direcții ale modernizării structurii economice naționale a României, implicațiile economico-sociale ale modernizării structurii economice naționale.

VITORUL COMUN AL OAMENILOR.

Buc., Editura politică, 1976. 416 p.

Volumul cuprinde o parte din comunicările prezentate la cea de-a III-a Conferință mondială de cercetare a viitorului, ținută în țara noastră, la care au participat specialiști în problemele cercetării viitorului din aproape 40 de țări ale lumii, reprezentînd toate continentele. În acest sens, cititorul român trebuie avertizat că tezele anunțate în acest volum exprimă exclusiv punctele de vedere ale autorilor. În felul acesta el va avea posibilitatea să-și completeze imaginea asupra stadiului actual al cercetărilor într-un domeniu atât de important ca cel pe care îl abordează viitorologia.

Bodard, Lucien. MASACRAREA INDIENILOR. Buc., Editura politică, 1976. 304 p.

Cartea lui Lucien Bodard constituie o vie oglindire a fenomenului indian în care sînt surprinse cu atenție elementele caracteristice acestui univers, ceea ce face să fie înțeleasă mai bine legătura strînsă dintre procesele din interiorul triburilor și cele desfășurate în afara lor. Parcurînd paginile volumului, cititorul va întîlni un sir de interesante descrieri privind viața și obiceiurile unor triburi de indieni din Brazilia, ca și evocări sau observații proprii ale autorului care explică diminuarea și dispariția treptată a populației indiene din vaste zone ale subcontinentului brazilian.

Coleștu, Mihai. OAMENI ȘI FAPTE. Buc., Editura politică, 1976. 144 p.

Reportaje fierbinți din care răzbate la unison angajarea totală a oamenilor față de munca de fiecare zi: „Ce credeți că este un erou? — Un om care crede sincer în necesitatea lucrului pe care trebuie să-l facă...” Eroii reportajelor, oameni de profesii diferite, tineri sau ajunși în pragul pensionării, cred cu toții în „necesitatea lucrului pe care trebuie să-l facă”. În valoarea socială a acelei părți ce le revine pe vastul șantier al desăvîrșirii socialismului. Abordări directe, frînturi de dialoguri, scurte mărturisiri, aduceri aminte, creionări lapidare, toate la un loc compun o imagine în tonuri calde a responsabilității față de prezentul și viitorul patriei noastre.

Berele, Dumitru. DE LA BUREBISTA LA DECEBAL. Buc., Editura politică, 1976. 84 p. (Fle de istorie).

O lucrare de larg interes pentru toate categoriile de cititori, o lucrare despre civilizația geto-dacilor în epoca străveche a istoriei României, despre temelurile constituirii primului stat centralizat în urmă cu peste două milenii, despre aportul strămoșilor poporului nostru la îmbogățirea tezaurului de cultură materială și spirituală a lumii antice. Autorul, pasionat cercetător al urmelor materiale păstrate în subsolul patriei, aduce dovezi de necontestat asupra unității etnice a geto-dacilor, a economiei și culturii lor, a ariei de răspîndire, pe care le întregeste cu dovezi documentare ale scrierilor antici greci și latini, dovadă a interesului strînit în epoca de geto-daci, membri ai acelei ramuri a tracilor pe care pînă în zilele istoriei, Herodot, îl denumea „cei mai viteji și mai drepti”.

Alături de bogăția de date, majoritatea oferite de arheologia ultimilor 30 de ani, prof. univ. D. Berele dezvoltă cu îndreptățire ideea tradiției statale la români, care „venea, de fapt, din vremurile premergătoare lui Burebista”, s-a realizat, sub forma unui regat puternic, în timpul acestuia, și a dobîndit o nouă expresie în timpul regelui erou Decebal. La baza acestei tradiții, a perenității ei, autorul pune „constința unității de limbă și civilizație, a permanenței vieții și pe așezăși meșteuguri, înțelegîndu-se impune de la sine: „Ceea ce a realizat pentru pripa dată — după secole de vitejie și asupri străine — marile voievozi Mihai Viteazul acuar 375 de ani, ceea ce a înfăptuit întregul popor român la 3 decembrie 1918 n-a fost decît împlinirea unui ideal intrat de veacuri în constință și în singele întregului nostru popor, cuprîndînea laolaltă a unei moșteniri străvechi”.

Literatură pentru copii și tineret

Bălan, Ion Dodu. COPILĂRIA UNUI ICAR. Ed. a 2-a, adăugită. Buc., Editura Ion Creangă, 1976. 175 p.

Fascinanta personalitate a lui Aurel Vlaicu, exemplu strălucit al spiritului creator al poporului român, este amplu evocată. Parcurînd paginile acestei interesante cărți, cititorul află cheia personalității lui Aurel Vlaicu în înșesi copilăria și adolescența sa. Primii pași ai vieții aflați sub semnul unor înalte principii morale moștenite din bătrîni, educația în cultul muncii, al cinstei, al omeniilor, al iubirii de patrie, pe care o primește în familia sa de țărani, pasiunea pentru studiu și pentru tehnică din anii de liceu sînt liniile care conturează figura inventatorului de mal tirziu.

Prezentînd față de prima ediție o mai adîncă analiză psihologică a personajului și o mai largă desfășurare a fabulației, cu noi aspecte biografice, bazate pe o largă documentație, cartea lui Ion Dodu Bălan reprezintă pentru copii o lectură educativă sub aspect patriotic, etic și estetic.

Băran, Vasile. AMBARCAȚIUNEA EROICĂ. Buc., Editura Ion Creangă, 1976. 240 p. (Biblioteca contemporană).

Romanul, inspirat din evenimentele tragice provocate de inundațiile catastrofale din 1975, pune în lumină frumoasele trăsă-

turi morale și de caracter ale pionierilor și școlărilor patriei noastre: curaj, cinste, eroism, griță față de avutul obștesc. Figuri de utecști ca Radu Scatiu sau de pionieri ca Dinu, Corina, Lisa, Ciutu etc., adevărate modele literare demne de urmat, se impun atenției cititorilor, inspirîndu-le spirit de echipă și de întrajutorare.

Paginile de amar sănătos alternează cu momente de mare tensiune dramatică. Ambarcațiunea construită de pionieri capătă valoare simbolică în cursul evenimentelor.

Clurunga, Andrei. MICUL MEU ATLAS. Buc., Editura Ion Creangă, 1976.

Cunoscut din volumele anterioare adresate cititorului matur, poetul a creat, de astă dată, o carte pentru școlarii mici. Autorul îi poartă pe cititori în jurul pămîntului, prin continente, peste fluviu, mări și munți, familiarizîndu-i cu noțiuni geografice. Scrise simplu și sugestiv, în vers clasic, poeziile sînt scurte și pot fi ușor memorate de copii.

Camilar, Eusebiu. POVEȘTI EROICE. Buc., Editura Ion Creangă, 1976. 279 p. (Biblioteca pentru toți copiii, 60).

Intr-o succesiune de tablouri sugestive sînt prezentate cititorului etapele principale ale istoriei neamului nostru, acele clipe în care cumpăna vremii a dovedit că dragostea de patrie și dorința de libertate pot înfrînge cele mai grele încercări.

Împietînd în mod armonios informația istorică riguroasă cu legenda, evocarea cu analiza faptelor concrete, autorul reconstituie figuri de mari conducători, începînd cu Dromicete și Decebal, continuînd cu Mircea, Vlad Tepeș, Ștefan, Rareș, Gheorghe Doja și încheind cu Ion Vodă.

Prin narațiunile sale istorice, Eusebiu Camilar transmite generațiilor de astăzi făclă nestînsă a „eroismului neamului românesc”.

Filip, George. ANOTIMPUL LEGENDELOR. Buc., Editura Ion Creangă, 1976. 48 p.

Un volum de poezie patriotică prin care cititorul face cunosctă cu un poet pasionat de trecutul istoric, de marii conducători ai poporului român, în luptele pentru libertate socială și națională. George Filip cîntă în versuri vibrante, emoționante zilele luminoase de astăzi în care copiii țării își pot împlini toate aspirațiile. Poeziile sînt scrise cu griță pentru o largă accesibilitate și amblanță de public, pot fi memorate și folosite la serbări școlare etc.

Hăncu Dumitru I. DICTIONAR ȘCOLAR. Buc., Editura didactică și pedagogică, 1976. 638 p.

O lucrare lexicografică de largă accesibilitate ce răspunde deopotrivă elevilor și unei largi categorii de cititori. Cuprinde peste 11 000 de termeni, judicios selectați.

Prin întreaga sa structură, dicționarul se înscrie printre aparițiile editoriale care răspund necesităților actuale.

Pora, Eugen A. APĂRAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR. Buc., Editura Ion Creangă, 1976. 16 p. (A.B.C.).

Cunoscut micilor cititori prin alte cîteva volume apărute la Editura Ion Creangă, academicianul Eugen Pora îi familiarizează pe elevii din primele clase cu o serie de noțiuni — natura, ansamblu artificial, alimentație, poluare, echilibrul ecologic etc. — și, în același timp, le dezvăluie pericolul ce amenință natura prin poluarea industrială.

Sînt trecute în revistă cîteva din posibilitățile de care dispune omenirea pentru apărarea mediului natural — cadru indispensabil vieții pe planeta noastră. Unele din aceste posibilități — conchide autorul — sînt la îndemîna tuturor, chiar și a copiilor, a pionierilor, beneficiarii de mîine ai frumuseților naturii.

STATISTICĂ DE BIBLIOTECĂ

CZU 027.53 (498 Bistrița-Năsăud): 31:024.6

Împrumutul — între cifre și realitate

După ce de mai multă vreme a fost relevată, și în revistă și cu alte prilejuri, nevoia urgentă a perfecționării statisticii bibliotecare, în unele aspecte contradicția între situația reală și „realitatea” pe care o pot arăta datele statistice se adâncește și mai mult, generând interpretări eronate, ducând la aprecieri critice nejuste. Afirmarea o întăresc de astă dată unele cifre întâlnite în analiza statistică întocmită de serviciul metodic al Bibliotecii Centrale de Stat asupra activității bibliotecilor județene în anul 1975.

Mai întâi, o precizare. În privința structurii tematice a publicațiilor consultate, analiza la care ne referim relevă aspectul îmbucurător al unei creșteri pe ansamblu a calității împrumutului de publicații. Înregistrând sporirea în general a ponderii lucrărilor din alte domenii decît beletristica în totalul volumelor difuzate, analiza atestă tendința sănătoasă a orientării difuzării cărților spre cuprinderea unor zone de cunoștințe de prim ordin în realizarea educației multilaterale, în lărgirea orizontului de cunoaștere al celor ce apelează (din ce în ce mai mulți la număr) la serviciile bibliotecilor publice. Și aceasta, în raport direct cu

susținerea din interior a tendinței, mai precis, cu ameliorarea treplată a structurii colecțiilor de publicații, atestată de asemenea prin date elocvente.

În tot acest tablou, scăderea ponderii literaturii beletristice înregistrată în circulația apare și ea, logic, sesizabilă în echilibrarea balanței generale. Desigur, privity individual, bibliotecile județene oferă și exemple de stagnare a procesului în acest sens sau de scăderi foarte mici, ne semnificative și, mai rar, de creștere a numărului cărților beletristice difuzate. Sînt cazuri pe care însăși dinamica procesului înnoitor nu le exclude, cazuri într-un fel motivate alît timp cît o seamă de neajunsuri, mai greu de înlăturat, persistă în privința factorilor determinanți (structura colecțiilor, calitatea propagandei cărții, condițiile materiale, în special de spațiu, în care se desfășoară activitatea, nivelul calitativ al acțiunilor culturale-educative conexe etc.). Dar cu totul excepțional apar cazurile de maxima, în care literatura beletristică difuzată domină, în proporții urcînd spre acapărarea completă a împrumutului — 77 — 86 la sută —, structura și deci calitatea celui mai direct serviciu către public. Opunînd-

du-se direct unei tendințe — tendința generală, relevată mai sus —, negînd rațiunea însăși a unor eforturi (de organizare a colecțiilor, de modernizare a serviciilor, de perfecționare a muncii de propagandă), ceea ce exprimă astfel de valori ale indicelui respectiv este de natură să coboare activitatea unei biblioteci spre a fi calificată drept ineficientă și anacronică.

Cum ar fi posibilă o astfel de apreciere pentru Biblioteca județeană Bistrița-Năsăud, care figurează cu acel incriminator 86 la sută beletristică difuzată în anul 1975? O explicație, mai mult decît necesară, a acestei situații a făcut obiectul unei recente discuții și analize cu colectivul Bibliotecii județene din Bistrița.

Confruntarea datelor statistice înregistrate la bibliotecă — corecte, reale, exprimînd exact mersul întregii activități — cu ceea ce se află consemnat în analiza de care am amintit are, cel puțin la început, darul de a crea nedumeriri. Iată, în tabelul nr. 1, cum arată, în exprimarea sintetică a principalilor indici statistici din evidențele bibliotecii, activitatea de difuzare a cărților în anul 1975 și, alăturat special, tendințele acesteia în anul 1976 (în primele 6 luni).

Biblioteca județeană Bistrița-Năsăud. Situația împrumuturilor în 1975 și semestrul I 1976

Tabloul nr. 1

Anul	Total volum împrumutate	din care (în cifre absolute și %)								Total nobeletistică	Total beletristică	Total lit. pt. copii
		social- politice și ideologice	știință	tehnică	agrozo- tehnică	beletristică	lit. pt. copii	alte materii				
1975	51 835	2 983	1 405	1 458	271	27 826	16 508	1 384	7 501	27 826	16 508	
	100%	5,7%	2,8%	2,9%	0,6%	53,6%	31,8%	2,6%	14,6%	53,6%	31,8%	
Sem. I	30 426	2 019	1 064	1 058	220	14 145	10 574	1 346	5 707	14 145	10 574	
1976	100%	6,7%	3,5%	3,5%	0,8%	46,4%	34,7%	4,4%	18,9%	46,6%	34,7%	

Potrivit tabelului, distribuția procentajelor, în anul 1975, pe marile diviziuni de literatură indică numai 53,6 la sută beletristică, iar restul, 14,6 și, respectiv, 31,8 la sută, fiind lucrări nebeletristice și literatură pentru copii. Aceste ponderi, desigur nu dintre cele mai bune astăzi, dar nici „record” negativ, așa cum se relevau ele în analiza efectuată de B.C.S., ne dau posibilitatea de a aprecia strădaniile atente, de la an la an, ale colectivului bibliotecii din Bistrița în aducerea împrumutului la parametri calitativi din ce în ce mai buni. Rezultatele anului 1975 se înscriu ca o treaptă pe drumul de orientare corectă pe care se merge, tabelul nr. 2 fiind edificator în ceea ce privește nivelul de la care s-a pornit, în 1974, când, cu o nouă conducere și cu colectivul împrumutat, s-a trecut la reorganizarea bibliotecii și a serviciilor oferite. De asemenea, este edificator și întărește mai mult afirmația noastră faptul că, în 1976, numai în jumătate de an, volumul împrumuturilor de lucrări nebeletristice este aproape egal cu cel din tot anul 1975 (și mult peste nivelul întregului an 1974), iar ca procentaje, beletristica, ajunsă sub 50 la sută, cedează teren în favoarea creșterii sensibile (18,9%) a difuzării literaturii social-politice, științifice, tehnice etc.

Existența acestui proces ascendent al îmbunătățirii treptate a compoziției literaturii difuzate se oglindește, fiind direct determinată de ea, în orientarea tot mai bună a achizițiilor, în vederea reechilibrării tematiche a colecțiilor. Dacă în 1974 au intrat în fondurile bibliotecii 1975 de volume aparținând celorlalte domenii decât beletristica (39 la sută din totalul de 5 043 de volume nou achiziționate) și 2056 de volume (40 la sută din achiziții) beletristică, restul aparținând literaturii pentru copii, în anul următor, 1975, numărul volumelor nebeletristice s-a ridicat la 2 185, iar al celor beletristice a scăzut la 1 698, ponderile inversându-se în favoarea celor dintii: 44,4 la sută față de numai 34,6 la sută, dintr-un total de 4 904 volume nou intrate în bibliotecă. Este un proces firesc, întâlnit astăzi în aproape toate bibliote-

cile noastre publice, de preocupare atentă pentru aducerea treptată a colecțiilor la parametri calitativi impuși de noile cerințe ale educației multifilare. Și tocmai acest caracter, de schimbare treptată, se relevă și în cazul configurației împrumuturilor, în speță, al difuzării cărților pe baza, reală, a colecțiilor de care se dispune.

În urma cunoașterii și interpretării în acest mod a datelor statistice de la Bistrița lucrurile încep să se limpezească, în sensul că activitatea de difuzare a cărților, încadrată în procesul general de perfecționare treptată a serviciilor oferite de biblioteca județeană, în nici un caz nu poate fi apreciată drept foarte critică. Se pune întrebarea — și credem că, cel puțin în scopul verificării, este valabilă și pentru alte biblioteci asupra cărora în analiza B.C.S. planează calificative aspre (cele cu procentaje foarte mari pentru beletristică): de unde acel 86,4% beletristică difuzată? Simplu (acum) — din însumarea procentelor beletristicii și literaturii pentru copii. Iar eroarea, aflăm că s-a strecurat pe firul raportării datelor statistice. Deși biblioteca a specificat că din totalul de 44 334 de volume difuzate — 16 508, reprezintă literatură pentru copii (între care o parte sînt lucrări ce nu aparțin nici beletristicii pentru copii), la calcul toate cele 44 334 de volume au fost considerate la beletristică.

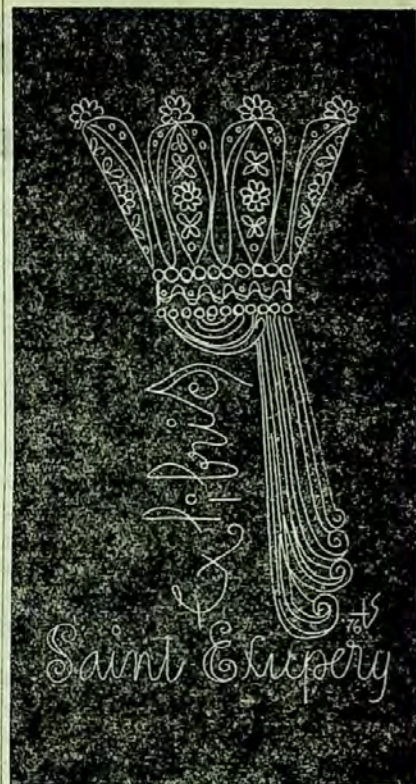
De acolo de obiectul mediat al investigației noastre — situația, gravă sau, dimpotrivă, aflată pe un drum bun de la Bistrița —, am dorit să ridicăm o problemă de interes biblioteconomic general, și anume, necesitatea revederii metodologiei înregistrării, raportării și interpretării datelor statistice cu privire la activitatea bibliotecilor publice. Intenționînd rezolvarea ei pe baza unei largi consultări a bibliotecarilor, a specialiștilor noștri, adresăm acum invitația de a participa cu sugestii și opinii asupra modalității optime de întocmire a statisticii pentru acest capitol — „volume difuzate” — în scopul ogîndirii cit mai veridice a activității în cifre și indicatori.

George VLĂDESCU

Biblioteca județeană Bistrița-Năsăud. Situația comparativă a împrumuturilor în anii 1974, 1975 și sem. I 1976

Tabelul nr. 2

Anul	Total volume împrumutate	din care (în cifre absolute și %)					
		lucrări nebeletristice		beletristică		literatură pentru copii	
1974	42 451	4 462	7,7%	22 028	54,4%	15 961	37,9%
1975	51 835	7 501	14,8%	27 826	53,6%	16 508	31,8%
Sem I 1976	30 426	5 707	18,9%	14 145	46,6%	10 574	34,7%

Ex libris de
FILOFTEIA SIMIONESCU
(București)

Biblioteca județeană „Astra“: În centrul activității — cercetarea și informarea bibliografică

La Sibiu — ca, probabil, și în alte centre — necesitatea organizării cercetării și informării bibliografice izvorăște din realitățile epocii pe care o trăim, din avântul spre cunoaștere în toate domeniile, a fost resimțită, mai ales, odată cu noua organizare teritorial-administrativă a țării. În 1968, organele de partid și de stat — în primul rând — au simțit nevoia unei documentări de ansamblu (iar în unele sectoare chiar de amănunt) privind noua configurație a județului, care nu se suprapunea geografic nici vechilor județe, nici raioanelor sau altor organizări teritoriale anterioare. Dacă pentru moment — și mai ales în ce privește problemele de ordin general — erau oarecum satisfăcătoare instrumentele de informare existente atunci (catalogul sistematic, constituit numai pentru fondurile de carte intrate în colecțiile bibliotecii începând cu anul 1950, și catalogul alfabetic, cuprinzând întregul fond de carte), se puneau însă cu acuitate problema creării unor instrumente de informare care să răspundă cerințelor noii situații, pe primul loc situându-se „bibliografia locală“ (spre care se îndreptau și se îndreaptă și în prezent majoritatea cererilor), care să poată oferi, cât mai curînd, atât informații curente cât și retrospective.

De aceea, planul de organizare a informării bibliografice și — respectiv — a bazei acesteia, bibliografia locală, a vizat de la început desfășurarea muncii, concomitent, în două direcții: a. fișarea, organizarea și înmagazina-

rea informațiilor ce apăreau zilnic privitor la viața politică, economică și social-culturală curentă a județului (articole din periodice sau cărți) și b. depistarea și prelucrarea, tuturor informațiilor privind trecutul politic, economic și social-cultural al județului (care înglobează 2 municipii, 5 orașe, 55 de comune și 175 de sate).

Prima cerință am rezolvat-o prin despușierea cotidiană a presei locale și centrale ca și prin fișarea altor publicații din achizițiile curente, iar a doua, prin fișarea, după vechile cataloage, a tot ceea ce prin autor, subiect sau loc de tipărire putea să intereseze bibliografia locală, indiferent de limba în care au apărut aceste lucrări. În felul acesta a luat ființă fișierul bibliografiei locale, cu următoarele compartimente: referințe despre județ; referințe despre municipiul Sibiu; referințe despre municipiul Mediaș; referințe despre celelalte localități urbane și rurale (în ordinea alfabetică a localităților, iar în cadrul localităților — ca și la județ sau municipii — materialul fiind organizat tematic, urmînd, în mare, principiile clasificării zecimale); presa sibiană — în limba română, germană sau maghiară — inițial pe fișe, iar mai târziu, bibliografii de înregistrare sau analitice, ca și indici ai unor ziare, reviste, calendare sibiene, tipărite, parțial, pe parcurs (cinci volume pînă în prezent, însumînd peste 1 000 de pagini); tipărituri sibiene (organizate cronologic); „Personalii“ — personalități sibiene (în ordine alfabetică, la

fiecare în parte existînd o sumară fișă biografică și referințe asupra operei și comentariilor la operă și viață).

În același timp cu organizarea bibliografiei locale, s-a impus constituirea unei biblioteci uzuale cu lucrări de referință, nu numai pentru folosința compartimentului specializat (pe atunci, serviciu), ci și în cadrul săliilor de lectură, al celorlalte secții ale bibliotecii, ca și, mai recent, a unui „colț al documentaristului“, consacrat special materialelor de referință din domeniul tehnicii (enciclopedii, bibliografii, dicționare tehnice, cataloage de editură din țară și din străinătate ș.a.). De asemenea, a fost necesară punerea la punct a sistemului de servire cu bibliografii la cerere, de păstrare și evidență a acestora (cerere-tip și registrul de evidență, după modelul celor dela Biblioteca Centrală de Stat, fișiere și bibliorafturi pentru păstrarea copiilor după bibliografiile întocmite etc.), astfel încît, la repetarea unor cereri, informațiile o dată oferite să fie doar completate la zi. Și, bineînțeles, permanenta îmbogățire a fișierului bibliografiei locale prin depistarea și completarea informațiilor curente și retrospective în acest domeniu, prin despușierea poligrafii, depistarea unor bibliografii ascunse etc.

Întocmirea unor cataloage noi, pentru anumite colecții, a constituit încă o preocupare majoră în asigurarea bazei de instrumente a muncii de informare. Astfel, începînd din 1974, s-a trecut la realizarea unor cataloage ale colecției de manuscrise și corespondență (alfabetic, tematic și cronologic, însumînd în prezent peste 15 000 de fișe) iar din 1976, la întocmirea de către compartimentul de catalogare-clasificare a unui catalog pe titluri care să stea la dispoziția cititorilor în secția de împrumut.

O dată creată această bază — ba chiar și pe parcursul creării ei — s-a pus problema valorificării informației înmagazinate, a diseminării informației în general (în prezent, numai fișierul bibliografiei locale conține cca 70 000 — 75 000 de fișe), pornind de la constatarea că, în marea majoritate a cazurilor, cererile de bibliografie — din oraș, din județ sau din diferite centre ale țării — vizează cu precădere probleme locale, curente sau retrospective,

din toate domeniile. (Iată, de pildă, câteva exemple de cereri privind bibliografia locală, venite din alte județe: „Concertele lui Enescu la Sibiu” — solicitată de prof. C. Catrina, Brașov; „Oct. C. Tăslăuanu, date bio-bibliografice” — cercetător Bucur Tincu, București și V. Avram, ziarist, Harghita; „Revoluționarii moldoveni în anul revoluționar 1848 la Sibiu” — I. Prodan, Iași; „Date asupra istoricului «glăjăriei» din Avrig” — Arhivele Statului; „Date privind satul Sibiel” — prof. Ion Bembea, București; „Personalități din Mărginime” — Traian Hașegan, Brașov etc. etc.)

Căile alese pentru soluționarea numeroaselor cereri ce ne sînt adresate au fost dintre cele mai diverse, în funcție de beneficiarii informației: **informarea zilnică a comitetelor județean și municipal de partid** asupra articolelor referitoare la Sibiu și județ apărute în presa centrală; **informarea săptămînală a comitetului județean pentru cultură și educație socialistă** asupra articolelor privind probleme de artă și cultură din oraș și județ, apărute în presa centrală; **tipărirea unor bibliografii de înregistrare sau de recomandare, a unor cataloage de colecții, ghiduri bibliografice, indici de reviste ș.a.**, care se difuzează, în cadrul schimbului de publicații, bibliotecilor județene, municipale, orașenești sau chiar comunale (pînă în prezent, începînd din anul 1969, s-au editat 29 de lucrări diferite, însumînd aproape 3 000 de pagini de tipar); **susținerea unor comunicări sau referate, privitoare la colecțiile bibliotecii**, în cadrul unor sesiuni, simpozioane sau colocvii organizate de diferite instituții din Sibiu sau din alte orașe ale țării (parte din aceste comunicări au fost publicate în volumele editate de instituțiile organizatoare); **organizarea unor seri literare** însoțite de microexpoziții și liste bibliografice de recomandare pe diferite teme (multiplicate și difuzate participanților); **organizarea unor manifestări complexe** (expoziții cu catalog tipărit, acesta constituind în același timp și bibliografie de recomandare pe tema expoziției, a conferințelor, proiecțiilor de diafilme, filme

documentare sau chiar artistice ce au loc în cadrul expoziției); **întocmirea unor „trasee cultural-turistice” în cuprinsul județului**, însoțite de bibliografia necesară privind evenimentele, monumentele sau personalitățile vizitate sau evocate pe traseul respectiv (difuzate prin Comitetul județean U.T.C., Inspectoratul școlar județean, Casa pionierilor, O.J.T. etc.); **întocmirea calendarului aniversărilor culturale locale**; **alcătuirea de liste bibliografice privind personalitățile sibiene** (difuzate în județ, în vederea unor concursuri pe această temă, vizînd educația patriotică); **comunicarea bibliografiilor** mai însemnate întocmite de noi pe diferite teme spre a fi incluse în „Repertoriul bibliografiilor nepublicate”, editat de Biblioteca Centrală de Stat; **comunicarea**, către Serviciul Catalog național din cadrul B.C.S., a cărților străine intrate în colecțiile noastre spre a fi incluse în catalogul „Cărți străine intrate în bibliotecile din R.S. România”; **întocmirea de bibliografii de recomandare** în-întimpinarea unor evenimente mai însemnate și difuzarea lor în rețeaua așezămintelor culturale din județ; **organizarea, pe lîngă unele biblioteci comunale din județ, pe baza documentelor, manuscriselor și cărților existente la Biblioteca „Astra”, a unor expoziții memoriale permanente** dedicate personalităților care s-au născut, au trăit sau au creat în localitățile respective (pînă în prezent: la Orlat, pentru I. Agirbiceanu, Ion Pop-Reteganul și Liviu Rebreanu; la Alămor, pentru Ion Barac; la Dirlos, pentru Ilarie Chendi); **întîlniri lunare cu bibliotecarii și documentariștii de la cabinetele și bibliotecile tehnice din întreprinderile sibiene**, pentru prezentarea celor mai recente materiale de informare primite de noi (cataloage de cărți și reviste din țară și străinătate, bibliografii cu profil tehnico-științific primite din partea unor biblioteci universitare sau a unor institute de cercetare etc.).

Un calcul făcut în ceea ce privește diseminarea informației bibliografice în 1975 ne arată că tot al 14-lea cititor

din categoria „populației active” sau tot al 54-lea cititor din totalul celor ce au trecut pragul bibliotecii a primit cite o bibliografie la cerere, iar tot al patrulea cititor, o informație bibliografică. Aceasta, numai prin compartimentul de cercetare și informare, fără a ține seama de informațiile date în cadrul secției de împrumut sau la sala de lectură.

În activitatea noastră, concepută pe frontul larg al informației celei mai diverse, s-au resimțit însă și o serie de greutăți și neajunsuri. Așa de exemplu, restringerea numărului de abonamente la publicațiile periodice a avut ca urmare fișarea articolelor pentru bibliografia locală nu direct din ziare și reviste, ci după „Bibliografia R.S.R. Articole din publicații periodice și seriale”, ceea ce — datorită întîrzierii cu care apare bibliografia respectivă — creează un decalaj serios între data apariției de fapt a unui articol și semnalarea lui în fișierul nostru, decalaj care, uneori, ajunge la câteva luni sau chiar un an. De asemenea, lipsa legiferării depozitului legal județean face ca, în ciuda bunăvoinței arătate de unele tipografii locale, să pierdem multe dintre publicațiile editate pe plan local de diferite instituții și întreprinderi, publicații care, de regulă, nu intră în rețeaua de difuzare a cărții.

Succinta prezentare a activității de informare din cadrul bibliotecii noastre, cu accentul specific pe informarea bibliografică, integrîndu-se șirului de articole ce înfățișează această activitate în bibliotecile noastre județene, și-a propus să contribuie la extragerea unor concluzii în această privință, dintre care, sperăm, nu va lipsi aceea a necesității coordonării muncii bibliografice din toate rețelele de biblioteci (sau măcar din aceea a așezămintelor culturale). O astfel de acțiune ar putea duce la evitarea unor paralelisme în activitate, la economie de timp și de forță de muncă, iar în final, la o eficiență sporită a întregii munci de informare.

Mircea AVRAM
șef birou Biblioteca „Astra” — Sibiu

Organizarea catalogelor pentru publicațiile periodice (seriale)

După ce în numărul anterior al buletinului am trecut în revistă cele mai importante reguli ale descrierii periodicelor (serialelor), în cele ce urmează vom aduce în discuție catalogele de periodice.

Spre deosebire de sistemul de cataloage pentru cărți, sistemul de cataloage pentru periodice (seriale) cuprinde în mod obligatoriu în afara celor alfabetice și sistematice și un catalog geografic. Criteriile cele mai importante ce trebuie să conducă la stabilirea numărului de cataloage și a structurii lor organizatorice sînt: mărimea fondului de periodice (seriale) și necesitățile beneficiarilor.

Este un adevăr cunoscut acela că nu numărul mare al instrumentelor de informare și documentare este determinant pentru o servire optimă a beneficiarilor, ci calitatea acestora, aria lor de cuprindere și modalitatea de dezvăluire a informațiilor cit mai adecvată cerințelor manifestate de categoriile specifice de cititori. Sistemul de cataloage pentru periodice trebuie deci să se constituie într-un tot unitar, în care cataloagele să fie dependente între ele și să se completeze reciproc.

Așadar, catalogul alfabetic al titlurilor de periodice (seriale) și al autorilor colectivi (colectivități editoare de periodice) va răspunde cititorilor care cunosc elementul bibliografic cel mai important al periodicelor — vedeta de titlu sau de colectivitate și care nu au nevoie decît să afle care e locul pe care-l ocupă în depozit periodicul (cota topografică) și dacă biblio-

teca posedă numerele sau anii de apariție care îi interesează.

Catalogul sistematic al periodicelor completează nevoia de informație a beneficiarului care nu cunoaște exact periodicile (serialele) ce-i sînt necesare, dar e preocupat de un anumit domeniu științific, tehnic, de artă etc. și ar dori să afle care sînt publicațiile care tratează despre domeniul în cauză.

Catalogul geografic este necesar atît pentru cititorul dornic să cunoască producția jurnalistică a unui loc geografic determinat (continent, țară, localitate), cît și pentru bibliotecarul care ține evidența de completare în continuare a fondului de periodice (seriale).

Iată deci cum răspund cele trei tipuri principale de cataloage pentru periodice la desideratele exprimate din diferite puncte de vedere și cum creează acel ansamblu de informații care se întrepătrund și se completează reciproc.

Dacă luăm în considerare criteriul amplasării în spațiu a periodicelor, pe formate și periodicitate, va fi util să oglindim această situație în cataloage diferite: catalogul ziarelor și catalogul revistelor și seriialelor.

În funcție de beneficiarii cataloagelor, se pot distinge și alte două tipuri de cataloage: cataloagele de periodice (seriale) pentru public și cataloagele de serviciu.

Dacă privim prin prisma modului de servire a periodicelor, prin acces liber la raft sau prin buletin de cerere din depozitul fără acces al pu-

blicului cititor, ceea ce determină un anumit mod de organizare a periodicelor, se pot alcătui cataloage topografice sistematice-alfabetice și cataloage topografice pe formate, utile desigur pentru bibliotecari și doar indirect pentru cititori.

Criteriul cronologic duce la întocmirea catalogului cronologic al periodicelor, în care titlurile de periodice sînt grupate pe perioade determinate de ani (un an, 3 ani, 5 ani etc.).

O bibliotecă avînd un fond foarte bogat de periodice poate întocmi și un catalog al noutăților, în care titlurile se orînduiesc alfabetic, dar care înglobează intrările de periodice (seriale) din ultimii 3-4 ani.

Pentru o informare a cititorilor de mai mare adîncime și mai detaliată se pot alcătui cataloage analitice ale articolelor din periodice, organizate conform principiilor catalogului pe subiecte.

Prezentînd toate aceste tipuri de cataloage, specificăm că nu le socotim obligatoriu de organizat decît în măsura în care ele răspund necesităților impuse de cele 2 criterii de bază enunțate mai sus: mărimea fondului și nevoile beneficiarilor.

Ne vom opri în continuare asupra structurii fiecărui tip de catalog, precum și asupra celor mai importante reguli de orînduire a fișelor.

1. **Catalogul alfabetic** al periodicelor (serialelor) cuprinde într-o înșiruire unică atît descrierile la titlu ale periodicelor cît și descrierile la denumirile colectivităților socotite drept autori.

1.1. **Structura internă** a catalogului alfabetic de periodice (seriale) este dată de tipurile de fișe:

— fișe cuprinzând descrierile principale având ca vedetă fie titlul distinctiv, semnificativ, al periodicelor, fie colectivitatea în calitate de autor pentru cele cu titluri nesemnificative. Aceste fișe sînt de format standard, internațional, 12,5 × 7,5 cm;

— fișe conținînd descrierile complementare ale periodicelor (serialelor) la denumirea instituției editoare. Dacă biblioteca are posibilitatea de a multiplica fișele, se pot folosi descrierile principale cu adăugarea vedetei complementare deasupra primului rînd, din dreptul celei de-a II-a linii verticale. Dacă fișele sînt redactate de mîna, descrierea complementară poate fi mai succintă, rezumîndu-se doar la vedeta complementară și la partea generală a descrierii periodiceului;

— fișe de trimitere de la o formă neadoptată a vedetei către forma aleasă ca vedetă uniformă.

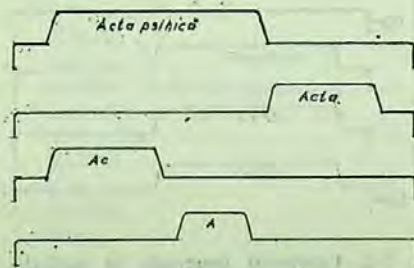
De pildă: B.I.T.

vezi:

Buletin de informare tehnică

— fișe divizionare sau despărțitoare, cu o deosebită importanță în catalog, deoarece înlesnesc regăsirea mai rapidă a materialului căutat. Se întocmesc divizionare pentru litere, silabe, pentru un cuvînt cu frecvență mare în catalog și care creează o rubrică destul de mare (între 25 și 30 de fișe), pentru grupuri de cuvinte care de asemenea se repetă mai mult în descrieri. Fișele divizionare ca și în cataloagele pentru cărți, se deosebesc de celelalte fișe prin înălțimea ceva mai mare și printr-o ridicătură de dimensiune și orientare specifică funcției sale.

De exemplu:

1.2. **Orînduirea fișelor** în catalogul alfabetic al periodicelor (serialelor) urmează aceleași reguli ca și în catalogul alfabetic al cărților.

1.2.1. Alfabetul pe baza căruia se efectuează orînduirea fișelor este cel românesc. Dacă în catalog se află și descrieri ale unor periodice (seriale) în alfabetul chirilic, acestea se redactează prin transliterație, conform normelor stabilite în STAS 5309-70 U₃, **Transliterația caracterelor chirilice**, și nu în conformitate cu **Îndreptarul ortografic**, care nu ține seama întotdeauna de prevederile acestui standard. Aceeași regulă este valabilă pentru transliterația caracterelor grecești și a celor orientale, cu deosebirea că, în acest domeniu neexistînd reglementări, se pot utiliza drept ghid diferite gramatici, dicționare, **Îndreptarul ortografic** etc.

1.2.2. Ordinea intercalării este cuvînt cu cuvînt și nu literă cu literă, adică se ține seama de fiecare cuvînt ca de o entitate aparte și nu se ia în considerare șirul de cuvinte în întregime.

1.2.3. În ordonarea descrierilor, nu se ține seama de articolul hotărît the, le, les, la, il, el, nici de articolul nehotărît, ci de primul cuvînt care urmează după acestea:

Il giornale

The journal

La revue etc.

1.2.4. Cifrele cu care încep titlurile unor periodice (seriale) se socotesc drept cuvinte redactate în limba periodiceului și se intercalează ca atare, la locul adecvat, printre descrierile cu vedete exprimate în cuvinte.

1.2.5. Literele inițiale aflate în vedeta descrierii și facînd parte din titlul distinctiv al publicației, de pildă:

A.B.C.-ul profesiei

B.Z. am Abend...

se orînduiesc, conform practicii Bibliotecii Centrale de Stat, în fața tuturor celorlalte descrieri care au în vedetă cuvinte, în ordinea lor alfabetică; după epuizarea titlurilor care încep cu inițiale, începe ordinea alfabetică a celorlalte descrieri, exprimate în cuvinte. Alte practici și coduri de catalogare propun ca această situație să fie diferit rezolvată: grupul de inițiale să fie considerat ca și un cuvînt și să fie intercalat în aceeași ordine alfabetică cu celelalte descrieri.

1.2.6. Denumirile de autori colectivi care încep cu același cuvînt sau grup de cuvinte se așază în ordinea alfabetică a primului element deosebit din denumire. Dacă denumirea este identică, se ia în considerare subtitlul.

1.2.7. Dacă două sau mai multe periodice (seriale) au același titlu și nici un alt element deosebit în subtitlu, se va socoti drept factor de diferențiere alfabetică localitatea de apariție.

1.2.8. Periodicele cu titlu general și cu mai multe serii (subserii), numerotate cu cifre romane sau arabe, vor fi orînduite în ordinea crescîndă a numerelor care desemnează seriile (subseriile).

De pildă: Buletin de informare științifică. Partea I. Filozofie. Sociologie. Economie politică...

Buletin de informare științifică. Partea a III-a. Istorie. Lingvistică. Literatură...

Dacă seriile titlului general sînt exprimate prin cuvinte, ordinea alfabetică în cadrul titlului general va fi dată de primul cuvînt al seriei. Exemplu:

Buletin de informare științifică. Chimie...

Buletin de informare științifică. Filozofie...

Buletin de informare științifică. Fizică...

Buletin de informare științifică. Geologie... etc.

2. **Catalogul sistematic** al publicațiilor periodice (seriale) are drept schemă de bază tabela C.Z.U. adoptată de bibliotecă. În lipsa unei table C.Z.U. noi, medie sau completă, care ar urma să fie editată în țara noastră, cele mai multe biblioteci publice folosesc fie tabela C.Z.U., ediția românească din 1959, fie table internaționale de clasificare zecimală, cum ar fi ediția medie franceză, ediția prescurtată franceză, ediția prescurtată trilingvă (engleză, germană, franceză) etc., iar marile biblioteci, edițiile complete de clasificare.

În general însă, clasificarea periodicelor este mai largă, mai cuprinzătoare, mai puțin amănunțită decît cea a cărților, fapt care imprimă un caracter specific și catalogului sistematic, unde grupările vor fi mai mari, mai accentuate decît în cataloagele sistematice ale cărților.

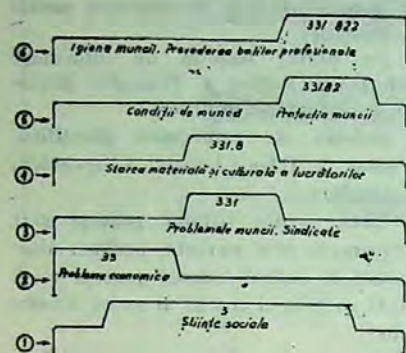
2.1. **Structura externă** a catalogului sistematic este dată de tipurile de fișe care îl compun: fișele descrierilor principale și fișele divizionare.

Fișele descrierilor principale pentru fiecare titlu sînt atîtea cît și indici

C.Z.U. au fost atribuiți în indexarea periodicului (serialului) și ele ocupă locuri diferite în catalogul sistematic.

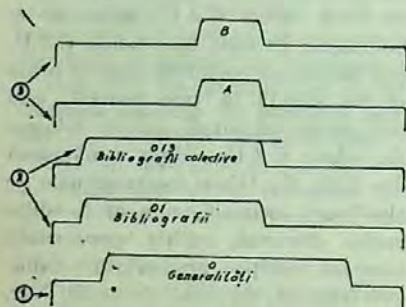
Fișele divizionare prezintă o importanță aparte în catalogul sistematic, deoarece în afara faptului că înlesnesc căutarea și regăsirea documentelor necesare, ele trebuie să sugereze și logica de intercalare a indicilor de clasificare:

Sistemul de 6 tipuri de fișe divizionare prezentat mai sus prezintă avantajul că sugerează subordonarea indicilor.

Se pot realiza și sisteme mai simple de fișe divizionare, de numai 2 sau 3 tipuri de fișe, în funcție de mărimea catalogului sistematic.

De pildă:

Fișele divizionare pentru subdiviziunile alfabetice din cadrul grupărilor mari produse de același indice sînt foarte frecvente în catalogul sistematic al periodicelor (serialelor).

2.2. Ordinea de intercalare a fișelor în catalogul sistematic al periodicelor (serialelor) este aceeași cu cea din catalogul sistematic al cărților:

+ semn de adăugire
/ semn de extensie

621 indice simplu

: semn de relație

= indici auxiliari de limbă

(0) indici auxiliari de formă

(1/9) indici auxiliari de loc

(=3/=9) indici auxiliari de popor

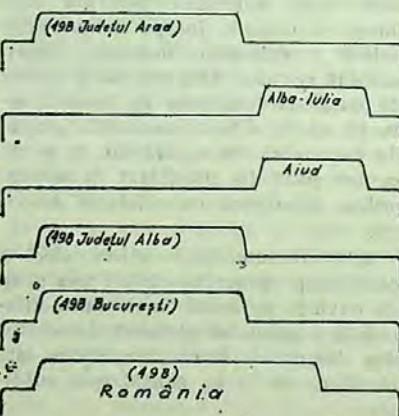
...“ indici auxiliari de timp
A/Z indici auxiliari de nume
— indici auxiliari analitici cu linie
oară
.00 indici auxiliari din punct de vedere
.0 indici auxiliari analitici cu punct zero.
...1/9 subdiviziuni ale indicelui principal.

Este de observat faptul că ordinea de intercalare prezentată mai sus diferă în câteva locuri de ordinea propusă în Consultațiile de biblioteconomie (p. 177), întrucît ne-am ghidat după tabelele internaționale de clasificare zecimală care recomandă ca în toate țările ordinea de intercalare în catalogul sistematic să fie aceeași. Desigur, în funcție de necesitățile de ordin ideologic sau de ordin practic, se pot acorda unele priorități în orînduirea fișelor; dar aceste priorități trebuie stabilite cu precizie și respectate apoi cu strictețe, căci orice inconsecvență dăunează profund bunei calități a catalogului.

3. Catalogul geografic al periodicelor (serialelor) este de fapt constituit din două cataloage geografice:

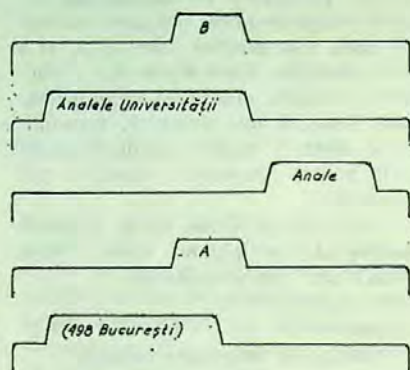
3.1. Catalogul geografic al periodicelor (serialelor) românești, de obicei cel mai voluminos, cuprinde totalitatea publicațiilor periodice (seriale) publicate în România, indiferent de limba în care au fost redactate. Localitatea de apariție a publicației este elementul care dă intrarea fișelor în catalogul geografic. Acest element poate fi exprimat pe fișele divizionare fie prin indexarea C.Z.U., fie numai prin notarea denumirii localității pe fișa divizionară. Divizarea catalogului de localități este recomandabilă numai dacă biblioteca posedă un fond numeros de periodice românești; în caz contrar, este suficientă așezarea în ordinea alfabetică a titlurilor în cadrul țării.

Dacă adoptăm criteriul sistematic în catalogul geografic, ordinea așezării localităților este următoarea:

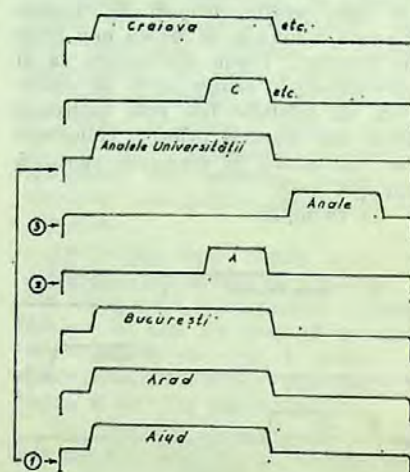

Este de subliniat că, după ce mai întîi au fost orînduite alfabetic descrierile periodicelor din București, urmează județele în ordinea lor alfabetică; în cadrul fiecărui județ, orașele și municipiile componente sînt așezate alfabetic la rîndul lor. În rubrica fiecărei localități, publicațiile sînt inserate în ordine alfabetică.

Redăm în continuare felul cum se întocmesc sisteme de 3 fișe divizionare pentru localitățile cu publicații periodice numeroase:

Dacă adoptăm criteriul strict alfabetic în orînduirea localităților din România, sistemul fișelor divizionare va fi asemănător cu cel de mai sus, deosebindu-se doar prin redactare:

3.2. Catalogul geografic al periodicelor străine cuprinde, în ordinea continentelor și, în cadrul acestora, a țărilor, periodicele editate și publicate în zona respectivă. În măsura în care biblioteca primește periodice

numeroase din mai multe orașe din aceeași țară se va efectua subîmpărțirea pe localități. Ca și în cazul precedent, se poate aplica, în subîmpărțirea materialului, fie criteriul sistematic, fie cel alfabetic.

Dacă adoptăm criteriul sistematic, ordinea țărilor va fi următoarea:

- (4) Europa
- (420) Anglia
- (430) Germania
- (430.1) Republica Federală Germania
- (430.2) Republica Democrată Germană
- :
- (439) Ungaria etc.
- :
- (5) Asia
- (51) R.P. Chineză
- (517) R.P. Mongolă
- (519) R.P.D. Coreeană etc.
- :
- (6) Africa
- :
- (7) America de Nord
- (73) Statele Unite ale Americii

Dacă vom prefera ordinea alfabetică, subîmpărțirea materialului se va realiza pe continente, apoi în ordinea alfabetică a țărilor: De exemplu:

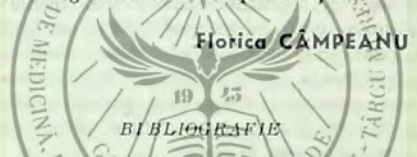
- 4 Europa
- Albania
- Franța
- Italia
- Republica Populară Bulgaria
- Republica Populară Ungară
- Republica Socialistă Cehoslovacă etc.
- Spania
- Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste
- 5 Asia
- India
- Pakistan
- Republica Populară Chineză etc.
- 6 Africa
- 7 America de Nord
- Canada
- Mexic
- Statele Unite ale Americii
- 8 America de Sud
- Argentina
- Bolivia
- Chile
- Brazilia
- Cuba
- Peru etc.
- 9 Oceania
- Australia
- Noua Zeelandă etc.
- 4. Catalogul colectivităților care editează sau publică periodicele (seriale) este deosebit de util pentru un

fond bogat de periodice, deoarece realizează o centralizare pe instituții a publicațiilor periodice emise sau editate de acestea.

Acest tip de catalog poate fi organizat fie conform criteriului sistematic, prin indexarea C.Z.U. a domeniului de activitate a instituțiilor și prin așezarea sistematică a fișelor, fie prin orinduirea strict alfabetică a denumirilor colectivităților și în cadrul acestora a descrierilor periodicelor tot în ordine alfabetică.

Subliniem încă o dată că multitudinea de cataloage nu demonstrează întotdeauna o muncă eficientă în informarea și documentarea beneficiarilor, mai ales dacă aceste instrumente nu sînt corect alcătuite și ținute la zi.

În încheiere, ne exprimăm dorința ca în acest buletin sau pe alte căi ale presei și publicisticii, specialiștii în prelucrarea periodicelor să împărtășească bibliotecarilor din țara noastră din valoroasa experiență practică și teoretică pe care o posedă, contribuind astfel la difuzarea mai largă a principiilor unitare de descriere și catalogare a acestor publicații.

Rally, Gotta Elena. *Catalogarea. În: Consultanța de biblioteconomie. [Vol.]. Completarea și organizarea colecțiilor de publicații.* Buc., I.S.I.A.P., 1969, p. 76.

Sencluc, Maria și Corvătescu - Tofan, Antoaneta. *Clasificarea zecimală și organizarea catalogului pe materii. În: Consultanța de biblioteconomie. [Vol] 1. Completarea și organizarea colecțiilor de publicații.* Buc., I.S.I.A.P., 1969, p. 125-200.

Sabadac, Elena. *Organizarea sistemului de cataloage în bibliotecile municipale.* În: *Revista Bibliotecilor*, nr. 8-9, aug.-sep. 1973, p. 475-478 și 535-538.

Biblioteca centrală universitară București. *Instrucțiuni privind înlocuirea și organizarea cataloagelor de bibliotecă.* Buc., 1971, p. 43-45.

Edinye pravila opisaniya proizvedenij pečati dlya biblioteknykh katalogov. Cast' 2. *Opisanie periodičeskikh izdanij.* Leningrad, Izd. Gosudarstvennoj publiknoj biblioteki im. M.E. Saltykova-Šcedrina, 1954, p. 112-116.

STAS 8628-70. *Informare și documentare. Orinduirea în catalogul alfabetic pe nume de autori și titluri și în indexuri.* Ediție oficială. Elaborată de Biblioteca Centrală universitară București. Responsabil: Victoria Curcăneanu. Buc., Oficiul de stat pentru standarde, 1970.

STAS 5309-70. *Standarde generale U.S. Transliterația caracterelor slave chirilice.* Buc., Oficiul de stat pentru standarde, 1970.

Classification Décimale Universelle. Edition moyenne. Bruxelles, Mundaneum, 1967.

Clasificarea zecimală pentru biblioteci, centre de documentare... Buc., 1959.

ISTORIA CĂRȚII ȘI A BIBLIOTECILOR

CZU 09 : 948 . 8 : 027 . 54 (198)

În patrimoniul Bibliotecii Centrale de Stat MĂRTURII ALE UNITĂȚII CULTURALE ROMÂNEȘTI

Bibliotecile țării conservă, ocrotesc și pun în valoare scrierile, manuscrise ori tipărite, ale cărturarilor români din veacurile trecute, documente peremptorii ale unității noastre de limbă și cultură. Dacă primele cărți tipărite de Coresi, trecind dintr-o parte în alta a Carpaților, au adunat sufletește prin viața culturală pe toți românii laolaltă, cum scria Nicolae Iorga¹, însemnările din paginile lor și ale altor tipărituri mai tirzii atestă răspîndirea largă a acestora pînă în cele mai îndepărtate margini ale țării și schimbul cultural permanent efectuat prin intermediul lor. Or, această mișcare continuă dintr-o provincie în cealaltă a dus la întărirea unității limbii.

B.P. Hasdeu considera că ceea ce se cheamă fizionomia unei limbi nu este altceva decît rezultatul circulației², iar aceasta nu poate fi dovedită decît prin însemnările făcute de posesorii succesivi ai cărților, fie pentru a-și marca dreptul asupra lor, fie pentru a înveșnici un eveniment memorabil, o cugetare, o învățătură.

În fondul de cărți românești vechi al Bibliotecii Centrale de Stat se păstrează exemplare de preț între copertele cărora sînt închise emoționante mărturii ale drumurilor străbătute de ele de la Tirgoviște la Brașov, de la Snagov la Cluj, de la Rîm-

nic la Săliște, din Iași în Țara Românească, din Rădăuți în Maramureș. Le vom da acum la lumină* — adnotate pe scurt — începând prin a reproduce câteva rinduri din **Precuvântarea la Evangelhia cu învățătura** tipărită de diaconul Coresi la Brașov în 1580—1581, una din cele mai vechi dovezi ale legăturii dintre cărturarii munteni și transilvăneni:

Derept aceea eu jupinul Hrăjil Lucaci județul de în cetatea Brașovului și a tot finutul Brăsei, foarte cu inimă fierbinte și cu jale aprinsă de mult jeluia la această luminată carte. Derept aceia în multe părți am intrat și am căutat pînă o am aflat în Țara Românească, la arhimetropolitul Serafim, în cetate în Trăgoviște. Iară după ce o am oblicit, iar eu foarte m-am bucurat, și cu multă rugăciune cerșulu-am de la sfinția lui și mi o au tremis².

La mai puțin de un secol și tipări-turile lui Dosoftei, mitropolitul Moldovei, răspindite în toate regiunile locuite de români, au devenit un stimulent pentru dezvoltarea limbii literare și mai ales a poeziei românești. Unul din exemplarele **Psaltirii în versuri** poartă însemnarea unui călugăr din Alba Iulia:

Să se știe pentru această psaltire că am cumpărat eu ermonah Antonie Ardeleanul din finutul Belgradului⁴.

Formula de donație înscrisă pe o **Evangelhie** tipărită la Snagov în 1697, într-o limbă și ortografie fără cusur, dovedește patronajul cultural exercitat asupra românilor de peste munți de ortodocșii din Țara Românească prin trimiterea, chiar în anul tipăririi, a cărților strict necesare serviciului liturgic în limba maternă:

Această dumnezeiască Evangelhie datu-o au dumnealui Mihai Cantacuzino vel spatar al Țării Muntenesti, sintiții și dumnezeieștii besericii unde să prăznuiaște hramul Precusfintii și de Dumnezeu născătoare, purura fecioară Maria, care beseracă este în Ardeal, în satul ce să chiamă Colocca în finutul Dăbăcii, aproape de cetatea Clujului, ca să fie lui reacnică pomenire. Dichemorie 1 dui leat ot Adam 7205 (= 1697)...⁵.

Exemplarul, dăruit de un vârstar al familiei Cantacuzino — cea cu strălucită faimă, ai căror membri au fost vestiți cărturari și cliori în epoca brincovenească —, poartă, în mai multe locuri, splendida semnătură și pecetea inelară a donatorului cărții. Cartea a fost tipărită de Antim Ivireanul, fiind ilustrată cu xilografuri atribuite acestuia.

Divanul lui Dimitrie Cantemir, lipărit la Iași în anul 1698, pribegeste —

* În ordinea lor cronologică și într-o transcriere simplificată, renunțând la paranteze cînd s-au făcut întregiri pentru a asigura cursivitatea lecturii.

împreună cu un Toader Mălai — în Țara Românească unde acesta comemnează evenimentul pe foaia liminară a cărții, în continuarea unor distihuri inspirate din filozofia populară a vremii:

De n-ar fi azul dice trabui graiul / Fără precopseală dice trabui traiul / De n-ar fi și reaua zavăsiie / N-ar fi rămas lumea mai toată pustie / De n-ar fi la scară stepene mai mici / Cu nevoie ar hi nai sus să te urci / De n-ar hi crîngul soarelii pre iule / N-ar hi trait lumea de alții ai sute / De n-ar hi de une lucruri rușine / Ori ce ne-ar vini în gînd tot am spune / De nu s-ar pune împotriva unul cu altul / Nice odănoară nu s-ar pomeni sautul / De n-ar hi mai mici nu s-ar numi cei mari / Nici cete ce-s crai s-ar numi că-s tari. — Să să știe că m-am înșurat eu Toader Mălai în zilele mării sale Ion Antioh Constantin voevod în Țara Muntenescă în sat în Tigoii în casa dumisale lui Vasitie Calacozino vel postebnic fiind dumnealui pribag într-acea țară în vâlet 7207 (= 1699) noev. 12, în zilele mării sale Ion Constantin Duca Voevod iar în Țara Românească era domn tot Ion Constantin Basarab Voevod, nepriment din domnie...⁶.

În rîndul cărților trimise de învățații munteni bisericilor din Transilvania se înșcrie și Triodionul dăruit schitului Dejani de Inochentie, episcopul Rimnicului, care-l tipărise în 1731 pe cheltuiala sa. Pe lângă autograful donatorului, înșmnerarea mai aduce informații asupra legăturilor dintre cele trei provincii românești, de data aceasta fiind vorba de trecerea călugărului ieșean Isaiia care se stabilește la schitul arătat și cumpără din Rimnic:

Această sfință carte ce să chiamă Triod s-au dat de pomână la schitul de la Dejani de supt județul Făgărașului la care iaste hramul sfințului și făcătorului de minuni Nicolae. Deci cine o ar înștrina de la acest mai sus numit schit, va fi supt biestemul smerenicei noastre. Inochentie, episcopul Rimnicului, leat 7242 (= 1731). — Și I-am trimis pe duhovnicul ermonah Isaiia Eșan care au trăit la acel mai sus numit schit și cînd am dat acesta, au cumpărat și sfinția sa pre bani gata 17 florinți un Triod, spre slujba sfinții sale, de la noi⁷.

Un înscris mai puțin infilit pe cărți ne oferă exemplarul **Mărgăritarelor** lui Ioan Zlatous, apărut la București în 1746. La numai patru ani, în 1750, preotul transilvănean Gheorghe primește o ciudată adevăriniță de la ercu Vasili din Tirgu-Neamț, constituit în autoritate locală, prin care atestă scopul călătoriei în Moldova a celui dintîi, însoțit de familia sa. Pelerinul din preajma Huedinului cumpărase tipăritura bucureșteană și o purta cu dînsul în călătorii, servindu-i — în cazul nostru — drept certifiacat de liberă trecere. Este și acesta un document complex în care se reflectă firele de legătură dintre provinciile locuite de români:

Cinstiți dumnezeoastă boiari și molit-vele voastră pătropopi și alți slujitori și vornici și vătămăni și toți creștinii vă înștiințăm pre dumnezeoastă pentru cestua preutu anune Gheorghe cu soțu-său și doi fii, eșind din Țara Ungurească au vinit să văză minune sfinție icoane precistii și acum trage în gios. Deci mărturisându-și ale lui neputințe și greșele și cerșind la noi mărturie de mare credință pe unde va merge ca să aibă bună pace despre toți, că cine i-ar supăra va cădea în păcate, iar cine le-or fi cu bine milostivul Dumnezeu să le fie de agiutor. Leat 7258 (= 1750) mai 28. Ercu Vasili ot Tirgu-Neamțului de la beserica gospod unde este hramul Uspenie Presicții. Eu am scris și m-am și iscalit⁸.

Înșmnerarea ce urmează, făcută în Maramureș pe o carte din Rădăuți, nu este numai o mărturie a trecerii tipăriturilor prin pasurile munților Rodnei, ci, prin forma de redactare a actului de donație al familiei Lupan, devine și un document istoric din care se pot afla numele unor autorități laice și ecleziastice din câteva localități ale comitatului în preajma anului 1759:

Să se știa această carte anune ceastov ou cumpărat anune Gheorghe a lui Lupan și cu soțu-său Gahie și au dat pre dînsa 8 florinți și grunătate și ou dal... pentru sufletul părinților lor și a moșilor și a strămoșilor și a toată semințe ca să le fie pomână în veci... Scris-am acest zapis în zilele fii spanului Hereli Laslău span de vormeșge, Serenci Ercu solgabrău, Soplăncan Vasilie out Culme, vicăris, Andrei Bacenschi protupop, popa Lupul Bale ot Eud vișii protupop, popa Nechila ot Borș... 1759...⁹.

Un exemplar al **Apostolului** apărut la Buzău în 1704, care poartă semnătura autografă a lui Mihai Racoviță voevod, pe atunci domn al Moldovei, are la sfîrșit o fasciculă lipsă, înlocuită cu alta scrisă în mitropolia ieșeană de mina unui bucovinean, caligraf desăvîrșit, care — la sfîrșitul textului — își face cunoscută contribuția:

S-au tipărit (!) această tipse întru acest Sfînt Apostol de păctosul Grigorie Poleanski din Bucovina care acum mă aftu la Sfința Mitropolie în Iași anul de la Hs. 1808, mai 2¹⁰.

Din jurul aceluiași an datează și foarte interesantul text scris cu îngrijire de mina lui Antohi Sion — identificat după alte înșmneri de familie din același exemplar al **Divanului** lui Dimitrie Cantemir — text care aduce mai mult a incantație decît a „rugăciune“, cum îl intitulează spătarul Antohi, fratele genealogistului moldovean Constantin Sion, autor al cunoscutei **Arhondologii**. Dar, rugăciune sau nu, această înșmnerare își are valoarea atît în originea transilvană, cit și în vechimea ei (ușor de stabilit, dată fiind vîrsta înaintată a Tudorei), bătrînă care o va fi moștenit și ea de la strămoși, de la acei vechi români din

Dachia, cum îi numește spătarul pe frații de dincolo de Carpați. Trebuie să se aprecieze în același timp aplecarea spre culegere de folclor vechi românesc a acestui om cu o aleasă cultură, descendent al unei familii care a dat mai multe nume istoriei noastre literare, precum și faptul că el avea această preocupare încă pe la începutul veacului al XIX-lea, într-o vreme când culegătorii noștri notorii erau copii sau nici nu se născuseră. Nu în ultimul rând, impresionează și frumusețea și puritatea limbii din închinăciunea bătrinei ardelence:

Sade svintul Nichila in mijlocul casei, cu hainele scurte, cu sabia smultă, de ce sară pân la cina cea mare, de la cina cea mare pân la cinătorii, de la cinătorii pân la zori, pōzește, străjueste, pe diavoli gonește, să nu se atingă de casa lui (-) Amin, amin, amin. Această închinăciune, în copilaria mea am auzit de la o babă română din Ardiel, anume Todora ce o avea maica noastră în casă, fiind în vîrstă de optzeci ani precum spunea. Și au murit la sat Davideni, finutul Niamfului¹⁴.

Autorul ultimei însemnări pe care o prezentăm aici este Picu Pătruț din Săliște (1818—1872), țăran autodidact, zugrav, caligraf, imnolog, imnograf, autor de misterii religioase, în urma căruia a rămas o imensă operă, prea puțin cunoscută pînă acum, deși au fost destul de mulți cei preocupați de personalitatea lui. Primul său exeget, Onisifor Ghibu, descoperise în 1905, la Săliște, 29 de manuscrise cu semnătura lui. În evocarea caldă și emoționantă pe care i-o face, Paul Anghel¹² arată că numai principală sa operă intitulată **STIHOS** adecă **VIERS**, un volum de 1400 pagini manuscrise, cuprinde 441 cîntări (80 la sută creații originale), 541 miniaturi și 121 viniete și frontispicii, dar opera lui se ridică la cîteva zeci de titluri în mii de pagini caligrafiate și cîteva mii de miniaturi. Puritatea vieții și operei sale, suavitatea și coloritul compozițiilor executate de el au sugerat celor ce s-au preocupat de creația lui comparația cu Giovanni da Fiesole, fiind numit „Fra Angelico al nostru”. Cartea, care conține două însemnări ale lui Picu Procopie Pătruț, cronic la biserica cea mare a orașului Săliștii, este un **Triodion** tipărit la Rîmnic în 1708, dăruit săliștenilor sau cumpărat de ei mai de mult deoarece, în 1847, miniaturistul săliștean menționează legarea lui a doua oară.

Acest lucru se face în prima dintre însemnări, scrisă cu litere latine, influențată de ortografia maghiară și germană. Cea de-a doua precizează apartenența cărții și este scrisă cu slove chirilice cu duct frumos, înche-

indu-se cu un avertisment la adresa celor ce ar înstrăina cartea, redactat în altă manieră decît cea obișnuită. Iată însemnarea cu litere latine:

Dintre hertzile Szfintyji iaszte alseszt Szfnt Ohloih. Schi sz-au legal a dooare prin kieltuiala Szfinty Bisziariisi. Januarie 5.847. Szhrisz-am eu Piku Petruz hreznik.

Și acum cea cu slove chirilice:

Această / sfintă / și Dumnezeiască carti ce să chiamă Octoih iaste a Sfinlei Bisearici cei mari a orașului Săliștii, hramul Innălțării Domnului Nostru Is.Hs. Cel ce îl va înstrăina de la Sfinta bisearică să-l aducă cit mai în grabă ca să nu cază supt blestemul furilor de ceale sfinte. Ianuarie 5.847. Scris-am eu Picu Pătruț, crăznik¹³.

Mindria Bibliotecii Centrale de Stat de a dispune în patrimoniul său de rindurile autografe ale lui Picu Pătruț, este justificată nu numai prin întinsa și valoroasa operă — de nivel național — a acestui artist popular, ci și prin contribuția adusă de el — prin circulația numeroaselor copii prescrise după creațiile lui — la unitatea românilor de pe cele două versante ale munților noștri. În încheiere vom da cuvîntul lui Paul Anghel pentru a cunoaște, prin pana lui inspirată, semnificația operei acestui uimitor „aprinzător de candelă”. Picu Pătruț din Săliște, țăranul artist de acum un veac, este printre altele și un apostol al unității neamului său. El are conștiința culturală a ginții, mai importantă poate decît conștiința politică și el a lucrat stăruitor, cum lucră și azi izvoarele carpatice, pentru desăvîrsirea acestei unități¹⁴.

LIVIA BĂCĂRU

NOTE

1. Iorga, Nicolae. *Istoria literaturii românești*. Ed. a 2-a. Vol. 1. Buc., 1925, p. 192.
2. Hasdeu, B.P. *Etymologicum Magnum Romaniae*; *Dictionarul limbii istorice și populare a românilor*. Ediție îngrijită și studiu introductiv de Gr. Brăncuș. Vol. 1. Buc., „Minerva”, 1972.
3. Cf. Bianu, Ioan și Hodos, Nerva. *Bibliografia românească veche. 1508—1830*. Tomul 1. Buc., Stabilimentul grafic J.V. Soceci, 1903, p. 91.
4. Dosoftei. *Psaltirea în versuri*. Uniev, 1673. Biblioteca Centrală de Stat (B.C.S.), Cartea românească veche (C.R.V.), 65.
5. *Evangelhie*. Snagov, 1697. B.C.S.—C.R.V. 103.
6. Cantemir, Dimitrie. *Divanul sau gîlceava înțeleptului cu lumea*. Iași, 1698. B.C.S.—C.R.V. 110.
7. *Triodion*. Rîmnic, 1731. B.C.S.—C.R.V. 204.
8. *Mărgăritare*. București, 1746. B.C.S.—C.R.V. 248.
9. *Ceaslov*. Rădăuți, 1745. B.C.S.—C.R.V. 241.
10. *Apostol*. Buzău, 1704. B.C.S.—C.R.V. 144.
11. Cantemir, Dimitrie. *Divanul...* Iași, 1708. B.C.S.—C.R.V. 110.
12. Anghel, Paul. *Conșorbiri culturale*. Cu prefața autorului. Buc., Editura Eminescu, 1972, p. 102—103.
13. *Triodion*. Rîmnic, 1708. B.C.S.—C.R.V.
14. Anghel, Paul. *Op. cil.*, p. 89—90.

MERIDIAN BIBLIOLOGIC

CZU 007

Preliminarii la PERFECTIONAREA SISTEMULUI NAȚIONAL DE INFORMARE*

Obiective în cîmpul exigențelor (I)

De o însemnătate deosebită se relevă a fi obiectivele vizînd condițiile premergătoare acțiunii de înche-gare și dezvoltare a sistemelor naționale de informare la nivelul cerințelor societății de astăzi și din viitor, cunoscute în formularea „exigențe ale NATIS”.

Într-o enumerare succintă a lor, cele șase obiective în cîmpul exigențelor sint: 1. o politică națională de informare; 2. accentuarea propagandei în rîndul beneficiarilor; 3. încurajarea obișnuințelor de lectură; 4. evaluarea nevoilor beneficiarilor; 5. analiza resurselor existente în informare; 6. analiza resurselor de personal. O seamă de precizări se impun pentru fiecare dintre ele, astfel încît asupra unor aspecte de acest fel ne vom opri în cele ce urmează.

1. „O politică națională de informare”.

Recunoscînd prioritatea acestui obiectiv în formarea și perfecționarea oricărui sistem național de informare, participanții la Conferința interguvernamentală de la Paris din septembrie 1974 au fost întru totul

* Vezi și: *Buletinul Bibliotecii*, nr. 3/1976, p.2.

Preocupări de modernizare în bibliotecile moscovite

de acord ca în fruntea obiectivelor NATIS să se înscrie următoarea cerință: „O politică națională de informare, reflectând nevoile tuturor sectoarelor comunității și ale ansamblului comunității naționale, este necesar să fie formulată în scopul de a orienta punerea în practică a unui plan național de informare, ale cărui elemente trebuie să se integreze total planurilor naționale de dezvoltare“. Pornind de la premisa că informarea reprezintă o parte esențială a resurselor unei națiuni și că accesul la aceasta constituie unul din drepturile fundamentale ale omului, necesitatea formulării și punerii în aplicare a unei politici naționale în domeniul informării rezidă în primul rând în faptul că aceasta este singura modalitate de a garanta tuturor celor angajați în activități sociale utile accesul la informația de care au nevoie. În acest sens, prioritățile diferitelor domenii din planificarea națională trebuie deci să se reflecte în subsistemele de informare specializate.

Scopul final al politicii de informare fiind „societatea informată“, o politică națională justă în domeniul respectiv impune luarea în considerare a celui alt aspect al informării, anume, caracterul ei de mijloc sau agent de comunicare socială. Politică națională de informare, punând în centrul ei omul, trebuie să țină seamă, în egală măsură, de formarea și dezvoltarea individului — profesională și socială —, care, astăzi mai mult ca oricând, depinde direct de cantitatea și calitatea informației pe care acesta o primește.

Avându-se în vedere că pentru a se achita de sarcinile lui (planificare, decizie, conducere și administrare) statul are nevoie de informații sigure ce nu pot fi obținute decât pe baza unei organizări sistematice, în politica națională de informare trebuie să-și găsească exprimarea nevoia statului pentru planuri de durată scurtă, medie și lungă care să ducă la realizarea coordonării activităților și resurselor de informare, în vederea întăririi infrastructurilor informaționale spre profitul tuturor serviciilor, instituțiilor și întreprinderilor. În planificarea documentării, a bibliotecilor și arhivelor sint perfect aplicabile toate tehnicile moderne de planificare — determinarea necesităților, stabilirea obiectivelor, alocarea de resurse materiale, controlul și evaluarea rezultatelor obținute.

O altă cerință care stă în fața politicii naționale de informare și în care, în plus, rezidă necesitatea acesteia o formează integrarea planificării vizând disponibilitatea și utilizarea la maximum a resurselor de informare ale unei țări în planurile naționale de

dezvoltare globală și sectorială, ca și conectarea ei la planificarea în ansamblu a comunicării. Privită astfel, planificarea elementelor unui sistem național de informare devine un aspect particular al planificării educației și învățământului, științei și culturii (în cadrul planificării sociale și economice a unei țări), în acest context ea putând să atingă maximum de eficiență.

O bună politică în domeniul informării se fundamentează pe conștiința plenară a documentariștilor, bibliotecarilor și arhiviștilor asupra rolului pe care serviciile oferite de ei îl joacă în planurile naționale de dezvoltare, dar, în același timp, și pe cunoașterea de către organele statului și de către planificatori a importanței acestui rol în raport cu celelalte sectoare cuprinse în planificarea națională, astfel încât să se creeze condițiile corespunzătoare în care centrele de documentare, bibliotecile și arhivele să-și poată aduce contribuția maximă.

Deși biblioteconomia modernă și-a construit cu consecvență în ultimele decenii repere teoretice unanim acceptate și scheme organizatorice cu o eficiență verificată, domeniul rămâne în același timp deschis percepției vizuale directe, cunoașterii nemijlocite a ansamblului de linii și volume, coduri și relații care constituie modelul propriu al fiecărei structuri biblioteconomice. Oricât de analitic ar fi descrierea unei biblioteci de mari dimensiuni, numai observarea directă a funcționării întregului mecanism permite evaluarea exactă a forței sale de iradiere informațională. Prieleul recent de a trece prin câteva biblioteci moscovite mi-a întărit părerea că practica stagiilor de studii și a seminariilor tematice ar trebui mult mai temeinic instalată în biblioteconomia contemporană ca o modalitate rodnică de cunoaștere reciprocă și de progres al profesiei.

Printre multele aspecte care se impun atenției, oricât de fugară ar fi vizita, preocuparea pentru modernizarea bibliotecilor, în sensul plener, nesuperficial al cuvintului, este pretutindeni detectabilă. Într-o accepție evident vulgarizatoare, mulți autori reduc modernizarea la acțiunea de implementare a tehnicilor electronice. Dar procesul e mult mai complex și se realizează printr-un ansamblu de măsuri care urmăresc deplina utilizare a potențialului științific al colecțiilor, integrarea bibliotecii într-un anumit cimp de cerințe ca instituție dinamică și stimulativă. Gîndind modernizarea de pe această platformă, lucrătorii din marile biblioteci ale Moscovei întreprind acțiuni sistematice de optimizare a tuturor sectoarelor de activitate. La Biblioteca Universității „Lomonosov“, Biblioteca Institutului de chimie tehnologică, Biblioteca Institutului de informare în științele sociale al Academiei de științe a U.R.S.S., fluxul de activități a fost mereu perfecționat în ultimii ani din perspectiva modernă a asocierii bibliotecii la marile programe politice, economice, științifice și educative ale țării.

Toate cele trei colecții se dezvoltă ca centre de informare care reali-

Biblioteca Județeană Dimbovița. CAIET METODIC. Nr. 3. Tirgoviște, 1976. 96 p. multigr.

Noul Caiet metodic editat de Biblioteca Județeană Dimbovița se prezintă publicului cu un sumar bogat și ambicios, vizând să acopere nevoi multiple de informare profesională. De aici și diversitatea modalităților de abordare a temelor: de la prezentarea unor experiențe din practica bibliotecară (Biblo-buzul; cartea mai aproape de locul de muncă, la îndemina flecăruia; Biblioteca Casei corpului didactic Dimbovița în contextul perfecționării continue a personalului didactic; Secția de artă și muzicală — mijloc important în educația socialistă a cititorilor; Cartea social-politică și de informare; Scop și funcționalitate în contextul activității bibliotecii publice; Cabinetul metode — cadru eficient de generalizare a experiențelor pozitive în activitatea bibliotecară), la materialele metodice (Cunoașterea publicului potențial al bibliotecii publice; metode și tehnici pentru evidențierea intereselor de lectură; Descrierea publicațiilor și organizarea catalogului alfabetic în bibliotecile mici; Evidența publicațiilor; Evidența activității bibliotecare; Planificarea activității bibliotecare; Principali indicatori de control și orientare folosii în biblioteconomie; Propaganda literaturii social-politice — permanență a activității bibliotecare). Nu lipsesc nici textele sau sugestiile organizatorice și metodologice pentru organizarea manifestărilor de masă (Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului „Cine știe răspunde” cu tema „Erol au fost, erol sînt încă”; Recital de poezie „Republica în versuri”; „Vlad Tepeș în constituția poporului român”; Calendarul aniversărilor culturale).

Există în materialele inserate în acest caiet metodic unele neglijențe și scăpări stilistice sau semantice, consecință a unei insuficiente delimitări a noțiunilor de specialitate, ca și unele de ordin practic biblioteconomic (de pildă, capitolul despre evidența activității nu are în vedere noile tipizate).

Dar dincolo de aceasta, lucrarea este serioasă, deplin aplicată la cerințele etapei, cu un accent aplecat pe aspectele integrării demersului bibliotecar în ansamblul activității politico-ideologice și cultural-educative și pe optimizarea sistemului de informare asupra literaturii tehnico-științifice. Fiecare din cei nouă autori au depus o strădanie meritorie pentru finalizarea acestui caiet metodic, mențiuni speciale cuvenindu-se pentru Paraschiva Serghe și Valeriu Liță. ■ L.O.

Biblioteca centrală a Ministerului Apărării Naționale. ROMÂNIA ÎN RĂZBOIUL PENTRU INDEPENDENȚĂ (1877—1878). Contribuții bibliografice. Buc., 1976. 55 p.

În contextul acțiunilor culturale de pregătire a sărbătoririi centenarului cuceririi independenței de stat a României, întocmirea și publicarea unor bibliografii asupra literaturii consacrate sau referitoare la evenimentele anilor 1877—1878 prezintă, din capul locului, importanța merituoasă a auxiliilor indispensabile. Căutând să ofere celor interesați informații cât mai exacte și, de dorit, exhaustive asupra surselor documentare, bibliotecile noastre și-au propus să realizeze într-o primă fază instrumente de dezvăluire a provenienței colecțiilor, a lucrărilor consacrate evenimentelor de acum o sută de ani aflate în posesia lor. O astfel de bibliografie, ieșită de sub tipar în toamna acestui an, este și cea elaborată de Biblioteca centrală a Ministerului Apărării Naționale.

Întocmită cu corectitudine (referindu-se la descrieri), structurată simplu, funcțional, în două mari părți — lucrări în limba română și lucrări în limbi străine —, biblio-

care se asigură diseminarea selectivă acoperă cele mai importante preocupări didactice și de cercetare ale marelui institut. În ultimii doi ani biblioteca experimentează programe de automatizare în vederea explorării mai adânci a documentelor și pentru operativitatea diseminării informațiilor.

Sectorul bibliografic al Bibliotecii universitare realizează un plan bogat de cercetări al cărui miez îl formează lucrările care oglindesc din unghiuri diferite activitatea cunoscutei universități și ecourile acesteia. Pentru exemplificare ar putea fi citate bibliografiile de serie lungă ca „Bibliografia publicațiilor Universității de Stat din Moscova”, „Bibliografia lucrărilor profesorilor” (pe discipline), „Bibliografia dizertațiilor susținute în cadrul Universității de Stat din Moscova”, „Bibliografia ecourilor” (tot ce a apărut cu privire la universitate, studenți, profesori, recenzii la lucrările acestora etc.). Lăsând la o parte alte numeroase publicații bibliografice editate de sector, se poate afirma că urmărirea atît de consecventă a acestui sistem unitar de cercetări ilustrează o concepție modernă despre rolul și locul informării în viața unei mari biblioteci științifice.

Planul complex de activități urmării la Institutul de Informare Științifică în Științele Sociale al Academiei de Științe este atît de cuprinzător, încît ar necesita o expunere separată. Lucrările elaborate au în vedere toate ramurile științelor sociale, acoperă o arie mondială de investigație și se realizează cu mijloace din cele mai moderne în cadrul unei cooperări permanente la nivel unional. Sistemul de diseminare selectivă parcurge toate etapele documentării, de la semnarea la furnizarea informației și documentului.

În plin proces de modernizare se află și activitățile metodice. Conceput ca sector integrat, colectivul metodic al Bibliotecii universitare este în același timp un nucleu specializat al Ministerului Învățămîntului Superior prin care se realizează o politică unională unitară de informare. Atît la Universitate cit și la Institutul de chimie tehnologică, sectoarele metodice colaborează strîns cu catedrele de informare științifică în acțiunea de educație documentară a studenților. Iată un aspect de extremă actualitate pentru bibliotecii.

Preocuparea de a schimba fața bibliotecilor, în primul rînd prin perfecționarea conținutului activității, reprezintă un program permanent pentru bibliotecarii celor trei unități vizitate, urmărit cu competență și realizat consecvent, în acord cu ritmul general de modernizare a societății.

Ion STOICA

zează o permanentă interferență de informații și acțiuni atît în cadrul unității științifice de care aparțin cit și, pe un plan mai larg, la nivel republican și unional. O asemenea premisă a organizării activității este un element fundamental de modernizare. În detaliile organizatorice ale celor mai multe procese, consecințele materializării acestei concepții integratoare se remarcă cu ușurință. În evoluția structurilor bibliotecare din învățămîntul superior, de pildă, interdisciplinaritatea universitară și-a pus pecetea ei rodnică determinînd crearea unor biblioteci de relație amplă. Facultățile umanistice ale Universității „Lomonosov” dispun împreună de o mare bibliotecă modernă, depășindu-se astfel modelul administrativ al bibliotecii de facultate ca unitate de bază, model, după opinia noastră, fără o prea lungă perspectivă funcțională și formativă și, încă de pe acum, neeconomic. Discipline comune sau funciar înrudite sînt acoperite de o documentație organizată unitar și îmbogățită informativ datorită canalelor diverse și cerințelor multiple care determină achiziția și prelucrarea sa.

În evidența colecțiilor și în organizarea circulației acestora sînt, de asemenea, aplicate soluții utilizate în bibliotecile moderne din toată lumea. Este de reținut simplificarea evidenței prin renunțarea la inventarele tradiționale și înlocuirea acestora cu documente de intrare de concepție proprie care facilitează mișcarea intensă a colecțiilor, specifică bibliotecilor universitare. La amintita bibliotecă a facultăților umanistice ale Universității „Lomonosov”, organizarea accesului la publicații reprezintă o îmbinare interesantă între cerințele de neintermediere ale cititorului contemporan și dorința bibliotecarilor de a asigura securitatea colecțiilor și evidența circulației acestora. Spațiile de aceea sînt de fapt divizate într-un spațiu de depozitare și un spațiu de studiu între care este plasat un custode pentru supravegherea și înregistrarea lecturii.

Activitățile de informare pun, cu siguranță, cel mai mult în evidență procesul de modernizare pe care îl traversează cele trei biblioteci moscovite. Sectoarele specializate s-au dezvoltat în ultimii ani ca zone puternice de cercetare servite de personal de înaltă calificare. La Biblioteca Institutului de chimie tehnologică, de pildă, operațiile de prelucrare analitică a documentelor și de organizare a informației sînt executate de redactori cu pregătire superioară în domeniul chimiei industriale și cu bogată experiență documentară. Practica modernă și eficientă a profilelor de informare are aici o bună tradiție. Cele peste 600 de teme pentru

grafia înregistrată. În ordinea alfabetică a autorilor sau a titlurilor de anonime, 311 titluri de cărți (din care 250 românești) cu tematică istorică, tratând, integral sau în diferite capitole, problema participării României la războiul din 1877-1878, a eroismului armatei române, a desfășurării ineseși a evenimentelor și a mersului războiului ruso-romano-turc. Limitându-se la această categorie de lucrări (nu a fost cuprinsă și beletristica cu această tematică), „Contribuțiile bibliografice” ale bibliotecii militare au însă o adresabilitate largă, destinația lor fiind atât istoricii-cercetători (în acest sens pot fi remarcate o serie de lucrări deosebit de valoroase aflate în fondul bibliotecii), cit și animatorii culturali sau diversele categorii de public interesate de trecutul istoric glorios al poporului nostru. ■ L.M.

CATALOGUL DISCURILOR EXISTENTE ÎN COLECȚIILE BIBLIOTECEI JUDEȚENE BUZĂU. [Cuvânt înainte de prof. Alex. Oproescu, Buzău. Biblioteca Județeană, 1976. 91 p. multigr. („Colecțiile Bibliotecii Județene Buzău”, nr. 1)

În plin proces de dezvoltare și de diversificare a serviciilor sale, în urmă cu 5 ani Biblioteca Județeană Buzău punea bazele unei secții muzicale. Constituit cu exigență și discernământ, fondul secției s-a îmbogățit an de an, cantitativ și calitativ, putând astăzi să răspundă exigențelor publicului meloman din localitate. Organizând periodic audții muzicale, constituite în cicluri, cele mai multe însoțite de comentarii competente, uneori adevărate dezbateri (în cazul creației românești contemporane), secția muzicală a Bibliotecii Județene Buzău îndeplinește și o activă funcție formativă, de educație muzicală a publicului, cu atât mai binevenită într-un oraș lipsit de instituții muzicale profesionale.

În intenția valorificării optime a colecțiilor muzicale de care dispune, biblioteca a editat recent un catalog selectiv al discursurilor existente în fondul secției, redactat de Nicolae Havriliu. Selecția s-a operat prin excluderea din catalog a muzicii ușoare și a celei populare, genuri care cunosc o mai intensă circulație în rândurile unui larg public.

Catalogul înserează 615 titluri ordonate sistematic, iar în cadrul fiecărei diviziuni, succesiunea notitelor fiind cea alfabetică.

Sistemizarea clară a materialului ca și folosirea unei descrieri simplificate fac din acest catalog un instrument ușor de consultat. Regretabilă totuși o anume inconsecvență în descrieri: interpretii — formați sau solisti —, ca și dirijorii, nu sînt totdeauna menționați, deși e vorba de informații esențiale pentru aprecierea unui disc. Utilă semnificarea informațiilor într-un index alfabetic al numelor de compozitori, textieri, interpreți și dirijori, care întregeste fericit prima parte, sistematică. Tot atât de bine gândită înserearea cotei pentru fiecare titlu înregistrat în catalog, ceea ce facilitează accesul la discuri.

Dincolo de meritele incontestabile ale lucrării în sine și de utilitatea ei, ceea ce merită o apreciere în plus este ideea de a oferi publicului buzoian o „serie” consacrată prezentării colecțiilor bibliotecii, asemenea instrumente de informare, departe de a dubla cataloagele, fișierele și alte mijloace fixe de informare și orientare a cititorilor, asigurând, prin mobilitatea lor, o mai largă diseminare a informațiilor, implicit un eficient stimulente pentru interesul beneficiarilor.

■ L. C.

CĂRȚI PENTRU SIDERURGIȘTI.

Bibliografie de recomandare. Galați, Biblioteca „V.A. Urechia”, 1976. 4 p. pliante. (Seria „Microbibliografii tehnicoștiințifice”).

Intr-un format comod, răspunzând naturii unui asemenea instrument de informare/propropagandă, bibliografia de recomandare — Biblioteca „V.A. Urechia” din Galați oferă siderurgistilor din combinat nu numai lista selectivă a unor lucrări de interes tehnico-

profesional din colecțiile ei, ci și o invitație la lectură, la studiu. Cele 19 titluri înserate în bibliografie, într-o descriere simplificată, sînt însoțite de specificarea cotei, ceea ce asigură celor interesați un acces mai rapid la lucrările dorite.

Citeva informații lapidare privind adresa și orarul bibliotecii, ca și condițiile de împrumut completează în mod fericit referințele bibliografice din această lucrare de recomandare, a cărei utilitate este sporită de înscrierea ei într-o serie de „microbibliografii tehnicoștiințifice”. ■ L. O.

HOAJĂ, Alexandru. GHID PENTRU CITITORI. București. Biblioteca muncim-pală „Mihail Sadoveanu”, 1976. 22 p. cu ilustr.

Un „ghid pentru cititori” este prin însăși natura lui un instrument de orientare ce n-ar trebui să lipsească din arsenalul nici unei bibliotecii care vrea să ofere publicului său posibilitatea de a beneficia la maximum de colecțiile de care dispune, contribuind astfel la procesul formativ multilateral ce se desfășoară în țara noastră. E cu atât mai binevenit în cazul unei mari bibliotecii, ca cea din Capitală, cu o structură organizatorică complexă și un bogat și diversificat potențial informativ-documentar.

Ghidul Bibliotecii „Mihail Sadoveanu” din București, prin formula redactională aleasă, îndeplinește o dublă funcționalitate, de material de popularizare a instituției și de instrument de orientare propriu-zisă a cititorilor. Chiar dacă succesiunea informațiilor nu este întotdeauna cea logică („Scurt istoric al bibliotecii”, de pildă, precede „Cuvînt înainte” semnat de prof. Dan Simonescu, însușirea secțiilor bibliotecii este întreprinderea de „cuvîntul” consacrat activității de popularizare a cărții etc. etc.), ghidul reușește să ofere o imagine completă a serviciilor oferite, înserând date despre colecții, despre cataloage și celelalte instrumente de informare elaborate, despre secțiile bibliotecii (inclusiv filialele și cele două bibliobuze), cu specificul lor de dotare și de funcționare, orare, adrese, cai de acces, extrase din regulamentul de funcționare etc.

Deși o bibliotecă se recomandă în primul rînd prin ea însăși, prin calitatea colecțiilor și a serviciilor, autorii a înțeles — tocmai datorită coloratului propagandistic ce a dat-o lucrării — să recurgă și la apropierea beneficiarilor cu privire elocventă și de primă mîna la adresa adresării de potrivită personalități ale vieții noastre spirituale (Acad. Serban Cioculescu, Alex. Philippide, prof. dr. doc. Petre Vancea) și cititori ai bibliotecii. Fără a fi nepotrivite, acestea îngreuiază consultarea lucrării, ca și nenumăratele ilustrații, unele frumoase, inspirate (aspecte din secții, ilustrate de carte), altele însă lipsite total de funcționalitate și ocupînd spații cărora li s-ar fi putut da o destinație mai utilă. Banalizate prin uzură, maximele despre carte și lectură, înserate pe parcurs, chiar dacă au semnături celebre, ar fi putut de asemenea lipsi.

Elegant formatul în sine, nu ne putem abține să nu remarcăm că el nu era însă cel mai nimerit pentru un asemenea tip de lucrare, după cum, apreciind condițiile grafice excelente, nu putem să nu notăm vicile de tehnoredactare și de punere în pagină. Consemnînd aceste carențe cu regretul că un instrument de orientare atât de util, de frumos conceput și bogat în informații parțiale cu sine povara unor nerealizări în fond mai puțin semnificative, sperăm să fi oferit sugestii care să ajute la perfecționarea unei viitoare ediții. ■ Lucia COMĂNESCU

INDICI DE REVISTE — LUCRĂRI DE DIPLOMĂ. Bibliografie. Cluj-Napoca, Universitatea Babeș-Bolyai. Biblioteca centrală universitară, 1976. 90 p. multigr.

Biblioteca centrală a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca a editat de curînd o interesantă lucrare de informare. Interesantă prin conținut, ca și prin modul de realizare, lucrarea are o dublă valență informativă, nefiind o simplă bibliografie de surse primare

(realizată de serviciul bibliografic al bibliotecii centrale în colaborare cu bibliotecile facultăților de istorie și de filologie), ci o bibliografie de bibliografii, rod al activității de cercetare realizată de studenții facultăților amintite, finalizată prin lucrări de diplomă.

Intr-adevăr, în anul din urmă, preluînd tradiția „școlii clujene” de cercetare bibliografică a periodicelor, formată de Sextil Pușcariu în jurul „Dacoromaniei”, de care se leagă numele unor N. Gogescu-Tistu, Ion Breazu sau Iosif Pervain, Catedra de literatură română a Facultății de filologie din Cluj-Napoca a inițiat, pe baza unui plan de perspectivă, o acțiune sistematică de despsurere a periodicelor românești.

La această acțiune au fost antrenati studenții, îndrumați să-și orienteze lucrările de diplomă spre cercetarea bibliografică a presei românești. Se realizează astfel, odată cu cerința integrării învățămîntului cu cercetarea științifică, și un pas important în elaborarea istoriei presei din țara noastră, atât de visată de predecesori și atât de importantă pentru cunoașterea spiritualității poporului nostru.

De dată mai recentă ca preocupare sistematică, dar și aceasta cu rădăcini în trecut, mai ales în istoriografia Transilvaniei, abordarea presei ca izvor istoric se înscrie și în viziunea Catedrei de istorie a Universității clujene, ca un imperativ al cercetării științifice a istoriei moderne și contemporane. În acest sens și studenții acestei facultăți au fost îndrumați spre investigația bibliografică a presei, atât sub raportul istoriei acestui domeniu, cit și ca sursă pentru cunoașterea istoriei politice și culturale a țării.

Aceste preocupări s-au soldat cu un număr important de indici bibliografici ai unor reviste, realizați ca lucrări de diplomă. Bibliografia pe care o prezentăm înregistră un număr de 376 de asemenea indici, 289 aparținînd domeniului filologic, 87 celui istoric, rod al cercetării a 295 de publicații periodice, abordate monografic sau numai dintr-un anume punct de vedere.

Ideea Bibliotecii centrale universitare din Cluj-Napoca de a realiza un catalog al indicilor amintiți vine să încununeze această îndelungată și minuțioasă activitate de cercetare a studenților, realizată sub îndrumarea directă a catedrelor de specialitate. Sînt introduse astfel într-un circuit mai larg importante surse de informare, utile pentru cercetătorii interesați de cunoașterea perioadei din istoria politică și culturală a țării noastre cuprinsă între secolele 19 și 20, și totodată permite estimarea realizărilor de pînă acum în viziunea continuării programului de cercetare bibliografică în domeniul presei românești.

Așa cum rezultă și din „Cuvîntul înainte” semnat de lector Mircea Curteanu (Facultatea de filologie) și de conferențiar dr. Pompiliu Teodor (Facultatea de istorie și filozofie), privirea de ansamblu asupra lucrărilor elaborate pînă acum, pe care această bibliografie o realizează, permite și unele cistiguri sub raport metodologic și pentru elaborarea unui mai sistematic program de cercetare, într-o viziune unitară.

Citeva cuvinte despre concepția bibliografiei: structurată în două capitole — filologie și istorie — lucrarea înregistrează notițele bibliografice în ordinea alfabetică a autorilor. Mai puțin funcțional criteriul în cazul unei asemenea lucrări, el se justifică prin faptul că nu toate îndexurile consemnate au un caracter monografic, iar o încercare de tematizare i-ar fi îngreuiat consultarea. Oricum, indexul alfabetic al periodicelor bibliografiate întregeste în mod fericit lucrarea, asigurîndu-i finalitatea dorită.

Anca ROȘCA—ȘINCA

Ionlă, V. BANATUL, PARTE INTEGRANTĂ ȘI INDIVIDUALITATE DISTINCTĂ ÎN CONTEXTUL ISTORICO-GEOGRAFIC AL SPIRITUALITĂȚII ROMĂNEȘTI. Contribuții bibliografice. I. Graul bănățean. Reșița, 1976. 30 p. (Comitetul de cultură și educație socialistă al Județului Caraș-Severin. Biblioteca Județeană).

Lucrarea se circumscrie, prin obiectul ei, bibliografiei locale. Privind Banatul — cum

o și firesc — ca „parte integrantă și, în același timp, distinctă în contextul istorico-geografic al spiritualității românești”, individualitatea graiului propriu zonei amintite se înscrie ca un element definitoriu al acestora. Nu împlătorii nenumărați cercetători lingviști s-au aplecat de-a lungul anilor asupra graiului bănățean, studiindu-l din diverse unghiuri. A rezultat o vastă bibliografie pe care lucrarea de față o aduce în atenție.

Prin natura materiei investigate — un grai, dacă vreți un subdialecț —, bibliografia ce ne stă în atenție se subsumează și unei alte specii: bibliografia specială, în speță bibliografia domeniului lingvistic. De curde din aceasta o dublă adresabilitate, deci și o dublă utilitate. Cu atât mai mare, cu cât cercetarea bibliografică a acoperit un timp vast publicistic — cărți și periodice. Deși autorul declară caracterul inerent lucrării la lucrări, tendința de exhaustivitate e evidentă și meritorie.

Studierea temei în context l-a determinat pe autor să includă în bibliografie și câteva „lucrări capitale privitoare la limba română” în general sau doar la situația dialectului daco-român, precum și unele titluri ce privesc graiurile vorbite în Țara Hațegului sau în nord-vestul Olteniei, cu care Banatul se învecinează. De asemenea, au fost cuprinse și câteva lucrări literar-folclorice scrise în grai bănățean, în special cele însoțite de glossare explicative și numeroase lucrări referitoare la onomastică. Criteriile științifice și de ordin metodologic care l-au călăuzit pe autor sînt înfățișate cu limepeze în cuvîntul introductiv.

Bibliografia înregistrează 335 de titluri, orînduite strict alfabetic, după numele autorilor, respectiv al titlurilor.

Pentru economie de spațiu s-a folosit o descriere simplificată, remarcîndu-se consecvența în redactare. Din păcate, același „pat al lui Procust” nu a făcut posibilă o structurare adecvată a materiei. Ar fi slujit consultării o convenită distincție între cărți și periodice, oricum între lucrările cu caracter general și cele tratînd în mod expres despre graiul bănățean. De asemenea, lucrările aparținînd unor savanți — lingviști străini care au studiat graiul bănățean — s-ar fi cerut delimitare față de contribuțiile autohtone. O ultimă observație ne prilejuiește indicele alfabetic final, care se vrea de nume și în același timp de materii, de unde caracterul lui hibrid. Poate că la o viitoare reluare, editorii, ținînd cont de interesul unei asemenea lucrări, vor fi mai darnici cu hirtia, dînd astfel posibilitate autorului, evident dotat în acest sens, să-și finalizeze cercetarea cu toate exigențele pe care știința bibliografică le cere. ■ I.T.

ÎN SPRIJINUL BIBLIOTECARULUI. TIMIȘOARA, 1975. 50 p. multigr. (Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Timiș. Cabinetul metodei al bibliotecilor publice).

Un al doilea caiet metodic timișorean se împune prin preocuparea evidentă de a sprijini bibliotecarii din întreg județul în activitatea lor de educatori, de propagatori ai cuvîntului scris. Sprijinul se concretizează atât în materialele cu destinație expresă (bibliotecarii din anumite rețele), cit și în cele de orientare generală, prin dezbaterile unor probleme de concepție a acțiunii bibliotecare („Conectarea acțiunii bibliotecare la problematica social-economică și cultural-educativă a județului”, p. 6-8; „Sarcinile bibliotecilor sindicale în lumina Congresului sindicatelor”, p. 13-14), prin rezolvarea unor probleme din procesul muncii pe baza studierii unor situații din județ („Corelarea structurii fondului de publicații cu cerințele de lectură la Biblioteca comunală Cărpiniș”, p. 9-12), prin consultații (de pildă, deosebit

de utilă, aceea asupra Instrumentelor de muncă ale bibliotecarului școlar, p. 20-25), în sfîrșit, prin recenzii și prezentări de cărți, răspunsuri la întrebările Bibliotecarilor, modele de acțiuni de propagandă a cărții (montaje literar-muzicale etc.).

Apreciind conținutul acestui nou caiet metodic, descifrăm în preocupările Cabinetului metodic al bibliotecilor publice din județul Timiș grija deosebită pentru pregătirea profesională a cadrelor și credem că nu gresim dacă întvedem pentru viitor, din partea acestui nucleu, o participare efectivă la asigurarea unei game cit mai variate de servicii centralizate pentru bibliotecile din județ.

■ G. V.

Jurma, Gheorghe. MIC DICTIONAR AL PERSONALITĂȚILOR CULTURALE DIN CARAȘ-SEVERIN. Reșița, 1976. 48 p. (Comitetul pentru cultură și educație socialistă al județului Caraș-Severin. Biblioteca Județeană).

Fără pretenția de exhaustivitate, dar constituindu-se oricum ca un moment important în realizarea unui „viitor și necesar dicționar al personalităților culturale și științifice, care să argumenteze contribuția Caraș-Severinului la patrimoniul cultural-științific și artistic național”, dicționarul de față, sau mai degrabă, repertoriul, cum îl numește autorul în „Avertismentul” ce precede lucrarea, aduce în atenție o informație bogată, grupată în jurul a 45 de personalități. Scriitori și publiciști, creatori de artă și oameni de știință, alte personalități ale vieții culturale care s-au născut pe teritoriul actualului județ sau care trăiesc și-si desfășoară activitatea în Caraș-Severin sînt indexați în lucrare, în ordine alfabetică, consemnîndu-se pentru fiecare o sumă de informații privind viața și activitatea lor. Pentru cei a căror activitate a fost finalizată și în lucrări tipărite, în cuprinsul articolelor sînt inserate și cîteva titluri informații bibliografice. Poate ar fi fost mai în spiritul unui asemenea tip de lucrare — și autorul poate va reflecta la-o două ediție, mai pretențioasă — ca bibliografia, grupată și ordonată alfabetic sau cronologic, să urmeze paragrafului biografic.

Ușl prin informația comunicată și ca bază de lucru pentru o viitoare lucrare exhaustivă. Micul dicționar al personalităților culturale din Caraș-Severin înseamnă implicit un capitol din bibliografia locală, din care „Personalități” nu trebuie să lipsească ■

L. Cantill

Fabritius, Klaus. BIBLIOGRAPHIA SUPRAFAM. PROCTOTRUPOIDEA ET CERAPHRONOIDEA (HYMENOPTERA). Constanța, Biblioteca Institutului pedagogic, 1975. VIII + 124 p. multigr.

O lucrare de mare restringere tematică, din categoria celor mai rar întîlnite în peisajul cercetării bibliografice. Și aceasta, cel puțin pentru biblioteca editoare — cea a Institutului pedagogic din Constanța —, unde, odată cu publicarea lucrării de față, datorată lect. univ. dr. Klaus Fabritius, debutează o întreagă serie de bibliografii de acest tip, proiectată să asigure un sprijin efectiv procesului de întreprindere a activităților didactice din învățămîntul superior cu practica, cercetarea și producția. Planificarea de mai lungă durată în acest scop dezvăluie intenția ca viitoarele lucrări să se axeze cu precădere pe domenii ale științei și tehnicii cu aplicabilitate în practică (fizică, chimie, biologie, matematică).

Revenind la ampla bibliografie din domeniul biologic, consacrată unui capitol de importanță practică deosebită (este vorba de importanța cunoașterii celor două familii de insecte folosite din ce în ce mai mult în agricultură pentru combaterea dăunătorilor), se cuvine să remarcăm bogatul conținut în informație de specialitate — 1090 de referințe din literatura mondială —, ca și (înuta științifică în care a fost elaborată. La aceasta, pe lângă redactarea exemplară a notițelor signalice și ordonarea lor (alfa-

betică) corespunzătoare tipului lucrării, contribuie în bună măsură și aparatul științific, compus dintr-o indispensabilă listă a prescurtărilor folosite pentru titlurile publicațiilor și un index alfabetic al autorilor bibliografici.

Deși tehnico-editorial volumul apare într-o formă acceptabilă (copertă tipărită, multiplicare clară, curată, broșare foarte bună), credem că valoarea științifică deosebită va pleda ca în viitor celorlalte lucrări din seria amintită să le poată fi asigurată tipărirea. Și aceasta, mai ales în cazul în care adresabilitatea largă pune problema unei difuzări pe potrivă. ■ M.L.

SINTEZE BIBLIOGRAFICE SPANIOLE

Dintre repertoriile bibliografice centralizate editate în ultimii ani în Spania de către Instituto Bibliografico Hispanico, condus de Vicente Sánchez Muñoz, semnalăm, în primul rînd, *Catálogo colectivo de publicaciones periódicas en bibliotecas españolas*, din care au apărut, pînă în prezent, cinci volume tematiche: Derecho y Administración (Drept și Administrație); Medicina; Agricultura y Veterinaria (Agricultură și Medicină veterinară); Cinecias de la Educación (Științe Educației) și Humanidades. I. Cinecias Historicas (Umanistică. I. Științe istorice). Fiecare volum are o structură bibliografică tip, constînd dintr-o notă explicativă (de folosire), un indice al siglelor bibliotecilor înregistrate (cu adresa fiecărei unități, ceea ce conferă catalogului și valențele unui ghid al principalelor biblioteci de specialitate), lista abrevierilor utilizate în descriere, lista alfabetică a perioadelor înregistrate (complementară, în cazul volumelor pluritematice, și cu lista tematică a perioadelor), aparatul critic, constituit din indici de materii și indici alfabeticii pentru instituții și publicațiile lor de specialitate (ca în cazul ultimului volum apărut și consacrat Istoriei).

La fiecare titlu se prezintă starea de complectitudine a colecției, pentru fiecare bibliotecă în parte, fapt ce oferă posibilități de informare și solicitare concrete asupra oricărei publicații.

Al doilea mare repertoriu bibliografic național este *Catálogo colectivo de obras impresas en los siglos XVI al XVIII existentes en las bibliotecas españolas* (Catalogul colectiv al lucrărilor tipărite în secolele XVI — XVIII existente în bibliotecile spaniole). Primele șase fascicule ale catalogului (pînă la litera G) sînt consacrate prezentării publicațiilor din secolul al XVI-lea.

Fiecare fasciculă este constituită din reproducerea xerografică a fișelor de catalog, pentru cărțile respective, din instrumentele de informare ale bibliotecilor cuprinse în structura sistemului național de catalog colectiv, cu menționarea siglei fiecărei unități, a cotei și a numărului de exemplare. Dacă lucrarea se află în mai multe unități, se încearcă o anumită centralizare, chiar și în această fază pregătitoare, prin menționarea pe una dintre cele mai complete fișe a tuturor siglelor de identificare. Fiecare fasciculă se deschide cu un indice alfabetic etalon al autorilor inserați în structura bibliografică a lucrării, precizîndu-se forma catalogică acceptată în descriere. De aceea, catalogul pe care îl prezentăm are și valoarea unui ghid catalogic pentru numele scriitorilor spanioli, de regulă extrem de dificile în recompunerea lor pentru descriere.

Evident, catalogul editat reprezintă o formă intermediară, de lucru, în vederea realizării unui repertoriu complet al cărții vechi din toate principalele biblioteci spaniole, care va fi, în final, tipărit. Ambele lucrări prezentate mai sus pot constitui subiecte de reflecție și pentru bibliografia noastră contemporană, aflată într-un larg și profund proces de înregistrare a valorilor culturale românești și străine existente în patrimoniul național.

dr. Corneliu DIMA-DRĂGAN

* Vol. 1-2 (Madrid, 1971); vol. 3 (1973); vol. 4 (1974); vol. 5 (1976).

CZU 027.52 (498 Sibiu):007

Mircea AVRAM: În centrul activității — cercetarea și informarea bibliografică. În: Biblioteca. Bul. trim. de bibliotecă, supliment al revistei „Îndrumătorul cultural”, 29, nr. 4(12), dec. 1976, p. 20—21.

Articolul, înscris ca o contribuție la ciclul de sinteză „Informarea în biblioteca publică”, prezintă concepția colectivului și modul de organizare și desfășurare a activității de informare la Biblioteca județeană „Astra” — Sibiu.

CZU 025.3:05

Florica CÂMPEANU: Organizarea catalogelor pentru publicații periodice (seriale). Idem, p. 22—25. (Catalogare)

Abordând, sub raportul funcționalității și al organizării, problemele sistemului de cataloage și ale specificității fiecărui tip de catalog, autoarea întregeste tratarea catalogării periodice (serialelor), începută, în numărul anterior, cu descrierea catalogică a acestui gen de publicații.

CZU 09:949.9:027.54(498)

Livia BACĂRU: În patrimoniul Bibliotecii Centrale de Stat — Mărturiile ale unității culturale românești. Idem, p. 26—27. (Istoria cărții și a bibliotecilor).

Grație cercetării minuțioase a fondului de carte veche al Bibliotecii Centrale de Stat din București, autoarea, renumită specialistă în istoria cărții, scoate la iveală o seamă de însemnări ale posesorilor unor exemplare de carte veche românească atestând circulația de-a lungul veacurilor a valorilor culturale între românii de pe întreg cuprinsul țării noastre.

CZU 007

George SEBASTIAN: Preliminarii la perfecționarea sistemului național de informare (II). Idem, p. 27—28. (Meridian bibliologic).

Ciclul consacrat adâncirii unor aspecte teoretice ale procesului perfecționării sistemelor naționale de informare continuă cu abordarea, în acest articol, a primului obiectiv al exigențelor NATIS, anume politica națională de informare.

CZU 021 (47 Moscova)

Ion STOICA: Preocupări de modernizare în bibliotecile moscovite. Idem, p. 28—29. (Meridian bibliologic).

În urma unei vizite de studii întreprinsă în câteva mari biblioteci din Moscova, autorul înfățișează tendințele generale de modernizare a instituțiilor vizitate, manifestate în planul valorificării optime a potențialului științific al colecțiilor și al integrării bibliotecilor într-un câmp larg de cerințe, ca instituție dinamică și stimulativă.

УДК 027.52(498 СИБИУ):007

МИРЧА АВРАМ Библиографическое исследование и осведомление. «Библиотека», триместриальный бюллетень по библиотечному делу, приложение к журналу «Индруматорул культурал», 29, № 4(12), дек. 1976 г., стр. 20—21.

В статье, налагается концепция библиотечного коллектива и методы организации и проведения деятельности по осведомлению читателей в уездной библиотеке «Астра», в г. Сибю.

УДК 025.3:05

ФЛОРИКА КЫМПИАНУ Организация каталогов периодических (серийных) изданий. Там же, стр. 22—24.

Рассматривая с точки зрения функциональности и организации ряд вопросов, связанных с системой каталогов и спецификой их разных типов, автор завершает разработку проблем каталогизации периодических (серийных) изданий, начатую в предыдущем номере каталогического описания изданий этого типа.

УДК 09:949.9:027.54(498)

ЛИВИЯ БАКЫРУ Издательства Государственной Центральной Библиотеки — Свидетельства вулканского культурного единства. Там же, стр. 26—27.

Автор, известная специалистка по истории книги, выявляет целый ряд заметок, написанных владельцами экземпляров древних румынских книг, представляющих собой свидетельства о хождении среди румын на всей территории нашей страны в течение ряда веков значительных культурных ценностей.

УДК 007

ДЖОРДЖЕ СЕБАСИАН Предварительные заметки по поводу усовершенствования национальной системы справочной и информационно-библиотечной работы (II). Там же, стр. 27.

Цикл, посвященный углублению некоторых теоретических аспектов процесса усовершенствования национальной системы справочной и информационной работы, продолжает данную статью, в которой ставится вопрос о требованиях национальной политики по осведомлению читателей.

УДК 021 (47 Москва)

ИОН СТОЙКА Забота о модернизации в московских библиотеках. Там же, стр. 28.

В результате посещения с научной целью ряда крупных московских библиотек автор обозревает общие тенденции модернизации библиотечных учреждений, с которыми он познакомился, тенденции, связанные с оптимальным использованием научного потенциала библиотечных коллекций и приобщения библиотек к динамичному, выступающему в качестве стимулятора учреждения к широкому кругу требований.

CDU 027.52(498 Sibiu):007

Mircea AVRAM: Au centre de l'activité — la recherche et l'information bibliographique. In: Biblioteca. Bull. trim. de bibliotecă. Supplément de la revue „Îndrumătorul cultural”, 29, nr. 4(12), déc. 1976, p. 20—21.

L'article, une contribution au cycle se proposant une synthèse sur „L'information dans la bibliothèque publique, présente la conception, l'organisation et le déploiement de l'activité informationnelle à la Bibliothèque „Astra” du district Sibiu.

CDU 025.3:05

Florica CÂMPEANU. L'organisation des catalogues de publications périodiques (en série). Idem., p. 22—25. (Catalogage).

Tout en abordant les problèmes du système des catalogues et la spécificité de chaque type de catalogue, sous le rapport de la fonctionnalité et de l'organisation, l'auteur achève l'esquisse sur le catalogue des périodiques (publications en série), commencé dans le numéro antérieur par la description catalogique.

CDU 09:948.8:027.54(498)

Livia BACĂRU: Dans le patrimoine de la Bibliothèque Centrale d'Etat — Témoignages sur l'unité culturelle roumaine. Idem, p. 26—27. (L'Histoire du livre et des bibliothèques).

Grâce à l'investigation minutieuse des collections de livres anciens de la Bibliothèque Centrale d'Etat de Bucarest, l'auteur, réputée spécialiste de l'histoire du livre, met en lumière plusieurs notes autographes des anciens propriétaires de certaines exemplaires de livres roumains anciens qui attestent la circulation des valeurs culturelles roumaines, le long des siècles, entre les roumains du pays entier.

CDU 007

George SEBASTIAN: Préliminaires au perfectionnement du système national d'information. Idem, p. 27—28. (Méristien bibliologic).

Le cycle visant l'approfondissement du processus de perfectionnement des systèmes nationaux d'information est continué par cet article qui entame le premier objectif des exigences NATIS: la politique nationale d'information.

CDU 021 (47 Moscou)

Ion STOICA: La modernisation dans les préoccupations des bibliothèques moscovites. Idem, p. 28—29. (Méristien bibliologic).

À la suite d'une visite d'étude effectuée dans quelques bibliothèques de Moscou, l'auteur présente les tendances générales de modernisation des institutions visitées en ce qui concerne la valorisation optimale du potentiel scientifique des collections et l'intégration de la bibliothèque dans un champ plus large d'exigences, comme institution dynamique et stimulative.

UDC 027.52(498 Sibiu):007

Mircea AVRAM: The Focus of the Work — the Bibliographic Research and Information. In: BIBLIOTECA. Quart. Bull. for Librarianship, supplement of the journal „Îndrumătorul cultural”, 29, no. 4(12), December 1976, pp. 20—21.

As a contribution to the synthetic series „Information in the Public Library”, the paper presents the staff's concept and the organizing and unfolding of the information work at „Astra” County Library in Sibiu.

UDC 025.3:05

Florica CÂMPEANU: The Organizing of the Catalogues for Periodicals (Serials). Idem, pp. 22—25.

Tackling — by the viewpoint of the functionality and organizing — the problems of the catalogues system and of each type of catalogue, the author fills in the dwelling upon periodicals (serials) cataloguing, begun, in a previous issue, with the catalogue description of this type of publications.

UDC 09:949.9:027.54(498)

Livia BACĂRU: In the Patrimony of the Central State Library — Testimonies of the Romanian Cultural Unity. Idem, pp. 26—27.

Thanks to the minute research on the rare books stock of the Central State Library in Bucharest, the author, a famous specialist in the field of the book history, reveals some notes belonging to the owners of some copies of Romanian old books which certify the circulation of the cultural amounts between the Romanian people in the whole area of the country.

UDC 007

George SEBASTIAN: Preliminaries to the Improving of the National Information System. Idem, p. 27—28.

The series of papers devoted to deepening of some theoretical aspects of the process of the national information systems improving go on tackling the first objective of NATIS exigencies, that is the national politics in the field of information.

UDC 021(47 Moscow)

Ion STOICA: Modernizing Concerns in Moscow Libraries. Idem, p. 28—29.

As a result of a study visited to some big libraries in Moscow, the author presents the general trends in modernizing these institutions become manifest in the ground of the best turning to good account of the scientific potential of the book stocks and of library fitting in a wide field of requirements, as a dynamic and stimulative institution.